ἡ Παιδόπολις

ἡ Παιδόπολις
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ «ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1950
ΕΤΟΣ Α.' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 12

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι Ἑταιρεῖαι . . . Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται . . . . » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης Ἀμισοῦ 24 Ν. Σμύρνη

Ἡ «Παιδόπολις» στὴ διάθεση ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τώρα ποὺ ὁ ἔρανος «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος», ἀνέλαβε τὴν φροντίδα γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ καὶ ἡ σχετικὴ δουλειὰ ἄρχισε κι' ὅλας ἀπὸ τὶς ἐντεταλμένες κυρίες στὴν περιοχὴ τῆς Καστοριᾶς, τὸ Περιοδικὸ ἀποφάσισε νὰ βοηθήση τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γονεῖς τους, παρέχοντας σ' αὐτοὺς κάθε χρήσιμη πληροφορία ποὺ θὰ τοῦ ζητοῦσαν.

Ἀπὸ σήμερα τὸ περιοδικὸ «Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» εἶναι στὴ διάθεση τῶν φίλων του, τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντάει σὲ κάθε ἐρώτημά τους ἢ γιὰ κάποιο γενικώτερο ζήτημα τοῦ χωριοῦ τους ἢ τῆς Κοινότητάς τους ἢ γιὰ κάτι καθαρὰ προσωπικό. Ἡ ἀπάντηση θὰ δίνεται ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ ἢ μὲ ἰδιαίτερο γράμμα, ἀνάλογα μὲ τὴ φύση τοῦ ἐρωτήματος καὶ τῆς ἀπάντησης.

Οἱ ἐρωτήσεις μποροῦν νὰ γίνονται γιὰ ὁποιοδήποτε θέμα. Καὶ οἱ φίλοι μας τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ θὰ παίρνουν ἀπάντηση σὲ κάθε ἀπορία τους ἢ ἐρώτημά τους.

Ἀναφέρουμε ἐδῶ σὰν παράδειγμα τὸ τί μποροῦν νὰ μᾶς ρωτήσουν:

α) Γιὰ γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προβλήματα (ζητήματα καλλιεργείας, σπόρων, κτηνοτροφῶν, ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, φαρμάκων, λιπασμάτων, γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ ἀποστολῆς ἐντύπων ὁδηγιῶν ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐκδίδουν οἱ ἁρμόδιες Γεωργικὲς ὑπηρεσίες· (παράλληλα τὸ περιοδικὸ «Παιδόπολις» θὰ πυκνώση τὶς στῆλες του μὲ πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὴν γεωργία, δενδροκομία, κηπουρική, τὴν πτηνοτροφία, τὴν κτηνοτροφία, σηροτροφία κλπ. Καὶ θὰ δίνη γενικὲς πληροφορίες γιὰ τὶς προόδους ποὺ σημειοῦνται γιὰ τὰ νέα φάρμακα, τὰ νέα ἐργαλεῖα κλπ).
β) Γιὰ τὰ ὑδραυλικὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ, τῆς Κοινότητος ἢ τῆς Ἐπαρχίας.
γ) Γιὰ ζητήματα ὑγείας γενικὰ τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς κοινότητας ἢ τῆς ἐπαρχίας ἢ προσωπικὰ γιὰ τὸν ἐπιστολογράφον (αὐτὸν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογένειάς του).
δ) Γιὰ τὸν τρόπο κατασκευῆς ἢ προμήθειας ἐργαλείων, κάθε εἴδους.
ε) Γιὰ ζητήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ γενικὰ ὀργάνωσης τοῦ σπιτιοῦ.
στ) Γιὰ τὶς σπουδὲς τῶν παιδιῶν του. (Κάθε πληροφορία γιὰ σχολεῖα, ὀργανισμούς, προσόντα κλπ).
ζ) Γιὰ στρατολογικὰ ζητήματα (ὑποχρεώσεις τῶν παιδιῶν τους) καὶ
η) Γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δοθῆ πληροφορία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Οἱ ἐπιστολὲς πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται:

Περιοδικὸ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ»
Τμῆμα ἐξυπηρετήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ
Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9
Ἀθήνας

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Θεμελιώνουν σχολεῖα καὶ ἐκκλησίες

Ἀπὸ τὴν Δευτέρα 5 Ἰουνίου ὁ Βασιλη̃ας καὶ ἡ Βασίλισσα περιοδεύουν στὴ Θράκη καὶ στὴ Μακεδονία, μὲ τὸν σκοπὸ νὰ θεμελιώσουν σχολεῖα καὶ ἐκκλησίες στὰ συμμοριόπληκτα χωριὰ καὶ κωμοπόλεις. Ἡ ἀνέγερσις τῶν σχολείων καὶ τῶν ἐκκλησιῶν θὰ γίνῃ μὲ δαπάνες τοῦ «Ἐράνου τοῦ Βασιλέως».

Ἀπ' ὅπου κι' ἂν πέρασαν οἱ Βασιλεῖς, γίνηκαν ἀντικείμενο θερμῶν ἐκδηλώσεων τῶν κατοίκων τῆς Βορείου Ἑλλάδας. Οἱ χωρικοί, πραγματικὰ, ἐπεφύλαξαν γιὰ τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσα μιὰ ἐγκάρδια ὑποδοχή.

Στὶς δυὸ φωτογραφίες ὁ Βασιλη̃ας θεμελιώνει σχολεῖα σὲ δυὸ χωριὰ τῆς Ξάνθης καὶ τῆς Κομοτινῆς.

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΠΕΣΑΝ ΟΙ ΤΡΙΑΚΟΣΙΟΙ

Ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ Ἀθανασίου Διάκου

Ἦταν ὁλοπράσινο τὸ τοπίο μὲ τὴν Ἀπριλιάτικη βλάστηση. Ὁ Σπερχειὸς κι' ὁ Γοργοπόταμος κυλοῦσαν ἤρεμα τώρα κι' ἡ φύση γελαστή, σὰν τὴν ὁμορφοντυμένη νύφη, ποὺ καμαρώνει μόνη, στὸν καθρέφτη της... Ὅλα ἡσυχάζουν... Τίποτα δὲν προμηνάει τὴ θύελλα ποὺ θὰ ἐκραγῆ σὲ λίγο!... Γιατὶ λίγο πιὸ πέρα, μερικὰ χιλιόμετρα, οἱ φουστανελλοφόροι τῆς Ρούμελης ἑτοιμάζονται ν' ἀντισταθοῦν ἐκεῖ, στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας, καὶ νὰ δώσουν τὴ μεγάλη μάχη μὲ τὸν ἐχθρό, ποὺ κατεβαίνει κατὰ μυριάδες, γιὰ νὰ πνίξη στὸ αἷμα της τὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα...

Ἕνας λεβεντόκορμος πολεμιστὴς εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁπλοφόρων. Μέσα στὰ ἡλιοκαμένα παλληκάρια, πιὸ παλληκάρι αὐτὸς μὲ τὴν ἀγγελοκάμωτη ὀμορφιά του. Ἡ μορφή του μένει πάντα γλυκειὰ καὶ ἤρεμη! Ἡ κλεφτουριὰ τοὔχει χαρίσει ὁλοΐσια κορμοστασιά, μὰ δὲν ἔχει τὴν ἀγριάδα ἐκείνη τῶν κλοφτῶν, ποὺ ζοῦν χρόνια καὶ χρόνια στὸ κλαρί, μακρυὰ ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Ἡ κλέφτικη ζωὴ τοὔχει δώσει τὴν ἀνδρεία τοὔχει γρανιτώσει τὴν καρδιά, μὰ τὴν ψυχή του τὴν ἔχει κρατήσει παιδιακίσια, θεία, γαλήνια...

Εἶναι ἀρχηγὸς στὸ ἀρματωλίκι τῆς Λεβαδειᾶς, κι' ὅλοι τὸν ἀκοῦν ἕτοιμοι στὸ νεῦμα του νὰ πεθάνουν γιὰ τὸ Σταυρὸ καὶ τὴν Πατρίδα.

Ἔχει τὰ πάντα ξεσηκώσει στὴ Ρούμελη, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀρματωλῶν... Ξεγελάει τὸ Βοεβόδα τῆς Λεβαδειᾶς καὶ τοῦ παίρνει διαταγὴ νὰ ὁπλίσῃ τοὺς χριστιανοὺς γιὰ νὰ τοὺς χρησιμοποιήσῃ κατὰ τοῦ Δυσσέα, τοῦ γυιοῦ τοῦ Ἀνδρούτσου, μὰ ὁ Διάκος μαζεύει τὸ στρατὸ γιὰ νὰ τὸν παρατάξῃ κατὰ τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη καὶ τοῦ Κιοσσὲ πασᾶ, ποὺ κατεβαίνουν στὴν Πελοπόννησο, ἕτοιμοι νὰ χτυπήσουν τοὺς ἐπαναστάτες... Στὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν ἑτοιμάζεται νέος θρίαμβος τῶν Τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα... Στὶς ὀχυρὲς θέσεις ταμπουρώνονται οἱ πολεμιστὲς κι' ὁ ἀρχηγὸς τοὺς δίνει τὶς τελευταῖες διαταγές του... Κι' ὅλοι τὸν ἀκοῦν τὸν ἀρχηγό, γιατὶ ἡ φωνή, ἡ καθάρια κι' εἰλικρινὴς ἡ φωνὴ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου — γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λεβεντόκορμος ἀρχηγὸς — ἠλεκτρίζει τὰ παλληκάρια καὶ τοὺς δίνει θάρρος καὶ γενναιότητα:

Καρδιά, παιδιά μου, φώναξε, παιδιὰ μὴ φοβηθῆτε
Ἀνδρεῖοι ὡσὰν Ἕλληνες καὶ σὰν γραικοὶ σταθῆτε...

Καὶ πιάνουν τὶς θέσεις τους.

Ὁ στρατὸς τοῦ Ὀμὲρ εἶναι πολυάριθμος!... Ἔχει ἀπ' ὅλα... «Πεζοῦρα» — πεζικό, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, καβαλλαρία, ἱππικό!... Ἔχει καὶ κανόνια... Κι' ἡ μάχη, ἡ ἄνιση μάχη, ἀρχίζει...

Καρδιά, παιδιά μου, ξαναφώναξε ὁ Διάκος...

Μὰ τί νὰ κάμουν τόσοι λίγοι μπροστὰ σὲ τόσους!...

Καί:

Ἐκεῖνοι φοβηθήκανε καὶ σκόρπησαν στοὺς λόγγους
Κι' ἔμεινε ὁ Διάκος στὴ φωτιὰ μὲ δεκοχτὼ λε-
(βέντες...

Καὶ πολεμάει:

Χτυπιέται ἀλύπητα μὲ τοὺς ἐχθρούς! Τὰ παλληκάρια του σκοτώνονται καὶ μένει αὐτὸς μὲ μερικοὺς ἄλλους... Ὁ Ἐπίσκοπος Ἡσαΐας κι' ὁ ἀδελφός του παπᾶ Γιάννης σκοτώνονται κι' αὐτοί!...

Σὲ λίγο καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Διάκου, ὁ Μῆτρος, πέφτει κι' αὐτὸς νεκρός. Ὁ Διάκος παίρνει τὸ πτῶμα του καὶ τὸ χρησιμοποιεῖ γιὰ ταμποῦρι καὶ πολεμάει... Κάποιος τὸν πλησιάζει τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ φύγη... Τοὔχει φέρει κι' ἕνα ἄλογο!

Μὰ ὁ Διάκος τὸν ἀποπαίρνει:

— Ὁ Διάκος θὰ μείνη ἐδῶ... Θὰ πολεμήσῃ μέχρι τελευταίας πνοῆς... Τὸ κορμί του θὰ γίνη ἐμπόδιο μεγάλο γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ ἐχθροῦ...

Καὶ ὁραματίζεται τὸ Λεωνίδα καὶ τοῦ λέει ποιὸ εἶναι τὸ καθῆκον του. Ἡ αὐτοθυσία τῶν Τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα εἶναι ὁδηγός του.

Καὶ ἐξακολουθάει νὰ μάχεται:

Τὸ τουφέκι του ἔχει ἀνάψει πιά. Μὰ αὐτὸς πολεμάει... Λίγα βόλια καὶ ἡ κάννη του σχίζεται... Βγάζει τότε τὸ πιστόλι... Σωρὸ πέφτουν οἱ ἐχθροί... Μὰ καὶ τὸ πιστόλι του ἀχρηστεύεται...

Καὶ τότε βγάζει τὸ σπαθί του, πού:

Ὅποιος τυράννους
(δὲν ψηφεῖ
κι' ἐλεύθερος στὸν
(κόσμο ζῇ
δόξα, τιμή, ζωή του
εἶναι μόνο τὸ σπα-
(θί του...

Καὶ πολεμάει μ' αὐτὸ στῆθος μὲ στῆθος.. Μιὰ σφαίρα ὅμως τοῦ σπάει τὸ σπαθὶ λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὴ λαβή, ἐνῷ μιὰ ἄλλη τοῦ σπάει τὸ δεξιὸ χέρι, ἀπάνω στὴν κλείδωση μὲ τὴν ὠμοπλάτη!... Εἶνε πιὰ ὁ Διάκος χωρὶς ὅπλο, τραυματίας..... Οἱ φοβισμένοι ἐχθροί, ποὺ ἔχουν ἀποδεκατισθῆ ἀπὸ τὸ λεοντόκαρδο πολεμιστή, τρέχουν τώρα κατ' ἐπάνω του μ' ἀλλαλαγμούς!

Τὸ σπαθὶ τοῦ Διάκου ἔσπασε...

Τὸν πιάνουν καὶ τὸν δένουν πισθάγκωνα!... Τὸ αἷμα τρέχει ἀπὸ τὸν ὦμο του, μὰ κανεὶς δὲν συγκινεῖται...

Καὶ τὸν φέρνουν στὸ στρατόπεδο τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη... Παληοὶ γνώριμοι κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ τὸ σεράγι... Μὰ ὁ Ὀμέρ, στὰ χάλια ποὺ βρίσκεται τώρα, δὲν τὸν γνωρίζει...

— Ἐσὺ εἶσαι ὁ Διάκος;
— Ἐγώ...
Τοὺς μιλεῖ ἀντρίκια...
— Πῶς σ' ἔπιασαν, Διάκο!...
— Δὲν πίστευα πὼς θἄμενα ζωντα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 294)

Διήγημα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Μυθολογία

Τὸν παλιὸ καιρό, ὅταν στὰ πυκνὰ δασωμένα βουνὰ τῆς Ἑλλάδας μας κυνηγοῦσε ἡ Ἄρτεμη μὲ τὶς Νύμφες, κι' ὁ Πάνας γέμιζε μὲ τὸν ἦχο τῆς μαγικῆς του φλογέρας πλαγιὲς καὶ λαγκάδια, ζοῦσε στὰ φαράγγια τῆς Ἀρκαδίας, ἕνα παράξενο πλάσμα : Κανέναρ δὲν ἤξερε ἂν ἦταν θεὸς ἢ ἄνθρωπος, Νεράϊδα τοῦ δάσους ἢ γυναίκα θνητή.

Κανένας δὲν ἤξερε, γιατὶ ἡ κοπέλλα ἐκείνη ἦταν πεντάμορφη σὰ θεά, μὰ ἀτίθαση κι' ἀκοινώνητη σὰν ἀγρίμι. Φοροῦσε ἕνα χιτώνα κοντὸ, ζωσμένο στὰ δυὸ πλάγια κι' εἶχε πάντα στὸν ὦμο της μιὰ σαϊτοθήκη κι' ἕνα δοξάρι... Ἦταν κυνηγήτρα... Ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἔλεγε «Ἡ Νεράϊδα τοῦ δάσους», γιατὶ κανένας δὲν εἶχε μιλήσει μαζί της ποτὲ γιὰ νὰ τὴ ρωτήση τ' ὄνομά της. Ἔμοιαζε νὰ φοβᾶται τοὺς ἀνθρώπους, γιατὶ ὅταν ἔβλεπε κυνηγοὺς τὄβανε στὰ πόδια καὶ χανόταν σὰν ἴσκιος, ξεπερνώντας στὸ τρέξιμο τοὺς λαγοὺς καὶ τὰ λάφια.

Τὰ μαλιὰ της ποὺ εἶχαν τὸ χρῶμα μιᾶς μελωμένης κερήθρας κυμάτιζαν πάνω στοὺς ὤμους της, κι' ὅταν ἔτρεχε, χύνονταν μὲ χάρη σὰ μιὰ πηγὴ κρυσταλένια ἀπὸ χρυσάφι ἀναλυτό. Λιοκαμένο ἦταν τὸ κορμί της, νερό, μεστωμένο, ψηλό, λυγερὸ σὰν τὴ φοινικιά. Ἡ φλόγα τῶν ματιῶν της εἶχε κάτι ἀπὸ τὴ λάμψη ποὺ εἶχαν τὰ μάτια τῆς λιονταρίνας, τὸ πρόσωπό της εἶχε μιὰν ἄγρια περήφανη ὀμορφιὰ ποὺ σὲ τρόμαζε καὶ σὲ μάγευε μαζί.

Μερικοὶ κυνηγοὶ ξεκίνησαν ἐπίτηδες νὰ τὴ δοῦν καὶ νὰ τὴ γνωρίσουν...

Μὰ ἡ «Νεράϊδα τοῦ δάσους» περνοῦσε μπροστά τους σὰν ἀλαφίνα, χυνόταν στὶς δύσκολες ὧρες τοῦ κυνηγιοῦ καὶ χτυποῦσε τ' ἀγρίμια, ἔπιανε τὰ ζαρκάδια στὸ τρέξιμο, μὰ σὰν ἔκαναν νὰ σιμώσουν οἱ κυνηγοί, χανόταν σὰν ὀπτασία. Τὴ νόμισαν ξωτικὸ καὶ τὴν ἄφισαν ἥσυχη.

Κι' ἄξαφνα, γέμισε ἡ μεγάλη πολιτεία ἀπ' τὴν ἀλλόκοτη εἴδηση:

—Ἡ Νεράϊδα τοῦ δάσους ἔσωσε τὴ ζωὴ τοῦ βασιλιᾶ Ἴασου...

Μεγάλη βουὴ στὸ παλάτι, μεγάλη συγκίνηση στὸ λαό. Ὁ καλὸς βασιλιᾶς ποὔχε πάει κυνήγι στ' ἀγριοφάραγγα τοῦ Παρθένιου, παρὰ λίγο νὰ μὴ γυρίση ζωντανός. Μέσα στὴ βράση τοῦ κυνηγιοῦ ἀπομονώθηκε ἀντίκρυ σ' ἕνα πελώριο κάπρο. Χύθηκε στ' ἄλογο τὸ θεριὸ καὶ πρὶν νὰ προφτάση ὁ Ἴασος νὰ τοῦ δώση τὴν κονταριά, ἔχωσε τὰ σουβλερὰ δόντια του στὴν κοιλιὰ τοῦ ζώου καὶ τ' ἄτι κυλίστηκε στὸ αἷμα του...

Τ' ἀγριογούρουνο ἔκανε τότε νὰ πέση ἐπάνω στὸν ἀπροστάτευτο κυνηγό, ποὺ πεσμένος ἀνάσκελα δὲ βρισκόταν σὲ θέση νὰ ὑπερασπιστῇ τὴ ζωή του.

Μὰ τότε, μιὰ κόρη πεντάμορφη, ἕνα πλάσμα οὐράνιο, θάλεγες μὲ φτερά, πρόλαβε καὶ μπῆκε ἀνάμεσα στὸ θεριὸ καὶ στὸ θῦμα καὶ μιὰ σαΐτα σφυρίζοντας βουερά, μπήχτηκε στ' ἀνοιχτὸ στόμα τοῦ ζώου...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀχολόγησαν βούκινα κι' ἀντιλάλησε ὁ λόγγος ἀπὸ φωνές.

Σὰν τὸν ἄνεμο χύθηκε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ βασιλικὴ συνοδεία καὶ χάθηκε ἡ κυνηγήτρα...

Καὶ τώρα ὁ βασιλιάς της χαλοῦσε τὸν κόσμο νὰ βρῆ τὴ Νεράϊδα... Ἔβγαλε διάτα νὰ ρθοῦν στὸ παλάτι οἱ κυνηγοὶ κι' οἱ βοσκοὶ τοῦ Παρθένιου νὰ τοῦ ποῦν ὅ,τι ἤξεραν γιὰ τὴν κόρη...

— Τοῦ κάκου ρωτᾶς, βασιλιά μου, τοῦ εἶπε τότε ἕνας βοσκός. Πολλοὶ τὴν ἀντίκρυσαν, μὰ κανεὶς δὲν τῆς μίλησε... Οὔτε ξέρουμε ἂν ἔχη λαλιά. Μπορεῖ νἆναι κι' ἡ ἴδια ἡ Ἄρτεμη...

Μὰ ὁ Ἴασος δὲν τὰ πίστευε αὐτά... Τὴ Νεράϊδα τὴν εἶδε ἐκεῖνος τὴν ὥρα ποὺ στάθηκε ἐκεῖ μπροστά του, καὶ τράβηξε τὸ δοξάρι της... Ἦταν μιὰ κοπέλα σὰν ὅλες καὶ στὸ λαιμό της εἶχε ἕνα στολίδι ποὺ τοὔκαμε ἐντύπωση. Σὰ νὰ τὄξερε αὐτὸ τὸ περιδέραιο.

Κάθε τόσο σὰν ἔφευγαν οἱ βοσκοὶ ἡ βασίλισσα τὸν ρωτοῦσε:

—Ἔμαθες τίποτε; Λὲς νὰ εἶναι αὐτή; Καὶ τὰ μάτια της δάκρυζαν.

— Σῶπα, καλή μου, τῆς ἔλεγε ὁ βασιλιὰς πικραμένος. Μὴ βάνεις ἐλπίδες στὸ νοῦ σου γιατὶ ἂν θὰ σβύσουν θἆναι χειρότερα. Ὅσο πιὸ πολὺ τὸ μετρῶ, τόσο ἀπίθανο τὸ βρίσκω. Ἡ Ἀταλάντη μας δὲ μπορεῖ νὰ ζῆ πιά.

Ἡ βασίλισσα ποὺ τὴν ἔπνιγαν οἱ λυγμοί, πήγαινε τότε στὴν κάμαρά της γιὰ νὰ μὴν ξεσπάση σὲ κλάμα μπροστὰ στὸν ἄντρα της.

Τὸ παλάτι τοῦ Ἴασου, πᾶνε δεκαπέντε χρόνια πιὰ ποὔκλεισε τὶς πόρτες του στὴ χαρά... Γέλιο παιδιοῦ καὶ νανούρισμα δὲν ἀκούστηκε μέσα στὶς ἄδειες του κάμαρες... Παιδάκι δὲν ἔπαιζε, δὲ στρατάρισε στὶς μεγάλες αὐλές του, ἀπὸ τότε ποὺ ἔγινε κεῖνο τὸ μεγάλο κακό: Νὰ χαθῆ ἡ μονάκριβη κόρη τους — ἕνα βρέφος ἀκόμη, σ' ἕνα ταξίδι...

Περνοῦσαν ἀπὸ τὰ δάση τῆς Ἀρκαδίας νὰ πᾶνε σ' ἕνα βασίλειο φιλικὸ ποὺ τοὺς εἶχαν καλέσει σὲ γάμο. Εἶχαν μαζί τους καὶ τὸ μωρό... Καὶ μιὰ νύχτα ποὺ κατασκήνωσαν μέσ' στὸ λόγγο κι' ἡ μάνα κοιμόταν μὲ τὸ παιδὶ ἀγκαλιά, χύμηξε ἕνας ἴσκιος —ἕνας πελώριος μαῦρος ἴσκιος ἕνα θεριὸ τριχωτὸ — κι' ἅρπαξε τὸ βρέφος, χωρὶς νὰ πειράξη κανέναν ἄλλο. Ἀπ' τὶς φωνὲς τῆς βασίλισσας ξύπνησαν ὅλοι : αὐλικοί, κυνηγοί, στρατιῶτες, παιδόπουλα, παραμάνες... Χάλασαν τὸν κόσμο, ἔψαξαν πέτρα πρὸς πέτρα τὸ δάσος. Τοῦ κάκου!

Γύρισαν τότε στὸ σπίτι τους καὶ κλείδωσαν τὴν πίκρα τους μέσα στὸ κάστρο.

Πέρασαν μῆνες... Οἱ κυνηγοὶ κι' οἱ βοσκοὶ ἔπαψαν νἄρχονται στὸ παλάτι. Ὁ βασιλιὰς κι' ἡ βασίλισσα κλειδώθηκαν μαζὶ μὲ τὴν πίκρα τους πάλι.

Κι' ἄξαφνα ἦρθε καὶ ζήτησε νὰ μιλήση στὸ βασιλιὰ ἕνας γέρος πιὰ κυνηγός.

—Ἂς ἔρθη κι' αὐτός, εἶπε ὁ Ἴασος δίχως ἐλπίδα. Ἡ βασίλισσα ὅμως ποὺ μέσα στὴν πονεμένη καρδιά της ἄναβε πάντα τὸ φῶς τῆς ἐλπίδας, ἔτρεξε μ' ἕνα καρδιοχτύπι κρυφό.

— Θἆρθες καὶ σὺ νὰ μᾶς πῆς, ὅπως ὅλοι, τὸ παραμύθι σου, εἶπε ὁ Ἴασος.

—Ὄχι, βασιλιά μου, ἀπάντησε ὁ κυ-

Τό εἰσιτήριο τῆς Μαριγούλας

Ἡ Μαριγούλα μὲ τὰ πλεξιδάκια,
τριγύρω στὸ κεφάλι της σφιχτά,
μὲ τὰ ὁλοκάθαρά της φουστανάκια,
τὴν κούκλα της σφιγμένη στὴν καρδιά,

ἡ Μαριγούλα ἔπαψε νὰ παίζη
καὶ λυπημένη, βλέπει ἐκεῖ ψηλὰ
ἕνα ἀστέρι ποὺ ὅλο τρεμοπαίζει
στὴ βραδινὴ τῆς ἐξοχῆς δροσιά.

Εἶναι τρεῖς μέρες ποὔφυγε ἡ μανούλα
σ' ἕνα ταξίδι κάπως μακρινό.
«Μὴ κλαῖς, τῆς εἶπαν ὅλοι, Μαριγούλα,
γιατὶ ἡ μανούλα πάει στὸν οὐρανό!»

Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ μένη ἄλλο μόνη
σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ποὔχει βουβαθῆ.
Μέσα της ἕνα σχέδιο καταστρώνει
καὶ τὸ χαμόγελό της πάλι ἀνθεῖ.

Καὶ τρέχει στὴν κουζίνα νὰ ρωτήση
ἐκείνη τὴν καλή τους Ἀθηνᾶ
ποῦ πρέπει τὸ εἰσιτήριο νὰ ζητήση,
νὰ φύγη στὴ μανούλα ἐκεῖ ψηλά.

«Μοῦ φαίνεται, τῆς λέει δακρυσμένη
ἡ Ἀθηνᾶ, στὴν ἐκκλησιὰ θὰ βρῆς
Ἐκεῖνον ποὺ γιὰ σένα περιμένει,
ὅσα ἡ καρδιά σου ἔχει νὰ Τοῦ πῆς».

Πρωΐ - πρωΐ λοιπὸν τὸ κοριτσάκι
ντυμένο φουστανάκι καθαρό,
τὴν πόρτα τὴ βαριὰ χτυπᾶ λιγάκι
ποιὸς ξέρει τί ἔχει στὸ μικρὸ μυαλό!

Κι' ἡ πόρτα ἀνοίγει· ἀσπρομάλλης,
σεβάσμιος, τὴ δέχεται ὁ παπάς.

Τότε δειλὰ ἡ Μαριγούλα τὸν ρωτάει:
«Πῶς γίνεται στὸν οὐρανὸ νὰ πᾶς;»

Σκυφτὸς, ὁ ἱερέας, τὴν κοιτάζει
στὰ μάτια της τὰ τόσο γαλανά.
Σὰν ἄσπρη πεταλούδα τοῦ φαντάζει
ποὺ λαχταρᾶ νὰ φύγη ἐκεῖ ψηλά.

Στὸ γέρικο τὸ χέρι του, μ' ἀγάπη
πιάνει τὸ χέρι της, κι' εἶν' τόσο δὰ μικρό...
«Ἔλα, τῆς λέει τοῦ Χριστοῦ παιδάκι,
νὰ μάθης τὸ μεγάλο μυστικό...»

Σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἐκκλησίας, βλέπει
ἥσυχα κοριτσάκια, χαρωπά,
καὶ μιὰ κυρία γελαστή, νὰ στέκη,
ποὺ τόσο μοιάζει, ἀλήθεια, στὴ μαμά!

Μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο στὰ χείλη
κι' ὅπως θερμὰ στὸ στῆθος τὴν κρατᾶ,
ἕνας λυγμὸς τὴ Μαριγούλα πνίγει·
ὤ, πῶς θυμᾶται μιὰ ἄλλην ἀγκαλιά!

«Αὐτά, ὅλα τὰ παιδάκια, συντροφιά σου
θὰ τἄχης στὸ ταξίδι τ' οὐρανοῦ.
Γι' αὐτὸ ἂς μάθη πρῶτα ἡ καρδιά σου
πῶς ἀγαπᾶνε τὰ παιδάκια τοῦ Χριστοῦ»

Ἀπ' ὅσα ξέρω κι' ἔχω ἀκούσει ὥς τώρα,
ἡ Μαριγούλα εἶναι ἀκόμα ἐδῶ, στὴ γῆ.
Στὸ κατηχητικὸ μαθαίνει, ὥρα τὴν ὥρα,
πώς, βέβαια, θὰ φύγη μιὰν αὐγή.

Μὰ ὥς τότε... ὥς τότε πρέπει νὰ κερδίση
τὸ εἰσιτήριο, μὲ κόπο ἀληθινό.
Κακία μές στὴν καρδιὰ νὰ μὴν ἀφήση
γιὰ νἆναι τὸ ταξίδι της καλό.

Ε. ΚΑΡΙΤΑΣ

νηγός. Ἐγὼ δὲν πιστεύω στὰ ξωτικά. Ἔξω γεννηθῆ μέσ' στὸ δάσος, μεγάλωσα στὴν καρδιά του καὶ ξέρω πῶς δὲν ὑπάρχουν νεράϊδες καὶ Σάτυροι καὶ στοιχειά.. Ὅ,τι πλάσμα γυρίζει στὰ δάση εἶναι ὁλοζώντανο σὰν κι' ἐμᾶς, εἴτε ἄνθρωπος εἶναι εἴτε θεριό... Κι' ὅσο γιὰ κείνη τὴν κόρη ποὺ ὅλοι τὴ λέν «Νεράϊδα τοῦ δάσους», ἐγὼ τὴ μεγάλωσα...

Σηκώθηκε ὁλόρθος ὁ βασιλιὰς στὸ χρυσό του θρονί, κι' ἡ βασίλισσα ἔφερε τὸ χέρι της στὴν καρδιά της. Μὰ ὕστερα σκέφτηκαν πῶς δὲν ταίριαζε ν' ἀποδείχνουν ἔτσι τὸν καϋμό τους, καὶ κάθισαν ἥσυχοι πάλι.

— Λέγε, τί ξέρεις. Σ' ἀκοῦμε, εἶπε ὁ Ἴασος ψύχραιμα.

Ὁ κυνηγὸς ἔξυσε τὴ μύτη του μὲ τὸ πίσω μέρος τοῦ χεριοῦ του, σὰ νἄθελε νὰ βρῆ τὰ λόγια ποὺ ταίριαζαν γιὰ βασιλιά... Σὰν εἶδε κι' ἀπόειδε, πῶς ἄλλη γλῶσσα δὲν ἤξερε ἀπ' αὐτὴ ποὺ μιλοῦσε μὲ τοὺς τσοπάνους, ἄρχισε νὰ λέη:

—Ἤμουνα τότε νέος, ἀφέντες μου, καὶ καλὸς κυνηγός. Κάποια μέρα λοιπὸν εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου: «Μοῦ χρειάζεται ἕνα ἀρκουδοτόμαρο γιὰ κάπα...». Ἤξερα τὴ φωλιὰ μιᾶς ἀρκούδας καὶ παραμόνεψα πίσω ἀπ' αὐτή... Ἡ ἀρκούδα ποὺ βγῆκε σὲ λίγο μοῦ ξέφυγε καὶ γὼ σκέφτηκα:

— Δὲ μπαίνω στὴν ἀρκουδοφωλιὰ νὰ πιάσω τουλάχιστο τ' ἀρκουδόπουλα;

Μπαίνω ποὺ λέτε καὶ τί νὰ δῶ... Ἀρκουδόπουλα ἡ ἀρκουδοφωλιὰ δὲν εἶχε οὔτε ἕνα. Μὰ στὴ μέση μέση στρατάριζε ἕνα γυμνὸ πλασματάκι. Ὁλόγυρά του ἦταν πεσμένα λουλούδια, καρποὶ καὶ ρίζες καὶ χόρτα λογῆς λογῆς.

Τὸ πλάσμα ἐκεῖνο — ἕνα παιδὶ δυὸ χρονῶν πάνω κάτω, μασούλαγε φροῦτα κι' εἶχε πασαλειφτῆ ἀπ' τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια. Φαινόταν γερό, δυνατὸ καὶ καλοθρεμένο, κι' ὅταν μὲ εἶδε πετάχτηκε σὰν ἀγρίμι καὶ οὔρλιαξε σὰν ἀληθινὸ ἀρκουδόπουλο. Τὰ ποδαράκια του φυσικὰ δὲν τὸ βοηθοῦσαν τότε πολύ, κι' ἔτσι τὄπιασα ἀμέσως... Τὸ πῆρα μαζί μου στὸ καλύβι.

— Τί 'ναι αὐτὸ ποὺ κυνήγησες σήμερα; μοὖπε ὁ ἀδερφός μου.

— Νὰ τὸ πῆς ἀρκουδόπουλο, ψέματα θἄναι, τ' ἀπάντησα. Μὰ καὶ ἄνθρωπο πάλι πῶς νὰ τὸ πῆς; Κάποιος μπορεῖ νὰ τὸ πέταξε τὸ δύστυχο κι' ἡ ἀρκούδα τὸ περιμάζεψε. Γίνονται κάτι τέτοια καμιὰ φορά.

— Μὴν εἶσαι κουτός, μοὖπε ἐκεῖνος, δὲ ζοῦμε σὲ βάρβαρες χῶρες γιὰ νὰ πετοῦν τὰ παιδιά τους. Ἡ ἀρκούδα θὰ τἄρπαξε ἀπὸ καμιὰ φτωχομάνα. Θὰ τῆς εἶχαν σκοτώσει οἱ κυνηγοὶ τ' ἀρκουδόπουλα καὶ σὰ βρῆκε τὸ πλάσμα τοῦτο τ' ἀφοσιώθηκε σὰ μητέρα. Δὲς τὰ μπουτάκια του τί δεμένα ποὺ εἶναι! Δὲς τί δυνατὰ χέρια καὶ τί νευρωμένο κορμί! Ἔχει βυζάξει ἀρκούδας γάλα κι' ἔπαιξε μὲ τὶς νέες γενιὲς τ' ἀρκουδόπουλα ποὺ θὰ γέμισαν ὕστερα ἡ φωλιά... Μὰ ἐκεῖνα μεγάλωναν γρήγορα ὅπως γίνεται μὲ τὰ ζῶα, ἐνῶ αὐτὸ τὸ γυμνὸ κουταβάκι τ' ἀνθρώπου ἔμεινε ἀκόμα μωρό. Ποῦ θὰ τοῦ βροῦμε παραμάνα;

Μ' ἐκεῖνα τ' ἀστεῖα τὸ βάλαμε τὸ κορίτσι στὸ φτωχικό μας καλύβι κι' ἐγίναμε παραμάνες του...».

Καθὼς μιλοῦσε ὁ γέρο κυνηγός, ἡ βασίλισσα ἔτρεμε σὰν τὰ φύλλα τοῦ δέντρου ποὺ τὰ σαλεύει τ' ἀγέρι καὶ τὰ μάτια της ἔτρεχαν ποτάμι. Ὁ βουνήσιος ποὺ εἶδε τὴ συγκίνησή της, νόμισε πῶς λυπόταν γιὰ τὸ κορίτσι καὶ βιάστηκε νὰ τὴν ἡσυχάση:

— Μὴν τὸ λυπᾶσαι, καλή μου κυρά, τὸ παιδὶ μεγάλωσε μιὰ χαρά... Ἔγινε ὄμορφο καί, καθὼς ἦταν τετραπέρατο, ἔμαθε γρήγορα νὰ μιλῆ... Τὴν παίρναμε στὰ κυνήγια μαζί μας, τὴ μάθαμε νὰ πετᾶ τὸ κοντάρι, νὰ σαϊτεύη.

Μὰ αὐτὴ δὲν τὰ χρειαζόταν πολὺ τὰ κοντάρια καὶ τὶς σαΐτες... Ἔπιανε τ' ἀγρίμια στὸ τρέξιμο καὶ συχνὰ ἔπνιγε θεριὰ μὲ τὰ δυό της χέρια... Τὸ μόνο ποὺ δὲν καταφέραμε νὰ τῆς μάθωμε, ἦταν νὰ κάνη παρέα μ' ἀνθρώπους. Ἔμεινε πάντα της ἀγριοκάτσικο. Ὅταν ἔγινε δέκα χρονῶν, ἔφυγε μακρυὰ σ' ἄλλα δάση, ἐλεύθερη ὅπως τ' ἀγρίμια. Μά, κάπου, κάπου, μᾶς ξαναγύριζε... Τώρα ἔμαθα, βασιλιά μου, πὼς ἡ κορούλα μου — νὰ μὲ συμπαθᾶς ποὺ τὴ λέω ἔτσι — σοῦ γλύτωσε τὴ ζωὴ καὶ πῶς θὲς νὰ μάθης γιὰ κείνη...

— Ἡ βασίλισσα θέλει νὰ τὴ δῆ, φίλε μου, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήση... Ὅταν θἄρθη λοιπὸν στὸ σπίτι σου, μήνυσέ μας κρυφά... Θἄναι γιὰ καλό της.

— Καὶ βέβαια θἄναι γιὰ καλό της, ἀφέντη μου, εἶπε ὁ κυνηγός... Αὐτὸ πιά, ὅσο καὶ νἄναι κανένας ἀγράμματος τὸ καταλαβαίνει. Ἔτσι ἔγινε κείνη ἡ συνάντηση στὴν καλύβα τοῦ βοσκοῦ...

Ἡ Νεράϊδα τοῦ δάσους, δὲν πρόφτασε αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ τὸ σκάση, γιατί ὁ θετός της πατέρας ἔκλεισε τὴν πόρτα πίσω ἀπ' τὸ βασιλιὰ κι' ἀπὸ τὴ βασίλισσα.

Νόμισε πῶς ἦρθαν νὰ τὴν εὐχαριστήσουν, καὶ στενοχωρέθηκε γιατί δὲν τῆς ἄρεσαν νὰ τὴν ἐπαινοῦν... Ἐκεῖνο ποὺ ἔκαμε δὲν ἦταν γιὰ κείνη σπουδαῖο... Κυνηγοῦσε ὅπως ἀνάσαινε τὸν ἀγέρα...

Ἡ βασίλισσα ποὺ τὴν κοίταζε ἀχόρταγα, πῆγε κοντά της καὶ δείχνοντας τὸ στολίδι ποὖχε στὸ λαιμό, εἶπε...

— Ποῦ τὸ βρῆκες αὐτὸ τὸ χρυσαφικό, κόρη μου; Ποιὸς στὸ χάρισε!..

— Δὲ θυμᾶμαι τὸν ἑαυτό μου, χωρὶς αὐτό, εἶπε ἡ κόρη. Κάθε φορὰ ποὺ κοίταζα τὴ μορφή μου στὰ νερά, τὄβλεπα νὰ λαμποκοπᾶ στὸ λαιμό μου... Στὴν ἀρχὴ ἦταν μακρὺ ἔφτανε ὡς κάτω. Μὰ τώρα μεγάλωσα φαίνεται ἐγὼ ἢ μπορεῖ νὰ μίκρυνε ἐκεῖνο...

Τότε πετάχτηκε ὁ γέρος κυνηγὸς κι' εἶπε:

— Ὅταν τὴν βρῆκα στὴν ἀρκουδοφωλιά, τὸ φοροῦσε αὐτὸ τὸ στολίδι... Δὲν τῆς τὸ βγάλαμε, γιατί εἴπαμε πὼς μιὰ μέρα, μπορεῖ ἀπ' αὐτὸ νὰ βρῆ τοὺς γονεῖς της.

— Κι' εἶχες δίκιο, καλέ μου φίλε, εἶπε ἡ βασίλισσα... Ἕνα χέρι στοργικό, τὸ χέρι τῆς μάνας τὄχε φορέσει αὐτὸ τὸ στολίδι γιὰ καλοσώρισμα σ' ἕνα νεογέννητο μωρό... Ἀταλάντη, ἀγαπημένη, μονάκριβη κόρη μου, ἐπιτέλους σὲ βρίσκω!

Μ' ἐκεῖνα τὰ λόγια, ἔσυρε κοντά της τὴν νέα καὶ τὴν ἀγκάλιαζε καὶ δὲν ἔπαυε νὰ τὴ λούζη μὲ τὰ δάκρυά της.

Τὴν πρώτη στιγμή, ἡ Νεράϊδα τοῦ δάσους ἅπλωσε τὰ χέρια της κι' ἔκαμε νὰ σπρώξη τὴ βασίλισσα. Μὰ ἐκεῖνα τὰ δάκρυα ἦταν τόσο καυτά, κι' ἐκεῖνο τὸ πρόσωπο ποὔκλαιγε τόσο γλυκό, τόσο ὄμορφο, ποὺ δὲ βρῆκε τὴ δύναμη νὰ τῆς μεγαλώση τὴν πίκρα.

— Εἶναι ἡ κόρη μας, τὸ παιδί μας, ἔλεγε στὸν κατάπληκτο κυνηγὸ κι' ὁ εὐτυχισμένος πατέρας.

Ὁ κυνηγὸς ποὺ ποτέ του δὲν εἶχε ἀκούσει γιὰ τὴ χαμένη βασιλοπούλα, ἄκουσε μ' ἀνοιχτὸ στόμα τὴν ἱστορία...

Μαζὶ μὲ τὸν κυνηγὸ τὴν ἄκουσε βέβαια κι' ἡ Ἀταλάντη. Μὰ ἐκείνη δὲν ἔδειχνε παρὰ τρόμο... Στὸ τέλος τῆς εἶπε ὁ βασιλιάς:

— Οἱ Θεοὶ μᾶς λυπήθηκαν κόρη μου. Δείξου τώρα κι' ἐσὺ σπλαχνική... Γύρισε κοντά μας... Νὰ δοῦμε κι' ἐμεῖς χαρά, ποὺ δὲν περιμέναμε πιὰ παρὰ μόνο τὸ θάνατο νὰ μᾶς κλείση τὰ μάτια σὰ λυτρωτής.

Ὁ τρόμος κι' ἡ ἀγωνία ποὺ εἶχε φανῆ πολλὴ ὥρα στὸ πρόσωπο τῆς κοπέλλας, μεγάλωσε.

— Ὄχι, ὄχι, φώναξε, μὴ μοῦ κάμετε αὐτὸ τὸ κακό. Πῶς μπορεῖ νὰ κλειστῶ σ' ἕνα σπίτι, ν' ἀφήσω τὰ δάση μὲ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ δέντρα, νὰ ζήσω μακρυὰ ἀπ' τ' ἀγρίμια ποὺ μ' ἀγαποῦν;

Αὐτὰ εἶπε κι' ἔκαμε νὰ φύγη, μὰ εἶδε τόση λύπη στὰ μάτια τῆς βασίλισσας ποὺ δὲ βάστηξε ἡ καρδιά της.

— Καλά, μητέρα, εἶπε τότε, προφέροντας, πρώτη φορά, τ' ἀκριβὸ αὐτὸ ὄνομα. Θἄρθω μαζί σας, μὰ θὰ μοῦ δώσετε μιὰ ὑπόσχεση. Νὰ μ' ἀφήνετε ἐλεύθερη, ὅταν θέλω, νὰ φεύγω καὶ νὰ πηγαίνω κυνήγι μοναχὴ σὰν πρῶτα στὰ δάση.

— Θἆσαι ἐλεύθερη, εἶπαν μ' ἕνα στόμα κι' οἱ δυό τους...

Κεῖνο τὸ βράδυ τὸ ἅρμα τοῦ βασιλιᾶ ἔφερε στὸ παλάτι τὴν εὐτυχία. Ἡ Ἀταλάντη μὲ τὸν κοντό της χιτῶνα καὶ τὴ φαρέτρα στοὺς ὤμους, μὲ τὰ χρυσᾶ της μαλλιὰ σὰν παντιέρα χρυσῆ ἁπλωμένη στ' ἀγέρι στεκόταν ὁλόρθη, κρατώντας τὰ γκέμια τ' ἀλόγου... Ὁ κόσμος ποὺ εἶχε μάθει τὴν εἴδηση, ὑποδέχτηκε τὴ βασιλοπούλα του μὲ λουλούδια καὶ δάκρυα... Δάκρυα ποὺ λαμποκοποῦσαν πάνω σὲ πρόσωπα γελαστά.

Ἔτσι μπῆκε στὴν οἰκογένεια τῶν ἀνθρώπων, ἡ Ἀταλάντη, ἡ «Νεράϊδα τοῦ δάσους»... Ἡ ἱστορία της εἶναι ἀκόμα πιὸ θαυμαστὴ παρακάτω... Μπορεῖ νὰ ξαναμιλήσουμε γι' αὐτήν.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Ἡ νεράϊδα τοῦ δάσους τέντωσε τὸ δοξάρι της καὶ σημάδεψε.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ ΚΑΙ ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Ὅπως ὁ Ὅμηρος ὀνομάζεται «πατέρας τῆς ποιήσεως» ἔτσι καὶ ὁ Ἡρόδοτος «πατέρας τῆς Ἱστορίας», γιατὶ τὸ ἱστορικὸ σύγγραμμα τοῦ Ἡρόδοτου εἶναι τὸ ἀρχαιότερο ἀνάμεσα στὰ ἑλληνικὰ καὶ ἱστορικὰ συγγράμματα ποὺ σώζονται μέχρι σήμερα.

Ὁ Ἡρόδοτος γεννήθηκε στὰ 484 πρὸ Χριστοῦ στὴν Ἁλικαρνασσό, ποὺ ἦταν ἑλληνικὴ ἀποικία, στὴ Μικρὴ Ἀσία. Ἦταν πλούσιος καὶ μπόρεσε ἔτσι νὰ ταξιδέψη σὲ πολλὲς χῶρες, ὄχι βέβαια, γιὰ ἁπλῆ διασκέδαση ἢ γιὰ ἐπίδειξη, ἀλλὰ γιὰ νὰ πληροφορηθῆ σχετικὰ μὲ τὸν πολιτισμὸ κάθε χώρας καὶ νὰ γράψη σχετικὰ γιὰ τὴ δόξα τῆς πατρίδας του.

Ὅλα δὲ τὰ ἔμαθε ἀπὸ πληροφορίες ποὺ μάζεψε στὰ ταξίδια του σὲ ὕφος ἀρκετὰ ἀφελὲς καὶ εὐχάριστο ἐξέθεσε στὸ λαμπρὸ ἱστορικὸ σύγγραμά του.

Τὸ κύριο θέμα μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Ἡρόδοτος ἀσχολεῖται στὴν Ἱστορία του εἶναι οἱ μεταξὺ τῶν ἀσιατικῶν ἐθνῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς Φυλῆς μεγάλοι ἀγῶνες ποὺ ἐτελείωσαν ἐνδόξως μὲ τὴν ἑλληνικὴ νίκη διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν περσικῶν δυνάμεων.

Τὴν ἱστορία αὐτὴ ὁ Ἡρόδοτος τὴν ἔχει χωρήσει σ' ἐννέα βιβλία. Λέγεται, μάλιστα, ὅτι γιὰ νὰ ἀκούσουν τὴν ἱστορία του ὅλοι οἱ Ἕλληνες, τὴ διάβασε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ τυπογραφία ἦταν τότε ἄγνωστη, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν τυπώση σὲ πολλὰ ἀντίτυπα. (Ἡ τυπογραφία ἐφευρέθηκε μόλις στὰ 1440 μ. Χ.).

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐγίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια στὴν Ὀλυμπία, πόλη τῆς Πελοποννήσου. Εἶχαν συσταθῆ κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους τῆς Ἑλλάδας καὶ κράτησαν μέχρι τὸ 394 μετὰ Χριστόν.

Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ εἶχαν σκοπὸ ὄχι μόνο νὰ ἀναπτύξουν τὶς σημαντικὲς καὶ διανοητικὲς δυνάμεις τῶν Ἑλλήνων, σὰν ἕνα κέντρον «φιλοτιμίας», ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ πετύχουν τὴν πολιτικὴ ἕνωση τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν φυλῶν καὶ πόλεων, γιατὶ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας ἐπήγαιναν στὴν Ὀλυμπία Ἕλληνες γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τοὺς ἀγῶνες. Τόσο πολὺ ἄρεσε ἡ ἱστορία τοῦ Ἡροδότου, ὅταν διαβάστηκε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες, ποὺ σὲ κάθε ἀπὸ τὰ ἐννέα βιβλία της δόθηκε καὶ ἀπὸ ἕνα ὄνομα τῶν 9 Μουσῶν τῆς Ἑλλάδας, δηλαδή, Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρη, Ἐρατώ, Πολύμνια, Οὐρανία, Καλλιόπη.

Λένε, μάλιστα, πὼς καθὼς ὁ Ἡρόδοτος διάβαζε τὴν ἱστορία του καὶ θαυμάζοταν καὶ ἐχειροκροτεῖτο ἕνας νεαρός, ὁ Θουκυδίδης, ὁ γιὸς τοῦ Ὀλόρου, ποὺ παρακολουθοῦσε τὸ διάβασμα, μαζὶ μὲ τὸν πατέρα του, δάκρυσε, χύνοντας δάκρυα φιλοτιμίας, γιατὶ πεθύμησε τὴ δόξα τοῦ Ἡρόδοτου. Τότε ὁ πολύπειρος καὶ πολυμαθέστατος Ἡρόδοτος βλέποντας τὸν Θουκυδίδη νὰ κλαίη συγχάρηκε τὸν πατέρα του, τὸν Ὄλορο, καὶ προφήτευψε τὸ ἔνδοξο μέλλον τοῦ παιδιοῦ του.

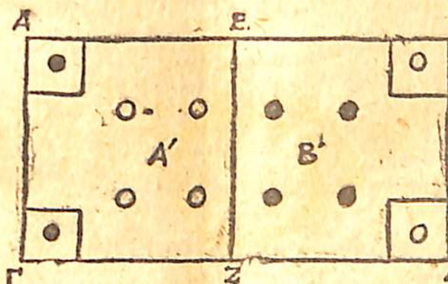
Ἡ προφητεία τοῦ Ἡρόδοτου, ἐξακολούθησε λέγοντας ὁ Γεροστάθης, ἐπαλήθευσε. Ὁ Θουκυδίδης πραγματικὰ γίνηκε ὁ μεγαλύτερος ἱστορικὸς τοῦ κόσμου καὶ γιὰ τὴ μεγάλη ἱστορικὴ ἀκρίβεια καὶ φιλαληθεία του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὶς βαθειὲς πολιτικὲς καὶ ἠθικὲς σκέψεις καὶ κρίσεις του. Ἔτσι ἂν ὁ Ἡρόδοτος ἀναγνωρίζεται ἀπὸ ὅλους σὰν πατέρας τῆς Ἱστορίας, ὁ Θουκυδίδης εἶναι ὁ μεγαλύτερος δάσκαλος τῆς Ἱστοριογραφίας καὶ τὸ πιὸ τέλειο πρότυπο τοῦ ἱστορικοῦ συγγραφέα.

('Απ' τὸ Γεροστάθη)

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ, ΕΙΝΑΙ ΤΗΣ Κας ΒΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ (Πατριάρχου Ἰωακεὶμ 6 Ἀθῆναι).

Τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

Ἡ μπάλα στὴ γωνιά

Τὸ παιχνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Μποροῦν σ' αὐτὸ νὰ πάρουν μέρος 12—14 παιδιά. Χρειάζεται ἀπαραίτητα μιὰ μπάλλα βόλεϋ.

Τὸ γήπεδο ΑΒΓΔ (ὅπως φαίνεται στὸ σχέδιο) ἔχει σχῆμα ὀρθογώνιου παραλληλόγραμμου καὶ χωρίζεται σὲ δυὸ ἴσα μέρη μὲ τὴ γραμμὴ ΕΖ. Οἱ παῖκτες χωρίζουνται σὲ δυὸ ὁμάδες: τὴν Α΄ καὶ Β΄ Ἡ κάθε μιὰ πιάνει τὸ δικό της μέρος στὸ γήπεδο καὶ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ περάση στὸ γήπεδο τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας ξεπερνῶντας τὴ γραμμὴ διαχωρισμοῦ (ΕΖ).

Δυὸ παῖκτες τῆς ὁμάδας Α΄ τοποθετοῦνται στὶς γωνιὲς τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας Β. Δ. Καὶ δυὸ παῖκτες τῆς Β΄ στὶς γωνιὲς τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας Α. Γ.

Σκοπὸς τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι νὰ στείλουν οἱ παῖκτες τῆς κάθε ὁμάδας τὴν μπάλλα στοὺς παῖκτες τῆς ὁμάδας τους, ποὺ βρίσκουνται στὶς δυὸ γωνίες τοῦ χώρου τῆς ἀντίπαλης ὁμάδας. Δηλαδὴ ἡ Β΄ ὁμάδα πρέπει νὰ στείλη τὴν μπάλλα στοὺς παῖκτες Α' Γ. καὶ ἡ Α. στοὺς παῖκτες Β. Δ. Μὰ οἱ παῖκτες κάθε ὁμάδας προσπαθοῦν νὰ ἐμποδίσουν νὰ φθάση στὸν προορισμό της ἡ μπάλλα. Ἅμα τὴν πάρουν στὰ χέρια τους προσπαθοῦν αὐτοὶ νὰ τὴν στείλουν στοὺς δικούς τους. Οἱ παῖκτε̣ς τῶν γωνιῶν πιάνουν τὴ μπάλλα χωρὶς νὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ τετράγωνά τους. Κάθε φορὰ ποὺ κατορθώνουν νὰ πάρουν τὴ μπάλλα στὸ χέρι τους, χωρὶς νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὴν γωνιά τους, κερδίζουν ὑπὲρ τῆς ὁμάδος τους ἕνα βαθμό. Νικάει ἐκεῖνος ποὺ σὲ ὡρισμένο χρονικὸ διάστημα, μιᾶς ἢ μισῆς ὥρας, κερδίση τοὺς περισσοτέρους βαθμούς.

Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ ἐκλέξουν ἕνα ἀπ' αὐτοὺς διαιτητή. Αὐτὸς παρακολουθεῖ ὅλο τὸ παιγνίδι καὶ διατάσσει τὸ σταμάτημα τοῦ παιγνιδιοῦ:

1) Ὅταν ὁ παίκτης ἢ παῖκτες τῆς μιᾶς ὁμάδας μποῦν στὴν περιοχὴ τῆς ἄλλης, περνῶντας τὴ «γραμμὴ διαχωρισμοῦ».

β) Ὅταν οἱ παῖκται τῶν γωνιῶν βγοῦν ἀπὸ τὰ τετράγωνά τους, τὰ ὁποῖα δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μικρότερα ἀπὸ 2 τετραγωνικὰ μέτρα.

γ) Ὅταν ἡ μπάλα βγῆ ἀπὸ τὸ γήπεδο.

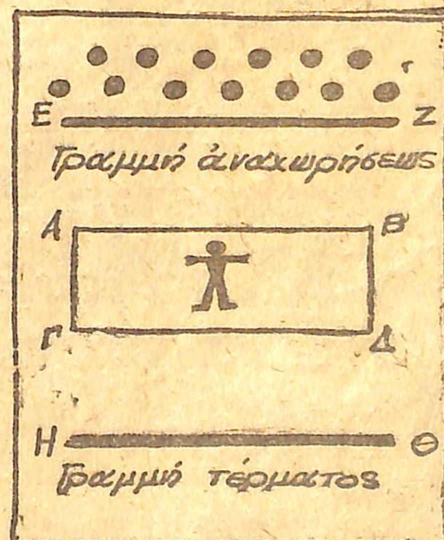
Ὁ διαιτητὴς ἔχει ἀκόμα τὸ δικαίωμα νὰ ἀφαιρέση 2—5 βαθμοὺς ἀπὸ μιὰ ὁμάδα ποὺ οἱ παῖκτες της συστηματικὰ παραβαίνουν τοὺς ὅρους τοῦ παιγνιδιοῦ (ὅπως ἂν περνᾶνε διαρκῶς τὴν γραμμὴ διαχωρισμοῦ ἢ βγαίνουν ἀπὸ τὰ τετράγωνα τῶν γωνιῶν). Τέλος ὁ διαιτητὴς ἔχει δικαίωμα νὰ ἀποκλείη τοὺς παῖκτες ποὺ δὲν ἐφαρμόζουν τὶς διαταγές του.

Τὸ κινέζικο τεῖχος

Τὸ παιχνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ γήπεδο ἀπὸ 12 ἕως 18 παιδιά. Δυὸ παράλληλες γραμμὲς ΑΒ καὶ ΓΔ (ὅπως βλέπετε στὸ σχῆμα) δείχνουν τὸ κινεζικὸ τεῖχος. Οἱ δυὸ γραμμὲς πρέπει νὰ ἀπέχουν μεταξύ τους 3—4 μέτρα. Σὲ ἀπόσταση 7 μέχρι 10 μέτρων ἀπὸ τὶς πλευρὲς τοῦ τείχους θὰ χαραχθοῦν δυὸ παράλληλες γραμμὲς ΕΖ καὶ ΗΘ. Ἡ μιὰ θὰ εἶναι ἡ «γραμμὴ ἀναχωρήσεως» καὶ ἡ ἄλλη ἡ «γραμμὴ τέρματος».

Μεταξὺ τῶν παικτῶν ὁρίζεται ὁ φύλακας, ποὺ ἀναλαβαίνει νὰ ὑπερασπίση τὸ τεῖχος. Ὅλοι οἱ ἄλλοι παίρνουν θέση πίσω ἀπὸ τὴ «γραμμὴ ἀναχωρήσεως».

Τὸ παιγνίδι τώρα εἶναι αὐτό: Οἱ παῖχτες πρέπει περνῶντας ἀπὸ τὸ τεῖχος, νὰ φτάσουν στὴ «γραμμὴ τέρματος». Τὸ σύνθημα τοῦ ξεκινήματος τὸ δίνει ὁ φύλακας. Μὰ ἂν καθὼς περνοῦν οἱ παῖχτες ἀπὸ τὸ «τεῖχος» τοὺς πιάσει ὁ φύλακας, μένουν ὅλοι ὅσοι πιάστηκαν μέσα καὶ κάνουν κι' αὐτοὶ τοὺς φύλακες. Τὸ παιχνίδι συνεχίζεται μὲ τὴν ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὸ τέρμα στὴν ἀφετηρία. Ὁ ἕνας ἢ οἱ περισσότεροι φύλακες προσπαθοῦν νὰ πιάσουν αὐτοὺς ποὺ τρέχουν. Καὶ τὸ παιχνίδι συνεχίζεται. Ἔτσι ὥσπου νὰ πιαστοῦν ὅλοι. Τότε αὐτὸς ποὺ πιάστηκε τελευταῖος κάνει τὸ φύλακα καὶ τὸ παιχνίδι ξαναρχίζει ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Ὅταν θέλουν τὰ παιδιὰ ὁρίζουν καὶ διαιτητὴ τοῦ παιχνιδιοῦ τους. Τότε αὐτός, ἀντὶ τοῦ φύλακα, δίνει τὸ σύνθημα ἐκκίνησης τῶν παικτῶν ἀπὸ τὴ Γραμμὴ ἀναχωρήσεως πρὸς τὴ Γραμμὴ τέρματος καὶ κατόπιν ἀπὸ τὴ δεύτερη στὴν πρώτη.

Μιά περιπέτεια μέσα στά χιόνια

Ὁ κύριος τοῦ Ρὶντ-τὶν-τὶν, τοῦ θαυμάσιου ἀστυνομικοῦ σκύλου, ἦταν λοχίας στὴν ἔφιππη ἀστυνομία τοῦ Καναδᾶ.

Σ' ἐκεῖνες τὶς ἀπέραντες ἐκτάσεις ποὺ τὶς σκεπάζει τὸ χιόνι γιὰ πολλοὺς μῆνες κάθε χειμῶνα, ἡ ἔφιππη ἀστυνομία μὲ τοὺς λίγους ἄντρες της κατορθώνει νὰ εἶναι πανταχοῦ παροῦσα. Ἀλλοίμονο στὸν κακοποιὸ ποὺ θὰ τολμήση νὰ κλέψη κάτι: δὲν κατορθώνει ποτὲ νὰ ξεφύγη τῆς ἔφιππης ἀστυνομίας, κι' ἔτσι οἱ ξεμοναχιασμένοι κάτοικοι κοιμοῦνται ἥσυχοι, γιατὶ ξέρουν πὼς οἱ «ὑπερασπιστὲς τοῦ Νόμου», ὅπως ὀνομάζουν τοὺς ἀστυνομικούς, ἀγρυπνοῦν πάνω στ' ἄλογά τους καὶ τοὺς φυλᾶνε.

Οἱ ἄντρες τῆς ἀστυνομίας εἶναι ὅλοι διαλεχτοί! Εἶναι θαυμάσιοι καβαλάρηδες, ποὺ μποροῦν νὰ μείνουν δεκατέσσαρες ὧρες συνέχεια στὴ σέλλα, χωρὶς νὰ ξεπεζέψουν. Εἶναι ἀκούραστοι καὶ γενναῖοι. Τοὺς μῆνες ὅμως ποὺ τὸ χιόνι πέφτει μέρα—νύχτα, τὸ ἔργο τους εἶναι πιὸ δύσκολο, γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ χρησιμοποιήσουν τ' ἄλογά τους. Τότε εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ κυνηγοῦν τοὺς κακοποιοὺς πεζῆ.

Ὁ λοχίας Πλάνσυ ἦταν ὁ τρόμος τῶν κακοποιῶν τῆς περιοχῆς. Γι' αὐτό, ὅταν ὁ Τζάικη Λακρὸς ἔκλεψε τὰ χρυσαφικὰ μιᾶς κυρίας στὸ Ἔντμοντον, ἤξερε πὼς μόνο ἂν ἔφευγε γιὰ τὴ μεγάλη Ἄσπρη Ἔρημο θὰ ἦταν τρόπος νὰ γλυτώση. Ἦταν μιὰ ἀπέραντη περιοχὴ ποὺ τὴν ἔδερναν ὅλοι οἱ ἄνεμοι, κι' ἡ παγωνιὰ ἐκεῖ ἦταν τόση, ποὺ δὲν μποροῦσε ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴν ὑποφέρη. Ὁ Τζάικη Λακρὸς εἶχε φύγει μ' ἔλκυθρο ποὺ τὄσερναν σκύλοι. Ὅμως ὁ λοχίας Πλάνσυ, δὲν εἶχε καιρὸ νὰ βρῆ ἔλκυθρο: ξεκίνησε πεζῆ, μὲ τὸν Ρὶντ-τὶν-τὶν, τὸ σκύλο του, κι' ἀκολουθοῦσαν τὰ ἴχνη τοῦ ἔλκυθρου στὰ χιόνια...

Τὸ ἔλκυθρο δὲν μποροῦσε νὰ προχωρήση γρήγορα, γιατὶ τὸ ἔδαφος ἦταν ἐξαιρετικὰ ἀνώμαλο. Ὅλο βουνά, χαράδρες καὶ βράχοι, κι' ἂν δὲν πρόσεχε κανεὶς πολύ, ἦταν φόβος νὰ γκρεμιστῆ σὲ κανένα βάραθρο, ποὺ δὲν φαινόταν, γιατὶ τὸ σκέπαζαν τὰ χιόνια.

Γι' αὐτὸ κι' ὁ λοχίας Πλάνσυ, μποροῦσε ν' ἀκολουθῆ μὲ τὸν Ρὶν-τὶν-τὶν τὸ ἔλκυθρο πεζῆ.

Ὁ γενναῖος ὅμως ἀξιωματικὸς εἶχε λογαριάσει χωρὶς τὴ φοβερὴ ἀκτινοβολία τοῦ χιονιοῦ, ποὺ πειράζει τὰ μάτια, καὶ μπορεῖ μάλιστα νὰ τυφλώση προσωρινὰ τὸν ἄνθρωπο.

— Τὰ μάτια του, ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες ὧρες, πρήστικαν, κοκκίνισαν κι' ἄρχισαν νὰ τὸν τσούζουν. Ἀλλοίμονο ἂν ὁ κακοποιὸς καταλάβαινε τὴν ἀδυναμία του! Θἄπαιρνε θάρρος, καὶ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἔπιανε ποτέ!

Ὁ λοχίας σταμάτησε. Ἡ κατάσταση τῶν ματιῶν του τὸν ἔκανε πολὺ νὰ ὑποφέρῃ.

— Τί θὰ κάνουμε τώρα, Ρὶν-τὶν-τίν; ρώτησε τὸ σκύλο του.

— Γοὺβ! ἔκανε τὸ ὡραῖο σκυλὶ, σὰ νἄθελε νὰ πῆ: μὴ σὲ μέλλει τίποτε, κι' ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ!

— Φαντάζομαι, Ρὶντ-τὶν-τὶν, ὅτι θὰ πείνασες! εἶπε ὁ λοχίας. Ἔχω ἕνα καλὸ μεζὲ γιὰ σένα!

Ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σακκίδιό του ἕνα παστὸ ψάρι καὶ τὄδωσε στὸ σκύλο. Γκὰλπ, μιὰ καὶ κάτω! Ὁ Ρὶν-τὶν-τὶν δὲν ἔχανε ποτὲ πολλὴ ὥρα νὰ μασίση τὸ φαΐ του. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως φάνηκε ἀμέσως: Τὸ ζῶο δυνάμωσε, ζωήρεψε, κι' ἄρχισε νὰ κουνάη εὐχαριστημένο τὴν οὐρά του

Ὁ λοχίας Πλάνσυ τοῦ πέρασε τότε τὸ λουρί του ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐμπρός, Ρὶν-τὶν-τίν, ἐδῶ σὲ θέλω! Νὰ μ' ὁδηγῆς τώρα σὰν τυφλό!

Ἀφέντης καὶ σκύλος ξεκίνησαν ξανὰ τρέχοντας πάνω στὰ ἴχνη τοῦ ἐλκύθρου.

Ὁ Τζάικη Λαρὸς, τοὺς ἔβλεπε νὰ πλησιάζουν καὶ τὸν ἔπιανε μανία καὶ θυμός: ποτὲ δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῆ πὼς θὰ βρισκόταν ἄνθρωπος νὰ τὸν κυνηγήση πεζὸς σ' ἐκείνη τὴν ἐρημιά! Καὶ τὰ σκυλιά του, ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τρέξουν γιατὶ ὅλο φοβόνταν μὴν πέσουν σὲ καμμιὰ χαράδρα!

— Κουράγιο, Ρίντυ, καὶ τὸν φτάσαμε! φώναζε ὁ λοχίας.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ἀκούστηκε κάτι σὰν μακρυνὸ βουητὸ καὶ τὸ χιόνι ἄρχισε νὰ πέφτη τόσο πυκνό, ποὺ θἄλεγες πὼς χιλιάδες χῆνες εἶχαν μαζευτῆ πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους καὶ ξεπουπουλιάζονταν...

— Ἔρχεται χιονοθύελλα! ψιθύρισε μὲ ἀγωνία ὁ γενναῖος ἀστυνομικός. Ρὶν-τὶν-τίν, ἂν δὲν φτάσουμε σὲ λίγα δευτερόλεπτα σὲ κεῖνα τὰ δέντρα, πέρα στὴν κοιλάδα, εἴμαστε χαμένοι!

Ὅποιος δὲ βρέθηκε ποτὲ σὲ χιονοθύελλα, εἶναι ἀδύνατο νὰ καταλάβη τί ἀκριβῶς εἶναι. Πρῶτα σηκώνεται ἕνας ἄνεμος ποὺ ξεριζώνει δέντρα καὶ παίρνει τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν σὰν νἆναι χτισμένα ἀπὸ τραπουλόχαρτα. Ἔπειτα, ὁλόκληρα βουνὰ ἀπὸ χιόνι, ἀρχίζουν νὰ χορεύουν, νὰ μετατοπίζωνται, νὰ πέφτουν καὶ νὰ σηκώνωνται μὲ μανία, καθὼς ὁ φοβερὸς ἄνεμος φυσώντας ἀνοίγει μὲς στὴ χιονισμένη ἔκταση τρύπες τόσο βαθειές, ποὺ μποροῦν νὰ καταπιοῦν ἕνα ὁλόκληρο τραῖνο. Καὶ μέσα σ' ὅλα αὐτά, τὸ χιόνι ποὺ πέφτε πυκνὸ καὶ παγωμένο, μαστιγώνει ἀλύπητα ὅ,τι βρεθῆ μπροστά του.

Μιὰ χιονοθύελλα σ' ἐκείνη τὴν περιοχή, ὅπου τίποτα δὲν ὑπῆρχε γιὰ ν' ἀνακόψη τὴ μανία καὶ τὴν ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου, σήμαινε σίγουρο θάψιμο μέσα στὸ χιόνι.

Σκύλος κι' ἀφεντικὸς ἔτρεξαν ὅσο δὲν εἶχαν τρέξει ποτὲ στὴ ζωή τους. Ἡ καρδιὰ τους ἀπὸ τὸ τρέξιμο χτυποῦσε νὰ σπάση. Ἡ σωτηρία τους ἦταν ζήτημα δευτερολέπτων. Τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφτασαν στὰ δέντρα, ξέσπασε ἡ χιονοθύελλα...

Μὲ τὸ κεφάλι κρυμμένο κοντὰ στὴ ρίζα τοῦ δέντρου, κρατώντας μὲ τὸ ἕνα χέρι ἀγκαλιασμένο τὸν κορμὸ, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὸ σκύλο του ἀπὸ τὸ λαιμό, ὁ λοχίας περίμενε νὰ σιγάση κάπως ἡ μανία τῆς χιονοθύ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 281)

"Ο Νὶν—Τὶν—Τὶν μὲ μιὰ σπρωξιὰ ἄλλαξε τὴν κατεύθυνση τοῦ ἐλκύθρου..."

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τί εἶναι ὁ ἄγραφος νόμος

— Πᾶμε σπίτι, παπού; ρώτησε ὕστερ' ἀπὸ τὸ σχολεῖο ὁ Θάνος τὸν παπού του ποὺ τὸν εἶχε συναντήσει στὴν πλατεῖα.

— Ἀμέσως, παιδί μου, νὰ πῶ δυὸ λόγια τοῦ κὺρ Μανώλη κι' ἀνεβαίνουμε μαζί.

Ὁ κὺρ Μανώλης, ἕνας πλούσιος χωρικός, γύριζε ἀπὸ τὸ χωράφι καβάλα στὸ μουλάρι του. Ὁ παποὺς τοῦ Θάνου τὸν χαιρέτησε κι' ὕστερα τοῦ εἶπε:

— Ξέρεις, κὺρ Μανώλη, ἡ κυρὰ Κώσταινα εἶν' ἄρρωστη βαριά, καὶ θὰ τὴν κατεβάσουν μὲ τὸ αὐτοκίνητο στὴν Πάτρα νὰ μπῆ στὸ νοσοκομεῖο. Εἶναι θεόφτωχη ἡ δυστυχισμένη, γι' αὐτὸ εἴπαμε ἐμεῖς οἱ χωριανοὶ νὰ δώσουμε ὅ,τι ἔχει εὐχαρίστηση ὁ καθένας, μὴ χρειαστῆ κανένα φάρμακο ἢ τίποτε ἄλλο... Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μὴν ἔχη δραχμὴ ἀπάνω της. Μαζέψαμε λοιπὸν ἕνα ποσόν, κι' ἂν ἔχης καὶ τοῦ λόγου σου εὐχαρίστηση...

— Ὄχι, κὺρ Τέλη μου! εἶπε ἀπότομα ὁ κὺρ Μανώλης. Δὲ μοῦ περισσεύουνε νὰ κάνω ψυχικά. Ἂς φρόντιζε ὁ ἄντρας της νὰ μὴν τὴν ἀφήση στοὺς πέντε δρόμους, ὅπως φροντίζω ἐγὼ γιὰ τὸ σπίτι μου.

— Ὁ κὺρ Κώστας τώρα συχωρέθηκε. Μὰ λέμε πὼς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μὴ βοηθήσουμε λίγο τὴ χήρα του, κατὰ τὴ μπόρεσή του ὁ καθένας, εἶπε ὁ παποῦς.

— Ἂν σοῦ περισσεύουνε, κὺρ Τέλη, νὰ δώσης! Μὲ γειά σου, μὲ χαρά σου! Ἐμένα δὲ μοῦ περισσεύουν. Εἶναι ἀκριβὰ τὰ λεφτά, καὶ δὲν τἄχω γιὰ ψυχικά, στὸ εἶπα. Ἐγὼ εἶμαι καλὸς πολίτης, νόμο ποτέ μου δὲν ἐπάτησα. Ποῦ τὸ εἶδες γραμμένο πὼς πρέπει νὰ δώσω γιὰ τὴν κυρὰ Κώσταινα; Τὸ λέει κανένας νόμος; Ἂν τὸ λέη νὰ μοῦ τὸ πῆς!

— Ὄχι, κὺρ Μανώλη, κανένας δὲ σὲ ὑποχρεώνει! Μόνον ἂν ἔχης εὐχαρίστηση...

— Δὲν ἔχω! Λοιπὸν σὲ χαιρετῶ. Καὶ χωρὶς παρεξήγηση...

— Στὸ καλό, κὺρ Μανώλη...

Ὅταν ἀπομακρύνθηκε ὁ συγχωριανός τους, ὁ Θάνος εἶπε:

— Μαύρη ψυχή! Δὲν τὸν ἀγαπῶ...

— Ἔ! ὄχι δὰ καὶ μαύρη!... ἔκανε ὁ παπούς. Εἶναι κομμάτι σφιχτός, καὶ τοῦ πονεῖ ν' ἀνοίξη τὸ πορτοφόλι του!

— Κι' ὅμως, εἶπε συλλογισμένα τὸ παιδί, δὲν εἶχε ἄδικο ὅταν ἔλεγε πὼς κανένας νόμος δὲν τὸν ὑποχρεώνει νὰ δώση... Ὅπως τὰ λέει, εἶναι καλὸς πολίτης, παπού, ἀφοῦ ποτέ του δὲν παράκουσε τὸ νόμο.

— Ὄχι, Θάνο μου, δὲν εἶναι καὶ τόσο καλὸς πολίτης... ἔκανε σοβαρὰ ὁ παπούς. Τὸ κράτος μας, ὅπως κι' ἡ κάθε πολιτισμένη πολιτεία, ἔχει ὡρισμένους γραμμένους νόμους, ποὺ κανονίζουν πῶς πρέπει νὰ φέρνωνται οἱ πολίτες του στὶς ἐξωτερικὲς σχέσεις ποὺ ἔχουν μεταξύ τους. Πρῶτα-πρῶτα, δηλαδή, οἱ νόμοι λένε τί δὲν πρέπει νὰ κάνουν οἱ ἄνθρωποι, ὁρίζοντας τὶς τιμωρίες. Δὲν γράφουν δηλαδὴ οἱ νόμοι «Μὴν κλέψης», ἀλλὰ γράφουν: «Ὅποιος κλέψει, πάει τόσα χρόνια φυλακή. Ὅποιος χτυπήσει κάποιον, παθαίνει τοῦτο, ὅποιος σκοτώσει, παθαίνει τὸ ἄλλο». Ἔπειτα, ὁρίζουν πῶς πρέπει νὰ γίνεται τὸ κάθε τί, γιὰ νὰ εἶναι σωστὰ καμωμένο. Οἱ ἄνθρωποι παντρεύονται σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τοῦ κράτους, ποὺ ὁρίζει πῶς πρέπει νὰ βγάλουν ἄδειες κι' ἔπειτα νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία. Εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ στέλνουν ὡς μιὰ ὡρισμένη ἡλικία τὰ παιδιά τους στὸ σχολεῖο. Ἂν υἱοθετήσουν ἕνα ὀρφανὸ παιδί, ὁ νόμος πάλι ὁρίζει πῶς πρέπει νὰ γίνη αὐτό, γιὰ νὰ πάρη τὸ παιδὶ τὸ ὄνομά τους. Ἄλλοι νόμοι πάλι ὁρίζουν πῶς θὰ πουλήσης ἕνα κτῆμα, γιὰ νὰ ἔχη δικαίωμα ὁ ἄλλος νὰ τὸ θεωρῆ πιὰ δικό του. Γιὰ νὰ μὴ μαλώνουν οἱ ἄνθρωποι, ὁ νόμος κανονίζει τὸ κάθε τὶ, σωστὰ καὶ ταχτικά, τοὺς ὑποχρεώνει νὰ γράψουν ὡρισμένα χαρτιά, γιὰ νὰ μένουν, καὶ νὰ μὴ μπορῆ νὰ λέη ὁ καθένας «ὄχι, ἔτσι ἤταν». Φυσικὰ, ἕνας τίμιος ἄνθρωπος, ποὺ ξέρει τὸ σωστό, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὸ νόμο γιὰ νὰ φέρνεται τίμια. Ἂν ὅμως παρουσιαστῆ μιὰ διαφορά, οἱ ἄνθρωποι τὴ λύνουν μεταξύ τους σύμφωνα μὲ τὸ νόμο. Γι' αὐτὸ εἶναι τὰ δικαστήρια, οἱ δικαστὲς κι' οἱ δικηγόροι. Ἀλλά, ὅπως σοῦ εἶπα, ὁ νόμος κανονίζει τὶς ἐξωτερικὲς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ὁρίζει τὴν ψυχή τους. Κι' ἂν τοὺς λέει τί πρέπει νὰ κάνουν γιὰ νὰ εἶναι ἐν τάξει στὶς δουλειές τους, στὰ ἐμπόριά τους, σ' ὅ,τι πουλοῦν καὶ σ' ὅ,τι ἀγοράζουν, δὲν ὑπάρχει νόμος ποὺ νὰ ὑποχρεώνη τοὺς ἀνθρώπους νὰ εἶναι καλοὶ καὶ πονόψυχοι...

— Μὰ τότε, παπού, εἶπε ὁ Θάνος, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι κακοί...

— Εὐτυχῶς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, Θάνο μου, πλάϊ στοὺς γραφτοὺς νόμους τῆς Πολιτείας, εἶναι καὶ κάποιοι ἄγραφοι νόμοι ποὺ λέγονται ἠθικοὶ νόμοι... Αὐτοὺς τοὺς νόμους, κανένας δὲ σὲ ἀναγκάζει νὰ τοὺς ἀκολουθῆς. Μόνο ἡ ψυχή σου καὶ ἡ συνείδησή σου σοῦ τοὺς ἐπιβάλλουν. Γιατὶ ἡ ψυχὴ καὶ ἡ συνείδηση στὸ σωστὸν ἄνθρωπο, στὸν καλό, στὸν τέλειο, εἶναι ἡ δική του ἀστυνομία καὶ τὸ δικό του δικαστήριο... Δὲ λέει κανένας νόμος τοῦ κράτους: «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου». Κι' ὅμως ὁ ἄγραφος νόμος, αὐτὸς ποὺ εἶνε χαραγμένος στὴν καρδιά σου καὶ εἶναι παντοδύναμος, σὲ κάνει νὰ τιμᾶς τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, κι' ὅλους τοὺς ἡλικιωμένους. Κάνει τοὺς γονεῖς ν' ἀγαποῦν τὰ παιδιά τους, τ' ἀδέρφια νὰ θυσιάζωνται τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο. Τὸν πολίτη νὰ ὑποφέρη θεληματικὰ καὶ χαρούμενα γιὰ τὸ σύνολο, τὸ στρατιώτη νὰ χύνη τὸ αἷμα του γιὰ τὴν πατρίδα. Ἂν ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλός, πονόψυχος, θεοσεβούμενος, πατριώτης, εὐγενικός, εἶναι γιατὶ ὁ ἄγραφος νόμος τῆς ψυχῆς, τοῦ ψιθυρίζει πάντα μυστικὰ τί πρέπει νὰ κάνη σὲ κάθε περίσταση... Κι' ἂν ἡ Πολιτεία ὥρισε τοὺς νόμους τοῦ κράτους κι' ἔχει τὴν ἀστυνομία γιὰ νὰ πιάνη ὅσους τοὺς παρακοῦν, τοὺς ἄγραφους νόμους τοὺς ἔφτιασαν σιγά-σιγὰ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴ φώτισή Του. Καὶ ὅπως σοῦ εἶπα, ὁ ἄνθρωπος ἔχει μέσα του ἕνα Οὐράνιο δικαστή, ποὺ τὸν κρίνει πιὸ αὐστηρὰ ἀπὸ τ' ἀνθρώπινα δικαστήρια... Εἶναι ἡ συνείδησή του... Καταλαβαίνεις τώρα γιατί ὁ κὺρ Μανώλης δὲν εἶναι καλὸς πολίτης, οὔτε καλὸς ἄνθρωπος, ἔστω κι' ἂν δὲν παρακούει ποτὲ τοὺς νόμους τοῦ κράτους; Οἱ ἄγραφοι νόμοι ποὺ ἐπιβάλλουν νὰ βοηθήσουμε ἕνα συγχωριανό μας ποὺ βρίσκεται σὲ ἀνάγκη, εἶναι κι' αὐτοὶ μεγάλοι καὶ σπουδαῖοι, ἀδιάφορο ἂν δὲν πᾶμε φυλακὴ οὔτε πληρώνουμε πρόστιμο ὅταν δὲν τοὺς κρατοῦμε.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἄκουσαν κάποιον ποὺ τοὺς φώναζε νὰ σταθοῦν: γύρισαν κι' εἶδαν τὸν κὺρ Μανώλη...

— Μὲ συγχωρεῖς, κὺρ Τέλη... εἶπε. Σκέφτηκα καλύτερα. Νά, πάρε τοῦτα τὰ λεπτὰ γιὰ τὴν κυρὰ Κώσταινα... Καὶ νὰ μὲ συμπαθᾶς...

— Εὐχαριστῶ, κὺρ Μανώλη, εἶπε ὁ παπούς. Τὄξερα γὼ πὼς εἶσαι καλὸς ἄνθρωπος...

Ὅταν προχώρησαν λίγο, ὁ παποὺς εἶπε γελώντας:

— Ὁ Οὐράνιος δικαστὴς δὲν ἄφηνε τὸν κὺρ Μανώλη νὰ ἡσυχάση... Μὰ καὶ στὸ χωριὸ τὸ ἴδιο βρίσκει ὁ καλὸς ἄνθρωπος τὴν πληρωμή του: εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὑπόληψη ποὺ τοὔχουν οἱ συγχωριανοί του... Σπουδαῖο πρᾶγμα ἡ τιμὴ καὶ ἡ ὑπόληψη, Θάνο μου!

— Ναί, παπού, εἶπε ὁ Θάνος σοβαρά. Ἔχω καταλάβει τί ἀξίζει ὁ ἄγραφος νόμος. Καὶ πάντα θὰ ζῶ μὲ τιμὴ καὶ ὑπόληψη, ὅπως ἐσὺ καὶ ὁ πατέρας!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ὁ καλός σου ὁ Νικολιὸς
καπετάνιος θὲ νὰ γίνη,
τὸ περβόλι του τ' ἀφήνει
καὶ κινάει γιὰ τὸ γιαλό.

Σὲ μιὰ γρήγορη μπρατσέρα
τόνε βάλανε γιὰ ναύτη
τὴ φωτιὰ θὰ τοὺς ἀνάφτη
νὰ ψηθῆ τὸ φαγητό.

Ἡ μπρατσέρα, ἕνα πρωΐ,
σάλπαρε μακρυὰ νὰ πάη
μὲ χαρὰ χοροπηδάει
ὁ καλός σου Νικολιός.

Πρὶν νὰ βγοῦνε στ' ἀνοιχτὰ
ἀπ' τὸν κάβο οὔπε ἕνα βῆμα
σήκωσε μικρὸ ἕνα κύμα
κι' ἐξαλίστη ὁ Νικολιός

Πῆγε ὁ ἥλιος κεῖ ψηλά,
ἔφτασε τὸ μεσημέρι...

— Ποὖναι ὁ Νικολιὸς νὰ φέρη
τὸ ζεστὸ τὸ φαγητό;

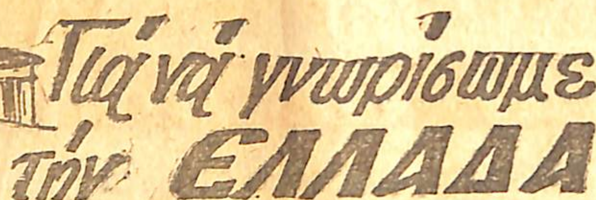
Ὁ Νικόλας μὲς στ' ἀμπάρι,
ξένοιαστος μισοκοιμᾶται!
— Θέλετε, εἴπατε, νὰ φᾶτε
μὲ φουρτούνα στὸ γιαλό;

Κάνει λίγο νὰ σκωθῆ,
μ' ἀπ' τὴ ζάλη πέφτει κάτου.
Μὲ τὴν ἄγρια τὴ ματιά του
ὁ λοστρόμος τὸν κοιτᾶ.

Νὰ βαδίση προσπαθεῖ.
— Τὴ φωτιὰ γοργὸς ἀνάβω!
— Τιμονιέρη, πιάσε κάβο!
Μπρὸς, Νικόλα, στὴ στεριά!

Τρέχα δίχως νὰ διστάζης,
στὸ περβόλι σου ξανά.
Ὅταν εἶσαι ὅπου ταιριάζεις,
κάνεις πιὸ καλὴ δουλειά!

Φ. ΚΡΙΤ...

Στὴν 'Αρκαδία

Κατεβήκαμε ἀπὸ τὸ τραῖνο, κατὰ τὶς δυὸ τὸ ἀπόγευμα, στὴν Τρίπολη, τὴν καρδιὰ τῆς Πελοποννήσου. Στὴν πλατεῖα τοῦ 'Αγίου Βασιλείου σ' ἕνα μεγάλο καφενεῖο παίρνουμε καφὲ καὶ λουκοῦμι. 'Η καρδιά μας εἶναι ἀλαφριὰ σὰν πουλί. Σπαρταρᾶ χαρούμενη, λὲς καὶ θέλει νὰ πετάξη.

Τὰ βουνὰ τῆς 'Αρκαδίας, τὸ Μαίναλο, τὸ 'Αρτεμίσιο, τὸ Παρθένιο, πλέκουν ἕνα στεφάνι ὁλόγυρα κι' ἀγκαλιάζουν τὴν πόλη. Μὰ δὲν τὴν σφίγγουν πολύ. 'Ανασαίνει ἁπλόχωρα μέσα στ' ἀρκαδικὸ ὀροπέδιο.

—Τί δροσιά, εἶπε ὁ Φάνης εὐχαριστημένος. 'Εδῶ θᾆναι χαρὰ Θεοῦ τὸ καλοκαῖρι.

—Μὰ βέβαια, εἴμαστε ψηλὰ ἑξακόσια πενῆντα μέτρα, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας... Πᾶμε τώρα νὰ δοῦμε τὴν πόλη...

—Πόσες χιλιάδες κατοίκους ἔχει; ρώτησε ὁ Φάνης.

—Καμμιὰ δεκαπενταριά, ἀποκρίθηκα. Εἶναι πολιτεία μεγάλη κι' ἐργατική.

Γυρίσαμε τὶς πλατεῖες της, μὲ τὰ πλούσια καταστήματα. Εἴδαμε τὰ ἐργοστάσιά της, ἀγοράσαμε κι' ὄμορφες ντόπιες φανέλλες.

Στὸ ἑστιατόριο βρήκαμε νόστιμα φαγητὰ κι' ἀπ' τὴν πεῖνα πούχαμε ὅλοι, πήραμε δεύτερη μερίδα... Βρήκαμε ἕνα ξενοδοχεῖο καλὸ κι' ὅλο ἐκεῖνο τὸ ρόδινο σούρουπο καμαρώναμε ἀπ' τὸ μπαλκόνι του τὸ πανόραμα τῶν βουνῶν.

Τὴν ἄλλη μέρα ξεκινήσαμε μ' αὐτοκίνητο γιὰ τὴν Τεγέα, ποὺ ἦταν στὰ παλιὰ χρόνια μιὰ δυνατὴ πολιτεία: Πῆρε μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο κι' ἀγωνίστηκε μὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνες καὶ στὶς Πλαταιὲς καὶ στὶς Θερμοπύλες.

Πόσα ἀρχαῖα ἐρείπια ἀπὸ θέατρα καὶ ναούς!. 'Εδῶ εἶχε ἐργασθῆ ὁ σπουδαῖος γλύπτης ὁ Σκόπας, ποὺ πρῶτος ἔβαλε στὰ ἀγάλματά του τὴν ἔκφραση μιᾶς ψυχῆς δυνατῆς.

'Ο ναὸς τῆς 'Αλέας 'Αθηνᾶς ἦταν στολισμένος ἀπὸ τὰ ἔργα του. Στὸ μικρὸ μουσεῖο εἴδαμε μερικὰ κεφαλάκια... Στὴ Μυρτούλα ἄρεσε ἰδιαίτερα τὸ πανέμορφο καὶ γαλήνιο κεφαλάκι τῆς Θεᾶς 'Υγείας.

—Καὶ ποῦ νὰ τὸ δῆς καὶ τὸ πρωτότυπο, τῆς εἶπα. Αὐτὸ εἶναι ἀντίγραφο ἀπὸ γύψο. Τὸ ἀληθινὸ βρίσκεται στὸ Μουσεῖο τῶν 'Αθηνῶν. Οἱ ἐπισκέπτες δὲν τὸ χορταίνουν. Εἶναι ἕνα θαῦμα πραγματικό. Στὸ γυρισμὸ θὰ σᾶς πάρουμε μαζί μας καὶ θὰ τὸ δῆτε.

Γυρίζοντας ἀπ' τὴν μικρὴ αὐτὴ ἐκδρομή, κάναμε μιὰ στροφὴ καὶ πήγαμε στὴν ἀρχαία Μαντίνεια. 'Η ἀνάμνηση ποὺ μᾶς ἔφερε ἡ παλιὰ αὐτὴ πολιτεία, πείραξε λίγο τὸ Λεωνίδα καὶ τὸ Φάνη. 'Εδῶ εἶχαν νικηθῆ ἀπὸ τὸ Θηβαῖο 'Επαμεινώνδα οἱ Σπαρτιᾶτες.

— 'Αφοῦ ὅμως τὸν σκότωσαν πρῶτα, πετάχθηκαν κι' εἶπαν κι' οἱ δυό. Κι' ὅπως λέει ὁ Ξενοφώντας, κανένας δὲ θεωρήθηκε νικητής. Στήσανε κι' οἱ δυὸ λαοὶ τρόπαιο γιὰ τὴ νίκη...

. . . .

Μέρες τώρα γυρίζομε τὴν 'Αρκαδικὴ γῆ... πρὸς τὴ Μεγαλόπολη, ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, πρὸς τὴν Καρύταινα καὶ τὴν 'Ανδρίτσαινα ἀπὸ τὴν ἄλλη, πρὸς τὴ Δημητσάνα καὶ τὰ Λαγκάδια ἀπὸ μιὰ τρίτη κατεύθυνση. Τί ἄγρια βουνήσια φύση, θαυμάσια ὑποβλητική, πλασμένη θαρρεῖς ἀπ' ἀτσάλι... Οἱ στουρναρόπετρες δίνουν στὰ τοπία τὸ ὕφος τῆς καρτερίας καὶ τῆς ἀλύγιστης λεβεντιᾶς. Σὲ κάθε του βῆμα ὁ ταξιδιώτης αἰσθάνεται πὼς προχωρεῖ σ' ἕναν χῶρο κλειστὸ ποὺ τὸν ὀμορφαίνουν ἀτέλειωτα τὰ βουνά, ἀλλοῦ ψηλά, ἀλλοῦ χαμηλότερα, ἀπόκρημνα σὰν κομμένα ἐδῶ μὲ μαχαῖρι, ἐκεῖ μαλακά, μὲ κατηφοριὲς καταπράσινες, δασωμένα φαράγγια, χειμάρρους καὶ καταρράχτες νερῶν, ποὺ δεν παύουν ποτὲ τὸ τραγοῦδι τους.

—Πῶς ψηλώνει μαζί τους κι' ἡ ψυχή, εἶπε ὁ Φάνης. 'Εδῶ νοιώθεις πὼς πρέπει νᾆσαι πειθαρχικός, καρτερόψυχος κι' ὁλόϊσιος σὰν ὀρθόστηθο καὶ γερὸ πρινάρι.

—Ἔτσι εἶναι, ἀγόρι μου, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Φάνη... Στὶς χῶρες αὐτὲς τὶς βουνίσιες, τὶς σχεδὸν γυμνές, ποὺ παλεύει ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ θρέψη τὰ γίδια του καὶ νὰ σπείρη τὸ λίγο τους χῶμα, ἡ ψυχὴ μαθαίνει νᾆναι δυνατὴ καὶ περήφανη καὶ νοιώθει γιὰ χρέος της μοναδικὸ τὴ δουλειὰ καὶ τὸ μόχθο.

—'Η 'Αρκαδία εἶναι ἡ χώρα τῶν βοσκῶν, πρόσθεσα κι' ἐγώ. Τὰ ζαρκαδάκια της τἄχουν τώρα μερώσει, μὰ ἕναν καιρὸ γύριζαν περήφανα κι' ἄπιαστα στὰ δάση... Ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὄχετε γνωρίσει ἀπ' τὴν ἀρχαία Μυθολογία...

—Ποιό; Ποῦ; Πές μας τὴν ἱστορία του νὰ τὸ θυμηθοῦμε, φώναξαν τὰ παιδιά.

Ἦταν καιρός. 'Η κούραση εἶχε κάμει τὰ πόδια μας βαρειά. 'Η ζέστη ζητοῦσε τὸν ἴσκιο καὶ τὴ δροσιά. Στὰ βουνὰ τοῦτα, ποὺ τὸν ἀρχαῖο καιρὸ ἦταν δασωμένα, ἄρχισα πρόθυμα, ζοῦσε ἕνα σπουδαῖο ἐλάφι, ποὺ μιὰ νυφοῦλα, ἡ Ταϋγέτη, τὸ εἶχε χαρίσει στὴν κυνηγήτρα θεὰ Ἄρτεμη: Τὰ κέρατά του ἦταν χρυσᾶ καὶ πολύκλαδα, ποὺ δὲ χόρταινες νὰ τὰ βλέπης. Μὰ ποῦ νὰ προφτάσης νὰ τὰ δῆς! Χάλκινα ἦταν τὰ πόδια τοῦ ζαρκαδιοῦ, ποὺ ποτὲ δὲν κουραζόταν νὰ τρέχη. Ἔσκιζε σὰν τὴ χρυσῆ ἀστραπὴ τὰ δάση, ἀνέβαινε καὶ κατέβαινε τὶς πλαγιὲς καὶ περνοῦσε, ἕνας ἄνεμος, μέσα ἀπ' τὸ πλῆθος τῶν κυνηγῶν, ποὺ δὲν πρόφταιναν οὔτε τὸν ἴσκιο του ν' ἀντικρύσουν. 'Η Ἄρτεμη τ' ἀγαποῦσε πολὺ τὸ χαλκόποδο ἐκεῖνο καὶ χρυσοκέρατο ἐλαφάκι καὶ πολὺ συχνὰ κατέβαινε στὰ βουνὰ τῆς 'Αρκαδίας, ὅπου βρισκόταν τὸ ἱερὸ ἄλσος της, γιὰ νὰ παίξη μὲ τὸ χαριτωμένο ζαρκάδι. Μιὰ μέρα λοιπὸν εἶχε κατεβῆ, μὰ τοῦ κάκου τὸ γύρεψε... Τὸ ἐλάφι εἶχε χαθῆ. Ἄξαφνα, καθὼς ἔτρεχε ἀνήσυχη, εἶδε μέσα ἀπ' τὶς φυλλωσιὲς μιὰ χρυσὴ ἀνταύγεια ποὺ κατευθυνόταν πρὸς τὸ ναό της. Ἔκανε νὰ πάη κοντά του, γιατὶ τὸ κατάλαβε πως ἐκείνη ἡ λάμψη ἦταν ἀπὸ τὰ κέρατα τοῦ πεντάμορφου ζώου, μὰ τότε εἶδε δυὸ χέρια πελώρια ποὺ ριχτῆκαν καὶ τοὔσφιξαν τὸ λαιμό...

—Μὰ τὸν Ὄλυμπο, ποτὲ δὲν ξανάδα πιὸ ἱερόσυλο κυνηγό, εἶπε θυμωμένη... Κάτω τὰ χέρια, ὅποιος καὶ νᾆσαι!.

Τὰ χέρια ὅμως δὲν ἄφηναν τὸ ζαρκάδι.

—Κοίτα τον, ποὺ δὲ λέει ν' ἀνοίξη ἀκόμα τὰ δάχτυλά του! φώναξε θυμωμένη ἡ Ἄρτεμη.

'Ο κυνηγός, ἕνας γίγαντας ἄοπλος, μ' ἕνα λιονταρίσιο τομάρι στοὺς ὤμους, εἶπε χαμογελώντας μ' εὐγένεια:

—Ἕνα χρόνο τὸ κυνηγοῦσα, κόρη τοῦ Δία, πῶς νὰ τ' ἀφήσω; Μαζὶ σκαρφαλώσαμε στὸ Μαίναλο, στὸ Λυκαῖο, στὸ 'Αρτεμίσιο, στὸ Παρθένιο, μπρὸς ἐκεῖνο καὶ πίσω ἐγὼ καί, κατηφορίζοντας σὲ ρουμάνια, σκίζαμε κάμπους καὶ λαγκάδια κι' ἀνεμίσαμε μὲ τὸ φτερωτὸ τρέξιμό μας τὰ δάση... Χάλκινα εἶναι τὰ πόδια τοῦ ζαρκαδιοῦ σου, ἀτσάλινη ἡ δική μου θέληση. Τέλος τὸ πρόφτασα. Πῶς μοῦ λὲς νὰ τ' ἀφήσω τώρα;

—Μὰ τὸ Δία, ἀπ' τὰ λόγια σου σὲ κατάλαβα, 'Ηρακλῆ, εἶπε ἡ Ἄρτεμη. Ναί, δὲν φταῖς ἐσύ, φταίει ὁ Εὐρυσθένης, ποὺ σ' ἔστειλε νὰ τοῦ πᾶς ζωντανὸ τὸ ἐλάφι μου... Μὰ νὰ πᾶς νὰ τοῦ πῆς πὼς θὰ τὴν πληρώση τὴν τόλμη του ἀκριβά.

'Ο 'Ηρακλῆς, ποὺ ὁ Εὐρυσθένης τοῦ εἶχε ὁρίσει γιὰ τρίτο ἆθλο νὰ πιάση αὐτὸ τὸ ἐλάφι ἀπ' τὴν Κερύνεια καὶ νὰ τοῦ τὸ πάη στὴν Τίρυνθα, εἶδε τότε πὼς πῆγαν χαμένοι οἱ κόποι του... Μὰ δὲν ἤθελε ν' ἀπειθήση στὴν Ἄρτεμη καὶ παράτησε τὸ ζαρκάδι.

Αὐτὸ ἔτρεξε κοντὰ στὴν κυρά του κι' ἔγλειψε τὰ λευκά της χέρια.

—Βασίλισσα τοῦ δρυμοῦ καὶ τοῦ λόγγου, εἶπε τότε μὲ σέβας ὁ 'Ηρακλῆς, σὺ ποὺ δίνεις στὰ ζαρκάδια καὶ στοὺς λαγοὺς τὴν πνοὴ τοῦ ἀνέμου, δός μου τὴν ἄδεια νὰ πάω αὐτὸ τὸ ἐλάφι στὸν Εὐρυσθέα, γιὰ νὰ τελειώσω τὴ δοκιμὴ μὲ τὴ χάρη σου, κι' ὁρκίζομαι νὰ τὸ φέρω ἀμέσως, ἀπείραχτο στὰ βουνὰ τῆς 'Αρκαδίας.

Μαλάκωσε ἡ κόρη τῆς Λητῆς καί, χαϊδεύοντας τὸ ἐξαίσιο ζῶο, ποὺ τὴν κοίταζε μὲ τ' ἀθῶα μεγάλα μάτια του, τοὖπε τρυφερά:

—Πήγαινε, ζαρκάδι μου, μὲ τὸν 'Ηρακλῆ... Θὰ σὲ φέρη πάλι κοντά μου.

Τὸ ἐλάφι, λὲς κι' εἶχε μυαλὸ καὶ κατάλαβε, χύθηκε ξωπίσω ἀπ' τὸν 'Ηρακλῆ, σπάζοντας τὰ θάμνα καὶ τὰ χαμόκλαδα... 'Ασφαλῶς τοῦτο τὸ γιδόστρατο ἐκεῖνο τ' ἀρχαῖο ἐλάφι τὸ χάραξε πρῶτο μὲ τὰ χάλκινα φτερωτά του πόδια.

—Τί ὄμορφα, εἶπε ἡ Μυρτώ. Θαρρῶ πὼς ἀκούω τὸ τρέξιμό του. 'Αλήθεια, αὐτὰ τὰ βουνὰ μοιάζουν στοιχειωμένα. 'Απὸ θεούς, νύμφες, ἀκόμα καὶ ζῶα ξωτικά.

—Καὶ δὲν εἶναι μονάχα ἀρχαῖα τὰ φαντάσματα, κόρη μου, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. 'Η 'Αρκαδία εἶναι γεμάτη κι' ἀπ' τὸν πελώριο ἴσκιο ἑνὸς νεώτερου ἥρωα, τοῦ Κολοκοτρώνη.

'Εδῶ κοντὰ στὴν Καρύταινα, ἄρχισε ἡ δόξα του τὸ 21. 'Εκεῖ ὀρθώνεται ἕνα πελώριο κάστρο, ποὺ τὄχαν τότες οἱ Τοῦρκοι. 'Ο γέρος τοῦ Μωρηᾶ θέλησε νὰ τὸ πάρη, μὰ ἦρθε βοήθεια ἀπὸ τοὺς Τούρκους τῆς Τριπολιτσᾶς κι' ὁ στρατός του σκόρπισε.

—Φεύγα κι' ἐσύ, τοῦ φωνάζανε οἱ ἄλλοι. Μ' αὐτὸς θέριεψε ἀπ' τὴν ἀποτυχία, δὲν παρατήθηκε. 'Απόμεινε μονάχος πάνω στὸ πληγωμένο του ἄλογο καί, περνώντας τὴ γέφυρα τῆς Καρύταινας, πῆγε στὰ χωριὰ καὶ ξεσήκωνε τοὺς ραγιάδες. Ἔτσι ἔκαμε τὸ στρατὸ ποὺ ἀργότερα πολιόρκησε τὴν Τριπολιτσά, τὴν πρωτεύουσα τοῦ Μωρηᾶ, καὶ τὴν ἐλευθέρωσε.

'Απὸ τότε στεριώθηκε ἡ 'Επανάσταση κι' ὁ Μωρηᾶς γέμισε ἀπ' τὴ μεγάλη μορφὴ τοῦ Κολοκοτρώνη.

'Απομεσήμερο ἀναιξιάτικο, μὰ πολὺ ζεστό. Μερικὲς ἐληὲς πούχουν σκαρφαλώσει στ' ἄγονα βράχια, δίνουν τὸν ἴσκιο τους σ' ἕνα γέρο τσοπάνο... Μᾶς γνέφει μὲ τὸ χέρι νὰ πᾶμε κοντά του. Τὸν χαιρετοῦμε καλόκαρδα καὶ καθίζομε κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο. 'Απὸ ἕνα θάμνο ξεπρόβαλε ἕνας γεροτράγος, μὲ σταχτιὰ γένεια κι' ἕνα κουδοῦνι στὸ λαιμό. Μασοῦσε ἕνα φύλλο καὶ τὸ μουσοῦδι του πήγαινε δῶ κι'

**ΟΙ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ**

—Σκύψε, Νικολάκη, γιατὶ θὰ φᾶμε καμμιὰ ἀδέσποτη.

(Τοῦ Β. Μητρόπουλου, μαθητὴ τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς)

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΓΙΟΡΤΗ Τ' ΑΗ ΓΙΑΝΝΙΟΥ

Ὕστερα ἀπὸ τὸ Πάσχα καὶ τὴν Πρωτομαγιά, τὸ καλοκαίρι δὲν ἔχει πιὰ οὔτε γιορτὲς μεγάλες οὔτε γλέντια. Οἱ δουλειὲς στὰ χωράφια καὶ στ' ἀμπέλια, ἡ μεγάλη ζέστη, τὸ σκόρπισμα στὶς ἐξοχές, ὅλα αὐτὰ ἐμποδίζουν τὸν κόσμο, κι' αὐτὸν ποὺ ζεῖ στὶς πολιτεῖες κι' ἐκεῖνον ποὺ μένει στὰ χωριά, νὰ μαζευτῇ σ' ἕνα μέρος καὶ νὰ γιορτάσῃ, νὰ διασκεδάσῃ, καὶ νὰ χορέψῃ, ὅπως γίνεται τὰ Χριστούγεννα, τὶς Ἀπόκριες καὶ τὴ Λαμπρή.

Ὡστόσο ὑπάρχει μιὰ γιορτή, μιὰ γιορτὴ καλοκαιρινὴ ποὺ πανηγυρίζεται σ' ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα, καὶ ποὺ δὲ μοιάζει μὲ καμιὰ ἀπ' αὐτὲς ποὺ ξέρουμε. Ἡ γιορτὴ τούτη εἶναι περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη γιορτὴ τῶν παιδιῶν, γιορτὴ τῆς νεολαίας. Οἱ μεγάλοι πολὺ λίγο ἀνακατεύονται κι' ὅ,τι κάνουν δὲν τὸ κάνουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους, παρὰ γιὰ νὰ βοηθήσουν τὰ παιδιὰ νὰ διασκεδάσουν καλύτερα. Χρειάζεται νὰ τὴν ὀνομάσουμε ; Δὲν πιστεύω! Εἶναι ἡ γιορτὴ τ' Ἅη Γιαννιοῦ. Στὴν Ἀθήνα, καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς πατρίδας μας, τὴ λένε τ' ἅη Γιαννιοῦ τοῦ Ριγανᾶ, γιατὶ ἐκείνη τὴν ἡμέρα βγαίνουν καὶ μαζεύουν τὴ ρίγανη. μὰ στὴν Κύμη, στὴν Κύθνο καὶ σ' ἄλλα πάλι μέρη τὴν ὀνομάζουν ἅη Γιαννιοῦ τοῦ Λιοτροπιοῦ! Καὶ τὴ λένε ἔτσι γιατὶ θαρροῦν πὼς ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴν ἀλλάζει ὁ ἥλιος τὸ δρόμο του, γίνεται χειμωνιάτικος καὶ οἱ μέρες, ποὺ ὡς τώρα μεγάλωναν, ἀρχίζουν πάλι καὶ ξαναμικραίνουν.

Γι' αὐτὸ κι' ὅλας τὰ πιὸ παλιὰ χρόνια, στὸν Πόντο ὅπου ζοῦσαν χιλιάδες Ἕλληνες κι' ἄνθιζαν τόσες ἑλληνικώτατες πολιτεῖες, ὁ κόσμος περνοῦσε ὅλη τὴ νύχτα του στὴν ἐξοχή, χορεύοντας ὥς τὸ πρωΐ, καὶ τὸ πρωΐ ποὺ θὰ ἔβγαινε ὁ ἥλιος ἔκαναν τὰ παιδιὰ παρέες καὶ γύριζαν τὰ σπίτια. Στέκονταν μπροστὰ σὲ κάθε πόρτα, ἔρριχναν πετραδάκια (λαλάτσια) καὶ τραγουδοῦσαν ὅλα μαζί:

«Τρόπον. τρόπον, ἥλιε,
ποὺ γυρίζουν τὰ λαλάτσια,
σὰ μέτερα καὶ σὰ σέτερα!»

Πιὸ ὡραῖα ὅμως ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα ἑλληνικὰ μέρη μοῦ φαίνεται πὼς γιορτάζουν τὰ παιδιὰ τὴν ἡμέρα τ' ἅη Γιαννιοῦ στὸ Κιλκίς. Ἀπὸ τὴν παραμονὴ τὸ πρωῒ κάθε γειτονιὰ διαλέγει τὴ νυφούλα της, τὴν «Καλημνίτσα» της, ὅπως τὴ λένε. Ἡ Καλημνίτσα τούτη πρέπει νὰ εἶναι ἕνα κοριτσάκι ὄχι παραπάνω ἀπὸ δώδεκα χρόνων, μὰ πρέπει νᾶναι κιόλας φρόνιμη καὶ καλή, καὶ προκομένη στὰ γράμματα καὶ στὸ νοικοκυριό. Μαζεύονται λοιπὸν στὸ σπίτι τῆς Καλημνίτσας ὅλες οἱ φιλενάδες της μὲ τὰ μικρά τους ἀδέλφια κι' ἐκεῖ τὴ στολίζουν σὰν ἀληθινὴ νύφη. Τῆς φορᾶνε ἕνα ἄσπρο φόρεμα, καὶ γύρω γύρω στὸ λαιμὸ ἕνα γιορντάνι καμωμένο μὲ λουλούδια, τῆς βάζουν πέπλο στὸ κεφάλι καὶ στολίζουν τὸν πέπλο μὲ τέλια καὶ μὲ λουλούδια. Σὰν ντυθῇ καὶ στολιστῇ ἡ νύφη βγαίνουν ὅλοι μαζὶ νὰ κάνουν τὸ γύρο τῆς γειτονιᾶς. Μπροστὰ πάει ἕνα ἀγόρι. Κρατάει μιὰ βέργα καὶ τὴν κουνάει. Ὕστερα ἔρχεται ἡ νύφη, μὲ δώδεκα ἄλλα κοριτσάκια γύρω της, ντυμένα κι' αὐτὰ στὰ ὁλόασπρα. Γύρω ἀπὸ τὰ κορίτσια πᾶνε ἄλλα τόσα ἀγόρια. ποὺ κρα-

τᾶνε κι' αὐτὰ βέργες. Πίσω ἀπὸ τὴ νύφη ὅμως ἔρχεται ἕνα κοριτσάκι, ποὺ κρατάει μιὰ καλοκαιρινὴ ὀμπρέλλα ἀνοιχτὴ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς νύφης. Ἕνα ἄλλο κοριτσάκι πάλι κρατάει στὰ χέρια ἕνα χάλκινο δοχεῖο, ἕνα «μπρακάτσι», καθὼς τὸ λένε. Ὅλοι τοῦτοι περπατᾶνε καὶ τραγουδοῦν:

«Καλημνίτσα μου πρωτοστέφανη,
μάνα μ' μ' ἔστειλε γιὰ κρυὸ νερὰ
καὶ γιὰ δροσερό,
νὰ ποτίσουμε τὸν βασιλικὸ
τὸν πλατύφυλλο».

Καθὼς κάνουν ἔτσι τὴ βόλτα τους τὰ παιδιά. τυχαίνει νὰ συναντήσουν καμμιὰ ἄλλη Καλημνίτσα, ἄλλης γειτονιᾶς. Τότε ἐκείνη ποὺ πηγαίνει πίσω ἀπὸ τὴ νύφη, κατεβάζει ἀμέσως τὴν ὀμπρέλλα, γιατὶ δὲν κάνει, λέει, ἡ μιὰ Καλημνίτσα νὰ δῇ τὴν ἄλλη. Γυρίζοντας στέκονται μπροστὰ σὲ κάθε σπίτι τῆς γειτονιᾶς καὶ κάθε νοικοκυρὰ βάζει ἀπὸ λίγο νερὸ στὸ μπακράτσι.

Σὰν σουρουπώσει πιὰ ἀρχίζουν οἱ φωτιές. Γι' αὐτὲς ἔχουν φροντίσει τ' ἀγόρια. Μαζεύουν τὰ περσινὰ πρωτομαγιάτικα στεφάνια, μαζεύουν κι' ὅ,τι παλιοκαλάθια ὑπάρχουν καὶ φρύγανα καὶ ξερὰ ἀγκάθια καὶ κλαριὰ καὶ τὰ κάνουν ἕνα σωρὸ ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα τῆς Καλημνίτσας. Τὴν ἴδια ὥρα ἡ μητέρα τῆς Καλημνίτσας βγάζει ἔξω τὸ κανάτι μὲ τὸ νερὸ καὶ φωνάζει:

—Ἄντε, παιδιὰ ρίξετε νὰ δῆτε τὴν τύχη σας!

Τρέχουν τότε τὰ παιδιά, καὶ ἄλλο ρίχνει πέτρα, ἄλλο μολύβι. Τὰ κορίτσια ρίχνουν δαχτυλίδι, βραχιόλι ἢ μῆλο ὅπου ἔχουν χαράξει ἐπάνω τ' ὄνομά τους. Ὕστερα παίρνει ἡ Καλημνίτσα ἕνα κόκκινο μεταξωτὸ πανὶ καὶ σκεπάζει τὸ κουμάρι. Παίρνει καὶ μιὰ κόκκινη καρδέλα καὶ τὸ δένει γύρω ἀπ' τὸ κανάτι. Παίρνει στὸ τέλος καὶ μιὰ κλειδαριὰ καὶ τὴ βάζει ἀπὸ πάνω κι' ἔτσι κλειδώνει τὸν Κλείδωνα. Τώρα θὰ μείνῃ ὁ Κλείδωνας ἔξω στ' ἀστέρια ὡς αὔριο τὸ πρωῒ ποὺ θὰ τὸν ἀνοίξουν.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ τ' ἀγόρια ἔχουν ἀνάψει τὶς φωτιὲς κι' ἀρχίζουν νὰ πηδοῦν. Ὅσο εἶναι δυνατὴ ἡ φλόγα πηδοῦν τ' ἀγόρια καὶ παραβγαίνουν μάλιστα ποιὸς θὰ πηδήσῃ ψηλότερα καὶ φωνάζουν: Ἅγιε μου Γιάννη, τὸ κεφάλι μου νὰ γειάνῃ!

Ὅταν κατακάτσει λίγο, πηδᾶνε τὰ κορίτσια καὶ στὸ τέλος, στὴν ἀνθρακιά, πηδοῦνε κι' οἱ μεγάλοι, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, ἀκόμη κι' ὁ παπποὺς κι' ἡ γιαγιά. Πηδοῦν καὶ ρίχνουν καὶ μιὰ πέτρα πίσω τους καὶ λένε:

—Ξέβγα, κακόχρονε, σέβα καλόχρονε!

Τὸ ἄλλο πρωΐ. ἀνήμερα τ' ἅη Γιαννιοῦ θὰ μαζευτοῦν πάλι ὅλα τὰ παιδιὰ στὸ σπίτι τῆς Καλημνίτσας, ν' ἀνοίξουν τὸν κλείδωνα. Φωνάζουν καὶ μιὰ γερόντισσα, κι' ἐκείνη θὰ πῇ τὶς τύχες. Ἕνα - ἕνα σημάδι ποὺ βγάζει, εἴτε μῆλο εἶναι εἴτε δαχτυλίδι, τὸ κοιτάζει καὶ λέει:

— Σύ, καλό μ' θὰ πᾶέν'ς στὴν Ἀμερική. Ἤ: Θὰ κάν'ς περισσὰ πιδιὰ κὶ τοὺ ἕνα θὰ εἶναι κουρίτσι!

Τ' ἀκοῦνε τὰ παιδιὰ καὶ γελᾶνε. Καμιὰ φορὰ λένε καὶ κανένα στιχάκι ἀστεῖο, σὰν κι' αὐτό:

Τὰ μάτια σου σαρδέλες,
τὰ φρύδια σου σκουμπριά,
τὰ δυό σου ματοτσίνουρα
κάνουν γιὰ σκορδαλιά!

Ἅμα βγάλουν τὸν κλείδωνα, μαζεύονται τὰ παιδιά, παίρνουν τὰ καλαθάκια τους ποὺ ἔχουν τὰ φαγητά τους μέσα καὶ βάζοντας πάλι μπροστὰ τὴν Καλημνίτσα. πηγαίνουν στὴν ἐξοχή. Ἐκεῖ ἔχει μαζευτεῖ ὅλος ὁ κόσμος σὰν νὰ ἦταν Πρωτομαγιά. καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα γλεντᾶνε, τραγουδᾶνε καὶ χορεύουνε. μεγάλοι καὶ μικροί.

Ἔτσι γιορτάζουν τὸν Κλείδωνα στὸ Κιλκίς. κι' ἔτσι τὸν γιόρταζαν ἄλλοτε στὴν ἑλληνικώτατη Στενήμαχο πρὶν τὴν ρημάξουν οἱ Βούλγαροι, καὶ τὴν Ἀδριανούπολη. πρὶν ἀναγκασθῇ ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμός της νὰ καταφύγῃ στὴν ἐλεύθερη πατρίδα. Μὰ καὶ στὴ Ρούμελη καὶ στὴν Ἤπειρο, καὶ στὴν Πελοπόννησο καὶ στὰ νησιά μας, παντοῦ γιορτάζεται ἡ μέρα τ' ἅη Γιαννιοῦ, σὲ κάθε μέρος μὲ ἄλλες γιορτές, μὲ ἄλλες συνήθειες. Καὶ παντοῦ πρῶτα ἔρχονται τὰ παιδιά, γιατὶ ἡ γιορτὴ τούτη περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη εἶναι γιορτὴ τῆς νεολαίας.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ἐκεῖ σὰ νὰ μᾶς κορόϊδευε. Ξαφνικὰ πήδησε στὴν κορφὴ ἑνὸς βράχου καὶ χάθηκε πίσω του...

—Ἔτσι γέρος θᾆταν κι' ὁ Πάνας ἂν ζοῦσε ἀκόμα στ' ἀρκαδικὰ βοσκοτόπια, εἶπε ὁ Λεωνίδας... Κάποιο τράγο μεγαλόπρεπο σὰν κι' αὐτὸν ἔπαιρναν γιὰ θεὸ τῶν βοσκῶν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες.

—Σώπα, ἱερόσυλε, τοὖπε ὁ Φάνης... Ὁ «Μέγας Πὰν» δὲν πεθαίνει ποτὲ στὰ βουνὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀκόμα καὶ τὸν καιρὸ τῆς πιὸ ἄγριας σκλαβιᾶς, ἄκουγαν οἱ ξένοι περιηγητὲς τὴ φλογέρα του καὶ τὸ λαλοῦσαν στὸν κόσμο... «Δὲν πέθανε ὁ Μέγας Πάν!», σὰ νἄλεγαν: «Δὲν πέθανε, ὄχι, δὲν πεθαίνει ποτὲ ἡ Ἑλλάδα».

—Ποιὸς ἦταν, παιδί μου, αὐτὸς ὁ Πάνας ποὺ λέτε; ρώτησε ὁ βοσκός. Κι' ὁ μικρός μου ὁ Φάνης ξαφνιάστηκε. Πῶς μποροῦσε ἕνας βοσκός, καὶ μάλιστα τῆς Ἀρκαδίας, νὰ μὴν ξαίρῃ τὸν τραγοπόδη Θεὸ ποὺ προστάτευε τὰ κοπάδια καὶ γέμιζε μὲ τὸ ποδοκόπι καὶ τὸ σουραῦλι του τὰ λαγκάδια αὐτῆς τῆς βουνίσιας χώρας; Ὅμως κάθησε μὲ μεγάλη ὑπομονὴ κι' ἀφηγήθηκε στὸ βοσκὸ ὅσα ἤξερε γιὰ τὸν Πάνα... Ἦταν γυιὸς τοῦ Ἑρμῆ καὶ μιᾶς νύμφης Ἀρκαδικῆς... Μισὸς τράγος καὶ μισὸς ἄνθρωπος, μὲ ματάκια πονηρά, συμπαθητικά, κάτω ἀπ' τὰ τραγίσια του κέρατα. Κάθε τόσο κρυβόταν στὶς φυλλωσιὲς κι' ὅταν τύχαινε νὰ περνοῦν τσοπάνοι, τοὺς ξάφνιαζε, ρίχνοντας πέτρες. Τρόμαζαν οἱ ἀθῶοι βοσκοὶ καὶ τοὺς ἔπιανε «πανικός», ὁ φόβος δηλαδὴ τοῦ Πάνα. Μὰ ὁ Θεὸς ἦταν τόσο καλόκαρδος, ποὺ φανερωνόταν ἀμέσως, σκάζοντας στὰ γέλια. Γιὰ νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ γιὰ τὴν τρομάρα ποὺ παῖρναν, κάθιζε ὕστερα μαζί τους καὶ τοὺς μάθαινε πῶς νὰ κόβουν καλάμια, νὰ κάνουν φλογέρες. Γιατὶ αὐτὸς εἶχε ἀνακαλύψει ἐκεῖνο τὸ μουσικὸ ὄργανο.

Καθὼς διηγόταν ὁ Φάνης, τὸ σούρουπο ἔπεφτε ἀργὰ πάνω στὶς πλαγιές. Ἦταν ἀλήθεια ἡ ὥρα τοῦ Πάνα. Χιλιάδες ἦχοι ἀπὸ κουδούνια ἔφταναν ἀπὸ μακρυνὲς ἀποστάσεις, γύρω τριγύρω. Ἀπ' τοὺς λόφους κατέβαιναν τὰ κοπάδια. Ἡ φλογέρα ἔσμιγε τὸ παράπονό της μὲ τὸν κρυστάλλινο ἦχο τῶν κουδουνιῶν, ποὺ καὶ ποὺ ἕνα βέλασμα ἔκοβε τὸν τόνο. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἁπαλοὶ καὶ γαλήνιοι ἦχοι ἐσύνθεταν μέσα στὸ γλυκὸ ἡλιοβασίλεμα μιὰ ἀτέλειωτη βραδυνὴ ποιμενικὴ συναυλία. Μείναμε βουβοὶ γιὰ νὰ τὴ χαροῦμε καλύτερα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ὁ Καπετὰν Χρήστου

Ἕνας ἥρωας τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος

Στὶς 21η Ἰουνίου 1908, ἕνας νεαρὸς ὑπόδικος ἀλυσσόδετος καὶ τριγυρισμένος ἀπ' τὸ ἰσχυρὸ ἀπόσπασμα τῆς φρουρᾶς τῶν φυλακῶν τοῦ Μοναστηριοῦ, ὡδηγήθηκε μπροστὰ στὸ ἔκτακτο τουρκικὸ δικαστήριο. Γύρω — γύρω του στρατιῶτες, φύλακες καὶ μάρτυρες τῆς κατηγορίας, τὸν κοίταζαν καχύποπτα. Κι' ὅμως ὁ ὑπόδικος αὐτὸς δὲν εἶχε καθόλου ἀνησυχητικὴ ἔκφραση. Σ' ὅλη του τὴ μορφὴ μιὰ γαλήνη ἀπόκοσμη ἦταν χυμένη καὶ μιὰ γλυκύτητα ποὺ θύμιζε Ναζωραῖο. Ἕνα κεφάλι ὁλόξανθο, δυὸ μάτια γαλάζια καὶ κατακάθαρα, σὰν ἀνοιξιάτικος οὐρανός. Ὅλ' αὐτά, τοποθετῆστε τα σ' ἕνα στιβαρὸ καὶ καλοδεμένο κορμὶ μετρίου ἀναστήματος καὶ θἄχετε τὴν εἰκόνα τοῦ ὑποδίκου. Ἡλικία ὄχι μεγαλύτερη τῶν 20 χρονῶν. Βλέμμα γεμᾶτο καλωσύνη. Ἐλαφρότατα εἰρωνικὸ μειδίαμα στὰ χείλη.

Τέτοιος ἦταν ὁ Πέτρος Χρήστου. Κι' ὅμως αὐτὸν τὸν ἀμούστακο νέο τὸν κοίταζαν μὲ τρόμο κι' ἀνησυχία οἱ φύλακές του στρατιῶτες, οἱ ψημένοι στὶς ἀκτῖνες τοῦ καλοκαιριάτικου ἥλιου, στὴ φλόγα τοῦ μπαρουτιοῦ καὶ στὸ παγερὸ φύσημα τοῦ βορηᾶ.

Καὶ δὲν εἶχαν ἄδικο; Οἱ μάρτυρες τῆς κατηγορίας, ποὺ ἐξιστόρησαν σὲ λίγο τὴ δράση τοῦ νεαροῦ ἐκείνου ἥρωα, ἀπόδειξαν, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, ὅτι μέσα του κρυβόταν μιὰ ψυχὴ ἀπὸ κεῖνες, ποὺ μόνο στοὺς ἀληθινοὺς γίγαντες τῆς τόλμης μποροῦμε νὰ συναντήσουμε.

Καὶ νὰ ποιὰ ἦταν καὶ πῶς ἐξετέθηκε ἡ δράση τοῦ Πέτρου Χρήστου στὸ δικαστήριο:

Ἦταν δὲν ἦταν δεκάξη χρονῶν ὁ μικρὸς ἥρωας, ὅταν — στὰ 1904 — ἄρχισε ὠργανωμένος ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Μακεδονίας. Τὰ λίγα χρόνια τῆς ζωῆς του δὲν στάθηκαν ἱκανὰ νὰ κοιμήσουν τὴν μεγάλη πατριωτικὴ φλόγα, ποὔκλεινε στὴν προνομιακὴ ψυχή του. Κι' ἔτσι ἀπ' τὸ καλοκαῖρι ἐκείνης τῆς χρονιᾶς, ὁ μικρὸς Πέτρος ἐγκατέλειψε στὸ Μοναστῆρι, τὴ μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφή του καὶ τράβηξε δυτικά, πρὸς τὸ βουνὸ Περιστέρι. Ἐκεῖ σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ ἔμεινε ὅλο τὸ χειμῶνα, κάνοντας τὸ δάσκαλο στὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα, καὶ ζητῶντας νὰ τοὺς μεταδώση τὰ μεγάλα αἰσθήματα, ποὺ ὁ ἴδιος ἔκλεινε μέσα του γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ κομιτατζῆδες ἀναταράχτηκαν τότε κι' ἔστειλαν τὸν περιβόητο ἀρχηγό τους Ναούμ, μὲ κάμποσους συντρόφους, γιὰ νὰ χτυπήση τὸ μικρὸ τολμητία καὶ νὰ τιμωρήση τοὺς χωριάτες ποὺ τὸν δέχτηκαν γιὰ δάσκαλο τῶν παιδιῶν τους. Μὰ ὑπολόγισαν χωρὶς τὴν ἀνδρεία τοῦ νεαροῦ δασκάλου, ποὺ μόλις τότε πετοῦσε τὰ δεκάξη του χρόνια. Ὁλόκληρη νύχτα ὁ Πέτρος Χρήστου μὲ τὸ ντουφέκι στὸ χέρι, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἑλλήνων τοῦ χωριοῦ, ἐπολέμησε ἀποτελεσματικὰ καὶ πρὸς τὸ ξημέρωμα, ἀνάγκασε τὸν διαβόητο ἀρχικομιτατζῆ, νὰ φύγη ντροπιασμένος καὶ ἄπρακτος!

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο «βάπτισμα τοῦ πυρός», ποὺ πῆρε ὁ νεαρὸς Πέτρος. Κι' αὐτὸ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὸν πείση ὅτι τὸν «σήκωνε τὸ ντουφέκι!».

Τὸν ἴδιο χρόνο — Ἄνοιξη τοῦ 1905 — κατατάχτηκε στὸ σῶμα τοῦ Καραβίτη, ἐπίσημος πιὰ ἀντάρτης. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους, ἔδρασε κι' αὐτὸς καὶ πολέμησε γενναῖα σ' ὅλα τὰ γύρω χωριὰ καὶ τὰ βουνά, — στὸ Μεγάροβο, στὴ Νιζόπολη, στὸ Περιστέρι, στὸ Μορίχοβο.

Λίγον καιρὸ ἀργότερα τὸν βρίσκουμε μέσα στοὺς διαλεχτοὺς ἀντάρτες τοῦ περίφημου ἀρχηγοῦ Γ. Μακρῆ, νὰ κερδίζη ἀμέριστο τὸ θαυμασμὸ τοῦ ἀτρόμητου καὶ γιγαντόσωμου καπετάνιου του.

Ἀκόμα πιὸ ἀργά, ὁ νεαρὸς Πέτρος Χρήστου, ψημένος πιὰ στὶς κακουχίες τοῦ ἀντάρτη κι' ἔμπειρος χειριστὴς τοῦ γκρᾶ, κατατάχτηκε στὸ σῶμα τοῦ καπετὰν Βάρδα, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν συμμαθητὴ καὶ στενὸ φίλο τοῦ Παύλου Μελᾶ, ἀνθυπολοχαγὸ τοῦ πυροβολικοῦ Γ. Τσόντο.

Κοντὰ στὸν καπετὰν Βάρδα πολέμησε ὁ Χρήστου ὡς τὸν χειμῶνα τοῦ 1906, μ' ἀφάνταστο ἡρωϊσμό.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ἦρθε ἡ ἀμοιβὴ γιὰ τὴν τόση δράση του. Τὸ κομιτᾶτο, ποὺ διοικοῦσε ἀπ' τὴν Ἀθήνα τὸν Μακεδονικὸ ἀγώνα, διώρισε κι' ἀνεγνώρισε τὸν νεαρὸ ἀντάρτη, ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα πατήσει τὰ 19 του χρόνια, ὁπλαρχηγό!

Ἡ τιμὴ ἦταν μεγάλη κι' ἴσως — ἴσως πρωτοφανὴς στὰ χρονικὰ τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνα. Μὰ δὲν ἦταν καθόλου ἄδικη!

Ὁ Πέτρος Χρήστου, ὁ ἀντάρτης μὲ τὴν φλογερὴ ψυχὴ καὶ τὰ καταγάλανα μάτια, ποὺ καθρέφτιζαν ὁλόκληρο τὸν ἑλληνικὸ οὐρανό, εἶχε πιὰ ὅλα τὰ προσόντα τοῦ καπετάνιου... τοῦ Ἕλληνα καπετάνιου!... Ἦταν γενναῖος, τολμηρός, ἡρωϊκὸς κι' ἦταν γλυκός, μεγαλόκαρδος, ἱπποτικός.

Ἀνεξάρτητος πιὰ ἔδρασε μὲ τὸ Σῶμα του σ' ὅλη τὴν περιφέρεια τοῦ Μοναστηριοῦ. Τρομοκρατοῦσε ὁ νεαρὸς ἀρχιαντάρτης τοὺς ἐχθρούς, ἦταν ἀκράτητος στὶς μάχες κι' ἡ φήμη του ἦταν ἀπὸ κεῖνες τὶς δίκαιες φῆμες ποὺ κερδίζονται μὲ τὸ αἷμα καὶ τὸν ἀγῶνα τὸ σκληρό. Ἀλλὰ κι' ἡ καλωσύνη του δὲν εἶχε ὅρια. Ἦταν συμπονετικὸς καὶ στοργικὸς γιὰ τοὺς ἀδύνατους. Κι' ὅλοι εὐλογοῦσαν τ' ὄνομά του — ὅλοι οἱ δίκαιοι καὶ τίμιοι ἄνθρωποι — ὥσπου, μιὰ μέρα, προδόθηκε καὶ πιάστηκε μέσα σὲ μιὰ κρυψῶνα, μαζὶ μὲ τρεῖς συντρόφους του.

Ἡ σύλληψη γίνηκε στὶς 21 τοῦ Μάη 1908, στὸ χωριὸ Μπούκοβο, ὡς δέκα χιλιόμετρα νοτιοδυτικὰ τοῦ Μοναστηριοῦ. Ἕνα μῆνα ἀργότερα, φορτωμένος τὶς βαρειὲς ἀλυσίδες τοῦ καταδίκου, — ὅπως τὸν συναντήσαμε στὴν ἀρχὴ τῆς ἱστορίας μας — τραβιόταν ὁ νεαρὸς καπετάνιος μπροστὰ στὸ δικαστήριο, μὲ τὸ μειδίαμα στὰ χείλη καὶ χωρὶς καμμίαν ἐλπίδα στὴν καρδιά...

* * *

Ἡ δίκη σύντομη. Ἡ ἀπόφαση ἐκ τῶν προτέρων γνωστή. Δέκα λεπτὰ ἀργότερα ὁ μαρτυρικὸς καπετάνιος ἔφευγε καὶ πάλι ἀπὸ τὸ δικαστήριο κι' εὐθυτενής, σχεδὸν ἀνάλαφρος, ἔπαιρνε μὲ τὴ συνοδεία του τὸ δρόμο τῆς φυλακῆς. Οὔτε οἱ χοντρὲς ἀλυσίδες του μὰ οὔτε καὶ ἡ θανατικὴ καταδίκη ποὺ ἔσερνε τώρα μαζί του φαινόταν νὰ τὸν βαραίνη!....

Ὑπῆρχε στὴν πόλη τοῦ Μοναστηριοῦ — δὲν ξέρω ἂν σώζεται ἀκόμα — ἐκεῖ, πρὸς τὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, μιὰ πελώρια λεύκα. Ἦταν μιὰ λεύκα θεώρατη, ποὺ εἶχε τοῦτο τὸ κοινὸ μὲ τὸ περίφημο πλατάνι τοῦ Ἀλήπασα, στὰ Γιάννενα: Ὅτι κάθε της κλαδὶ εἶχε γίνει χιλιάδες φορὲς ἀγχόνη, γιὰ τοὺς μαρτυρικοὺς ἀγωνιστὲς τῆς ἐλευθερίας κι' ἀνάμεσα στ' ἀσημοπράσινα φύλλα της ἀκινητοῦσε ἡ στερνὴ πνοὴ χιλιάδων ἀνθρώπων ποὺ θυσιάστηκαν στὸ βωμὸ τῆς Πατρίδας!...

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ μακάβρια λεύκα ὡδηγήθηκε κι' ὁ Πέτρος Χρήστου μέσ' τὶς ἀμφίβολες σκιὲς τῆς αὐγῆς τῆς 25ης Ἰουνίου 1908!.... Ἕνας πελώριος βρόγχος κρεμόταν ἀπὸ κάποιο κλαδί. Ἕνας βρόγχος ποὺ συμβόλιζε γιὰ τὸ νεαρὸ καπετάνιο τὸν θάνατο! Πλησίασε μὲ βῆμα σταθερό. Πέρασε ὁ ἴδιος στὸ λαιμό του τὸ τραγικὸ σκοινί! Καὶ περίμενε...

«Τὸ θάνατο καὶ τὸν ἥλιο δὲν μπορεῖς νὰ τὰ κοιτάξης κατάματα!», συνήθιζε νὰ λέη ὁ Μέγας Ναπολέων. Κι' ὅμως τὰ λόγια του βρῆκαν τὴν πιὸ οἰκτρὴ διάψευση στὸ πρόσωπο τοῦ εἰκοσάχρονου ξανθόμαλλου ἥρωα! Ἀτάραχος, ἀκίνητος, χωρὶς καθόλου νὰ βουρκώσουν τὰ γαλάζια του μάτια, ἀντίκρυζε τὸν θάνατο, σχεδὸν προκλητικά, σὰν γνήσιος Ἕλληνας...

[illegible] δήμιος τράβηξε τὸ σχοινὶ μὲ δύναμη... Κι' ἔτσι ἔκλεισε ἡ λιχόχρονη ἐκείνη ζωή, ἡ γεμάτη ἀπὸ [illegible] σανάλογα μεγάλη δραση... κόμα μέχρι σήμερα μᾶς συγκινεῖ!...

ΗΛ. ΜΠ.

Ὁ Πέτρος Χρήστου, ὁ ἀντάρτης μὲ τὴ φλογερὴ ψυχὴ καὶ τὰ καταγάλανα μάτια ποὺ καθρέφτιζαν ὁλόκληρο τὸν Ἑλληνικὸ οὐρανό, ἦταν πιὰ καπετάνιος...

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Χαρὰ καὶ δημιουργία

Ὥστε, λοιπόν, μποροῦμε νὰ συνδυάσωμε καὶ χαρὰ καὶ ἐργασία;

Μποροῦμε καὶ παραμποροῦμε, αὐτὸ ἦταν τὸ συμπέρασμα ποὺ βγῆκε στὸ περασμένο μας σημείωμα.

Τόση εἶναι ἡ ἀνάγκη ποὺ νοιώθομε μέσα μας γιὰ νὰ κάνωμε κάτι, ὥστε, πολλὲς φορές, καὶ μόνο τὸ ὅτι ἔχομε μιὰ ἀπασχόληση, μᾶς δίνει χαρά. Ἐνῶ, ὅταν δὲν ἔχομε τί νὰ κάνωμε, νοιώθομε μιὰ ἀφόρητη βαριεστημάρα. Ὅταν εἴμαστε χωρὶς δουλειά, νομίζομε ὅτι ὅλοι μᾶς φταῖνε· εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ τσακωθοῦμε μὲ τὸν πρῶτο ποὺ θὰ τύχη μπροστά μας. Καὶ τότε, γιὰ νὰ ξεφύγωμε ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἄσχημη κατάσταση, ψάχνομε νὰ βροῦμε τί μποροῦμε νὰ κάνωμε γιὰ νὰ περάσωμε τὴν ὥρα μας.

Κάτι τέτοιες στιγμὲς εἶναι ἐκεῖνες ποὺ μᾶς ὁδηγοῦν στὶς μεγαλύτερες «σκανδαλιές». Τότε, παραδείγματος χάριν, μᾶς ἔρχεται στὸ μυαλὸ νὰ ξεβιδώσωμε τὸ ξυπνητήρι γιὰ νὰ φτιάξωμε δῆθεν τὸ κουδούνι ποὺ δὲν χτυπάει καλά, ἢ τότε θ' ἀνοίξωμε συρτάρια καὶ ντουλάπες γιὰ νὰ ἰδοῦμε τί ἔχουν μέσα, ἤ, σὲ κάτι τέτοιες ὧρες, θὰ πάρωμε τὰ πράγματα τῆς ἀδελφῆς μας ἢ τοῦ ἀδελφοῦ μας καὶ ἔτσι θὰ γίνωμε ἀφορμὴ νὰ μαλώσωμε μαζί τους. Οἱ ἴδιες αὐτὲς ὧρες εἶναι ἐκεῖνες ποὺ μᾶς σπρώχνουν νὰ σκαρφαλώσωμε σὲ δένδρα ἢ ἐπικίνδυνα μέρη, ἤ, ἀκόμη κάτι χειρότερο, νὰ βασανίσωμε κάποιο ζῶο ἢ κάποιο παιδὶ ἢ κανέναν ἀδικημένο ἀπὸ τὴν φύση.

Αὐτὴν τὴν ἀνάγκη ποὺ νοιώθει καθεὶς γιὰ μιὰ ἀπασχόληση, οἱ μεγάλοι, αὐτοὶ ποὺ συνήθισαν νὰ ἔχουν πάντα μιὰ ἐργασία, τὴν αἰσθάνονται ἀκόμα πιὸ μεγάλη, εἶναι γι' αὐτοὺς σὰν τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέουν. Κάποτε, κάποιος Λυκειάρχης, ἂν καὶ ἦταν ἀρκετὰ γέρος καὶ δὲν εἶχε πιὰ ἀνάγκη νὰ ἐργάζεται, ἐν τούτοις δὲν μποροῦσε νὰ πάψη τὴν ἐργασία του. Σὲ ὅσους τὸν ρωτοῦσαν γιατί τὸ κάνει αὐτό, τοὺς ἀπαντοῦσε ξερὰ-ξερά: «Ἂν σταματήσω νὰ ἐργάζωμαι, θὰ πεθάνω!». Καὶ πράγματι, ὅταν κάποτε σταμάτησε ἀπὸ τὴν δουλειά του, σὲ δεκαπέντε μέρες πέθανε.

Τὸ ζήτημα, ὅμως, δὲν εἶναι ἁπλῶς νὰ ἐργαζώμαστε, νὰ εἴμαστε ἀπησχολημένοι, γιὰ νὰ περνάη ἡ ὥρα μας. Ἂν θέλωμε νὰ ἔχωμε πιὸ μόνιμη χαρὰ ἀπὸ τὴν ἐργασία, θὰ πρέπει νὰ προσπαθοῦμε ἡ δουλειὰ ποὺ κάνομε νὰ εἶναι παραγωγική· κάτι πάρα πάνω, δημιουργική, πρέπει, δηλαδή, νὰ βοηθῆ κάποιον εὐρύτερα, κάποιον ἀνώτερο σκοπό.

Σκεφθῆτε, παραδείγματος χάριν, ἄν, ἀντὶ νὰ ξεβιδώνωμε τὸ ξυπνητήρι, ἢ νὰ πειράζωμε κάποιον, ἐκείνη τὴν ὥρα ἑρασθοῦμε γιὰ νὰ προοδεύση ἡ ὁμὰς τοῦ Βόλλεϋ ἢ τοῦ Φοὺτ—Μπὼλ στὸ σχολεῖο μας, ἢ ἂν ἑτοιμάσωμε μιὰ καλὴ ἐκδρομὴ ἢ μιὰ κατασκηνοσοῦλα γιὰ τοὺς ἄλλου φίλους μας καὶ συμμαθητάς μας. Ἤ, ἀκόμη, ἄν, τὴν ἴδια ὥρα, προσπαθήσωμε νὰ βοηθήσωμε στὴν εὐτυχία τοῦ κατηχητικοῦ μας σχολείου, φέροντας καὶ ἄλλα παιδιὰ στὰ μαθήματά του, ἢ τρέξωμε γιὰ νὰ βροῦμε τὰ μέσα γιὰ νὰ βοηθήσωμε κάποιο ἀνάπηρο παιδί, πού, ἀντὶ νὰ κάνωμε αὐτό, μπορούσαμε νὰ τὸ πειράζαμε. Ἂν θέλομε κάτι ἀκόμη περισσότερο, ἂν ἐπιθυμοῦσαμε ἡ χαρά μας νὰ εἶναι ἀκόμη πιὸ μόνιμη, ἂς προσπαθήσωμε αὐτὲς οἱ ἀπασχολήσεις μας νὰ εἶναι μέρος μιᾶς γενικώτερης προσπάθειας ποὺ θὰ κάνωμε μαζὶ μὲ ἄλλους. Τότε, τὸ λιθαράκι τὸ δικό μας, ἡ δική μας, δηλαδή, συμβολή, θὰ προστεθῆ στὰ λιθαράκια τῆς συμβολῆς τῶν ἄλλων, καὶ ἔτσι, ἀπὸ τὶς μικρὲς-μικρὲς προσπάθειες τοῦ καθενὸς μας θὰ βγαίνη ἕνα μεγάλο ἀποτέλεσμα. Καὶ ἔτσι, βλέποντάς το, μὲ τὴν σκέψη ὅτι κι' ἐμεῖς συντελέσαμε κάπως γιὰ νὰ γίνη αὐτό, δὲν θὰ αἰσθανώμαστε ἀκόμα μεγαλύτερη χαρά;

Καὶ δὲν νομίζετε ὅτι, κάνοντας αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν ἐργασία, τὴν παραγωγική, τὴν δημιουργική, τὴν ἐργασία ποὺ ἀποτελεῖ μέρος σ' ἕνα μεγαλύτερο σύνολο, μοιάζομε περισσότερο μὲ τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό;

Ποιὰ μοιάζουν πιὸ πολὺ μ' ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦσαν τὶς ἀπασχολήσεις τοῦ Κυρίου μας ὅταν ἔζουσε σὰν ἄνθρωπος ἐδῶ στὴ γῆ; Ἐκεῖνα ποὺ κάνομε μόνον ἔτσι, γιὰ νὰ περνάη ἡ ὥρα μας, ἢ ὅσα εἶναι παραγωγικά, δημιουργικά, ἀνώτερα;

Ὁ Πάτερ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΧΙΟΝΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 276)

ελλας.. Ἦταν στιγμὲς ποὺ τοῦ φαινόταν πὼς τὸ χέρι του θὰ ξεκολλήση ἀπὸ τὸν ὦμο, ἦταν φορὲς ποὺ νόμιζε πὼς τὸν ἔσκιζαν κομμάτια, τόσο τὸν τραβοκοποῦσε ἡ μανία τῶν στοιχείων... Στὸ πλάϊ του ὁ Ρὶν-τιν-τὶν γατζωμένος στὸ δέντρο σὰν ἄνθρωπος, ἔτρεμε γρυλίζοντας χαμηλόφωνα...

Δὲν ἦταν ὅμως ἀπὸ τὶς δυνατὲς χιονοθύελλες... Γρήγορα ἔπεσε ὁ ἄνεμος, κι' οἱ δυὸ ἡρωϊκοὶ φίλοι, μπόρεσαν ν' ἀναπνεύσουν... Καὶ τότε εἶδαν μὲ κατάπληξη πὼς πλάϊ τους ἦταν ὁ Τζάικη, ποὺ εἶχε τρέξει κι' αὐτὸς στὰ δέντρα γιὰ νὰ σωθῆ, καὶ τώρα ἑτοίμαζε τὸ ἔλκυθρό του γιὰ νὰ φύγη.

Ὁ λοχίας ἔβγαλε τὸ πιστόλι του.

—Ἄφησε τ' ἀστεῖα Τζάικη! τοῦ εἶπε. Παραδόσου καὶ δός μου τὰ χρυσαφικά!

Μουρμουρίζοντας μιὰ βρισιὰ ὁ κακοποιός, ἔβγαλε ἕνα δερμάτινο σακουλάκι ἀπὸ τὸ γούνινο σακάκι του, καὶ τὸ ἔδωσε στὸν ἀστυνομικό.

Ὁ ἀστυνομικὸς τὸ ἄνοιξε καὶ πρόφτασε νὰ δῆ τὰ χρυσαφικὰ νὰ λάμπουν μέσα, κι' ἔπειτα ἔπαψε νὰ βλέπη... Μὲ ἀνείπωτη ἀγωνία, κατάλαβε πὼς τὸ χιόνι τὸν εἶχε τυφλώσει!

Ὡστόσο δὲν ἔδειξε τίποτε. Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ ὁδηγήση τὸν αἰχμάλωτό του στὸν ἀστυνομικὸ σταθμὸ τοῦ Χουάϊτ Γκὰπ καὶ γιὰ τίποτε στὸ κόσμο δὲν θ' ἄφηνε τὸν Τζάικη νὰ καταλάβη πὼς δὲν ἔβλεπε...

Γιὰ μιὰ στιγμὴ αἰσθάνθηκε τὸ μεγάλο σγουρόμαλλο κεφάλι τοῦ σκύλου ν' ἀκουμπάη στὸ πόδι του: ὁ λοχίας ἦταν βέβαιος πὼς ὁ Ρὶν-τιν-τὶν εἶχε καταλάβει, καὶ πὼς θὰ τὸν βοηθοῦσε.

—Ἑτοίμασε τὸ ἔλκυθρό σου, εἶπε ἀπότομα ὁ ἀστυνομικός, καὶ πάρε στὰ χέρια σου τὰ χαλινάρια τῶν σκυλιῶν. Θὰ γυρίσουμε στὸν ἀστυνομικὸ σταθμό...

Ἔπρεπε ν' ἀνεβοῦνε τὸ βουνὸ ποὺ ἦταν μπροστά τους, καὶ νὰ τὸ κατέβουν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά: στὸ βάθος τῆς κοιλάδος ἦταν ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς τοῦ Χουάϊτ Γκάπ... Τὸ ἀνέβασμα ἦταν δύσκολο, καὶ τὰ ἐξαντλημένα ζῶα τραβοῦσαν τὸ ἔλκυθρο μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη. Ὁ Τζάικη τὰ ὁδη[illegible]

ρι, καὶ βαδίζοντας ἐπικεφαλῆς.

Ὁ λοχίας, ἀκολουθοῦσε πιασμένος ἀπὸ τὸ πίσω μέρος τοῦ ἔλκυθρου. Δὲν εἶχαν καθήσει στὸ ἔλκυθρο, γιὰ νὰ μὴν κουράσουν τὰ σκυλιὰ στὸν ἀνήφορο.

Ὅταν ὁ Τζάικη ἔκανε νὰ ρίξη μιὰ ματιὰ πίσω, ὁ Ρὶν-τιν-τὶν ποὺ ἀνέβαινε πλάϊ του, τοῦδειχνε τὰ δόντια γρυλίζοντας ἀπειλητικά. Καὶ ὁ Τζάικη συνέχιζε ἥσυχα τὸ δρόμο: ἔνοιωθε πὼς πίσω του ὁ λοχίας τὸν σημάδευε μὲ τὸ ὅπλο του.

Εἶχαν φτάσει στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ: ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ ἦταν, μποροῦσαν νὰ δοῦν τὸ φυλάκιο τοῦ σταθμοῦ, στὸ βάθος τῆς κοιλάδας.

Ἐκεῖ ποὺ ὁ Τζάικη ἑτοίμαζε τὸ ἔλκυθρο γιὰ νὰ καθήσουν, ὁ Πλάνσυ παρατήρησε καὶ τὸ πιστόλι του ἔπεσε στὸ χιόνι. Ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ἔψαχνε γιὰ νὰ τὸ βρῆ, ὁ κακοποιὸς κατάλαβε: ὁ Πλάνσυ δὲν ἔβλεπε! Τὸ χιόνι τὸν εἶχε τυφλώσει!

— Βρὲ νὰ πάρη ἡ ὀργή! φώναξε. Εἶσαι θεόστραβος καὶ δὲν τὸ ξερα! Μ' ἔπαιρνες κορόϊδο τόση ὥρα καὶ δὲν τὸ κατάλαβα!

Ὅρμησε πάνω στὸν ἀστυνομικὸ γιὰ νὰ τοῦ πάρη τὸ πιστόλι, καὶ σὲ λίγο κι' οἱ δυὸ κυλιόνταν πάνω στὸ χιόνι. Ὁ λοχίας ἦταν χεροδύναμος... Ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε... Κι' ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν βλέπει πὼς νὰ τὰ βγάλη πέρα μ' ἕναν ποὺ βλέπει; Γι' αὐτὸ ὁ ἄλλος τοῦ ἅρπαξε τὸ πιστόλι, καὶ χτυπώντας τον δυνατὰ μὲ τὸν ὑποκόπανο στὸ κεφάλι, ἄνοιξε τὴν γούνινη ζακέτα του γιὰ νὰ τοῦ πάρη πίσω τὸ πέτσινο σακουλάκι μὲ τὰ χρυσαφικά...

Ὁ λοχίας εἶχε ζαλιστῆ μὲ τὸ χτύπημα, κι' ἀναίσθητος ἔπεσε στὸ ἔλκυθρο ὅπου ἦταν εὔκολο γιὰ τὸν Τζάικη νὰ τοῦ ξεκουμπώση τὴν ζακέτα.

Πῆρε πίσω τὰ χρυσαφικά, ἔλυσε τὰ σκυλιά, κι' ἑτοιμάστηκε νὰ ρίξη τὸ ἔλκυθρο μὲ τὸν ἀναίσθητο Πλάνσυ στὸ γκρεμό.

Εἶχε ξεχάσει ὅμως τὸ σκύλο, τὸν ὑπέροχο Ρὶν-τιν-τίν, ποὺ φυσικά, δὲν ἔμεινε ἀργός! Ρίχτηκε τοῦ Τζάικη μὲ τέτοια μανία, ποὺ ὁ ἄνθρωπος ἔχασε τὴν ἰσορροπία του, παραπάτησε, κι' ἔπεσε πάνω στὸ ἔλκυθρο ὅπου χτύπησε τὸ κεφάλι του δυνατὰ στὸ ξύλο τοῦ τιμονιοῦ... Καθὼς ἦταν [illegible]

ἀναίσθητο τὸ λοχία, τὸ ἔλκυθρο ξεκόλλησε καὶ πῆρε τὸν κατήφορο... Σὲ λίγο, ἔφτανε στὸ γκρεμό, ὅπου θἄπεφτε γιατὶ δὲν ἦταν κανένας νὰ τὸ συγκρατήση...

Ὅμως ὁ Ρὶν-τιν τίν, ὁ πιὸ θαυμάσιος σκύλος τοῦ κόσμου, κατάλαβε τὸν κίνδυνο, κι' ἔτρεξε νὰ προλάβη τὴν καταστροφή.

Μὲ τὸ σακουλάκι μὲ τὰ χρυσαφικὰ στὰ δόντια — ποὺ εἶχε προφτάσει νὰ πάρη ἀπὸ τὸν Τζάικη, ἔτρεξε ὅσο μποροῦσε πιὸ γρήγορα — ἔτρεξε μὲ τὴν σκυλίσια του ψυχὴ στὸ στόμα, καὶ τὸ πέτυχε τὸ ἔλκυθρο τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ θὰ τιναζόταν ἀκυβέρνητο στὸ γκρεμό.

Πέφτοντας τότε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη, στὸ πίσω μέρος, τὸ ἔκανε ν' ἀλλάξη κατεύθυνση, καὶ ἀντὶ νὰ χαθῆ στὸ βάραθρο, νὰ πάρη ἴσια τὸν κατήφορο ποὺ τὄφερνε στὸν ἀστυνομικὸ σταθμό...

Ὁ θαυμάσιος σκύλος, σταμάτησε τότε, καὶ πῆρε μιὰ βαθειὰν ἀνάσα... Εἶχε κατορθώσει κάτι ποὺ λίγοι ἄνθρωποι θὰ τὸ καταφέρναν.

Δὲν εἶχε πιὰ παρὰ νὰ πάρη ἀπὸ πίσω τὸ ἔλκυθρο, ποὺ ἀκολουθόντας τὸν σκαμμένο στὸ χιόνι δρόμο, σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ.

Οἱ κατάπληκτοι ἀστυνομικοί, βιάστηκαν νὰ μεταφέρουν μέσα, στὴ φωτιά, τοὺς δυὸ ἀναίσθητους ἄντρες ποὺ δὲν ἄργησαν νὰ συνέλθουν.

Ὁ Τζάικη κατάλαβε πὼς ἦταν χαμένος, γιαυτὸ ἄφησε νὰ τοῦ περάσουν ἥσυχα τὶς χειροπέδες, χωρὶς νὰ πῆ τσιμουδιά.

— Εἶμαι βλάκας! εἶπε. Κι' ὡστόσο ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρω, πὼς ὅποιος καταπατῆ τὸν νόμο, τὴν παθαίνει! Ἡ ἔφιππη ἀστυνομία δὲν ἀστειεύεται!

Ὁ λοχίας Πλάνσυ, δὲν ἄργησε νὰ βρῆ τὸ φῶς του: ἡ τύφλωσή του ἦταν προσωρινὴ καὶ ἐπιπόλαιη.

Ἀλλὰ ὁ ἥρωας τοῦ ἀστυνομικοῦ σταθμοῦ, ἦταν ὁ Ρὶν-τιν-τίν.

Ὅλοι οἱ ἄντρες τοῦ σταθμοῦ, τὸν χάϊδευαν καὶ τὸν ἐπαινοῦσαν. Καὶ στὸ δεῖπνο ποὺ ἔκαναν πρὸς τιμὴν τοῦ ἀφέντη του οἱ ἄλλοι ἀστυνομικοὶ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, τοῦ ἔδωσαν νὰ φάη ὅσα κόκκαλα ἤθελε.

ΤΟΜ ΣΟΓΙΕΡ

Πῶς θὰ βοηθήσης στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ σου !

Πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια μιὰ κακὴ μοῖρα σᾶς ξερίζωσε ἀπὸ τὰ χωριά σας.

Ἡ θύελλα σάρωσε στὸ πέρασμά της σπίτια, σχολεῖα, ἐκκλησιές, ἀφίνοντας μόνον ὄρθια καὶ ἀλύγιστη τὴν Ἑλληνικὴ ψυχή.

Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἡ πρώτη μητέρα, ἡ Βασίλισσά μας, ἔστησε τὶς Παιδοπόλεις γιὰ νὰ προφυλάξη ἀπὸ τὸ ἐγκληματικὸ παιδομάζωμα ἐσᾶς ποὺ εἶσθε οἱ αὐριανοὶ στυλοβάτες τῆς Πατρίδας.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα κι' ἐσεῖς καὶ ἐμεῖς κάναμε μιὰ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ εἴμαστε ἀντάξιοι στὶς ἐλπίδες ποὺ στηρίχτηκαν ἀπάνω μας. Μὲ κάθε θυσία σᾶς μάθαμε γράμματα, τέχνες καὶ ὅ,τι τὸ χρήσιμο. Ἐσεῖς μὲ θέληση καὶ ἀγάπη, μᾶς ἀκολουθήσατε. Ἔτσι σήμερα ἡ χαρμόσυνη στιγμή, ποὺ θὰ γυρίσετε σπίτια σας μᾶς βρίσκει ἑνωμένους σὲ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια.

Μιὰ οἰκογένεια ἀποφασισμένη νὰ μὴ σταματήση τὸ ἔργο ποὺ ἄρχισε.

Καὶ γιὰ νὰ ὁλοκληρωθῆ τὸ ἔργο αὐτὸ πρέπει νὰ συνεχισθῆ στὸ χωριό.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία αὐτῆς τῆς προσπάθειας πρέπει ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας νὰ συνεργασθοῦν καὶ νὰ βοηθήσουν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο, μὲ πίστη καὶ μὲ κατανόηση.

Ἐμεῖς θὰ ἐξακολουθήσουμε νὰ σᾶς δίνουμε ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα ἐφόδια μὲ σκοπὸ νὰ μεταδώσετε τὸ πνεῦμα τῆς Παιδοπόλεως στοὺς συγχωριανούς σας.

Τὸ παιχνίδι σας, τὸ τραγοῦδι σας, ἡ τέχνη σας, ἡ προσκοπική σας στολή, ἡ καθαρή σας ἐμφάνιση, νὰ γίνουν ἡ ἀφορμὴ νὰ σᾶς ἀκολουθήσουν σ' αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ σας.

Θὰ θυμᾶστε σίγουρα ὅτι στὸ Περιοδικό μας εἴχαμε γράψει κάποτε γιὰ ἕνα καινούργιο σχέδιο τοῦ «Ἐράνου τῆς Βασιλίσσης» στὸ χωριό.

Σύμφωνα μ' αὐτό, στὰ περισσότερα χωριὰ θὰ φτιάχναμε ἕνα σπίτι δικό σας ποὺ θὰ ὀνομαζότανε «τὸ σπίτι τοῦ παιδιοῦ».

Σ' αὐτὸ θὰ μαζευόσαστε γιὰ τὶς προσκοπικὲς καὶ ὁδηγικές σας συγκεντρώσεις. Γιὰ νὰ κουβεντιάσετε, γιὰ νὰ διαβάσετε ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη τὸ βιβλίο ποὺ σᾶς ἀρέσει

Σ' αὐτὸ θὰ μαθαίνατε κάθε καινούργια μέθοδο γιὰ τὴν καλλιέργεια, τὴν κτηνοτροφία, καὶ θὰ πλουτίζατε τὶς γνώσεις σας στὸ νοικοκυριό. Σ' αὐτὸ θὰ βρισκόταν ἕνα ἐργαστήριο ὅπου τὰ ἀγόρια θὰ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιδοθοῦν σ' ὅποια τέχνη τοὺς ἀρέσει, καὶ τὰ κορίτσια νὰ ὑφαίνουν στὸν ἀργαλειό.

Γι' αὐτὴ τὴν δουλειὰ θὰ ἔρχονταν τακτικὰ δάσκαλοι γιὰ νὰ σᾶς ἐξηγοῦν κάθε ἀπορία σας καὶ νὰ παρακολουθοῦν τὴν πρόοδο τοῦ καθενός. Κάτω ἀπὸ τὴν φωτισμένη καθοδήγηση τῆς Βασίλισσάς μας τὸ σχέδιο αὐτὸ ἔγινε πραγματικότητα.

Σήμερα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὴν Καστοριὰ τὰ πρῶτα μηνύματα τοῦ νέου αὐτοῦ ἔργου.

Τὰ μηνύματα αὐτὰ εἶναι γεμᾶτα ἀπὸ ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον, καὶ ὑπερβάλλουν κάθε προσδοκία μας.

Στὰ χωριὰ τῆς Καστοριᾶς, Ἄνω Κλειναὶ, Λαιμὸς, Ἀνταρτικὸ, Κρανιώνα, Κορησσὸ, Ἁγία Κυριακή, Μελάνθιον, Λέχοβο, Μελᾶ, ἑτοιμάζονται μὲ γοργὸ ρυθμὸ οἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ». Οἱ ἐντεταλμένες Κυρίες τοῦ Ἐράνου ποὺ πῆγαν ἐκεῖ γιὰ νὰ ὀργανώσουν τὴ δουλειά, μᾶς γράφουν ὅτι οἱ κάτοικοι προσφέρουν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸ σπίτι καὶ τὸ χωράφι ποὺ χρειάζεται γιὰ τὸ νέο σχέδιο. Ὅλοι φέρνουν σὰν παράδειγμα τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχουν ἔλθει ἀπὸ τὶς Παιδοπόλεις. Δύο γεωπόνοι μαζὶ μὲ ἄλλους δασκάλους ἑτοιμάζουν τὸ πρόγραμμα ἐργασίας.

Σὲ 15 μέρες σὲ κάθε ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ χωριὰ θὰ ἀντηχῆ τὸ χαρούμενο γέλιο τῶν παιδιῶν ἀντάμα μὲ χτύπο τοῦ σφυριοῦ, τὴ ροκάνα τοῦ μαραγκοῦ, τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀργαλειοῦ καὶ τοῦ τσαπιοῦ τὸ χτύπημα πάνω στὴ μάνα γῆ.

Τώρα καὶ μὲ τὸν δικό σας γυρισμὸ περιμένουμε νὰ ἀκουστῆ ὁ ἴδιος χαρούμενος σκοπὸς στὶς βουνοπλαγιὲς καὶ στὰ λαγκάδια τῆς Ἠπείρου, τῆς Θράκης, τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Ρούμελης.

Ν. Σ.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ

Ξαπλωμένη στὴν ἀμμουδιά, ἀπελάμβανα τὸ ὑπέροχο γαλάζιο τῆς θάλασσας ποὺ σμίγει μὲ τὸν οὐρανὸ ἐκεῖ μακρυά. Παίζω μὲ τὰ βότσαλα τῆς ἀκρογιαλιᾶς κι' ἀκούω τὶς χαρούμενες φωνοῦλες τῶν πουλιῶν, ποὺ στὰ δένδρα παρακεῖ χτίζουν παιχνιδιάρικα τὶς φωλιές τους.

Τὶ μαγεία! Ἡ χαρούμενη μάγισσα Ἄνοιξη ὅλα τὰ ὀμορφαίνει. Ἦρθε καὶ μὲ ἕνα ἁπαλὸ χάδι της γαλήνεψε τὴ θάλασσα. Πρὶν λίγες ἡμέρες ἦταν ἀκόμη ἄγρια καὶ χτυποῦσε μὲ μανία τοὺς βράχους.

Τώρα ὅμως παιχνιδιάρα χαϊδεύει ἁπαλὰ τὴν ἀκρογιαλιά.

Αὐτὸ τὸ κυματάκι ποὺ σβύνει στὰ πόδια μου, ἀπὸ ποῦ ἔρχεται; Αὐτὴ ἡ ἀνταύγεια τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ ποῦ ἔχει ξεκινήσει καὶ μὲ μαγεύει τόσο πολύ;

Ἴσως νὰ ἔρχεται ἀπὸ κάποια ἄκρη τῆς Ἑλληνικῆς ἀκρογιαλιᾶς.

Μπορεῖ νὰ μᾶς φέρνη τὴν ζωὴ σὰν ἕνα χάδι καὶ πρὸ πάντων τὴν νησιώτικη ζωή...

—Ἕ, παιδιά, μιὰ βάρκα ἔξω θέλουμε.

Αὐτὴ ἡ χοντρὴ φωνὴ ποὺ μοιάζει μὲ τὸ βουητὸ τῆς θάλασσας, μὲ φέρνει στὴν πραγματικότητα. Γυρίζω τὸ κεφάλι μου πρὸς τὰ κεῖ.

Εἶναι μερικοὶ νέοι καὶ γέροι ψαράδες τοῦ νησιοῦ μας. Τὰ κορμιά τους μαῦρα ἀπὸ τὴν θάλασσα καὶ τὸν ἥλιο. Ἄλλοι κρατοῦν τὰ δίχτυα ποὺ εἶχαν ἁπλωμένα πρὶν στὴν ἀμμουδιά. Ἄλλοι μὲ τὰ παραγάδια. Ὁ κάθε ἕνας μὲ κάποιο ἐργαλεῖο τῆς ψαρικῆς.

—Γειὰ χαρὰ παλληκάρια, γιὰ ψάρεμα; εἶπα πλησιάζοντας.

—Καλῶς τὸ θαλασσοποῦλι μας. Μὰ τόσο πολὺ σ' ἀρέσει ἡ θάλασσα, κι' ἄλλο δὲν κάνεις παρὰ νὰ τὴν κοιτᾶς;

—Μὰ ἡ θάλασσα, παλληκάρια, μᾶς γέννησε καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἀπὸ μᾶς ποὺ νἆ μὴν τὴν ἀγαπᾶ.

—Καλὰ λὲς, θαλασσοποῦλι, τὴν ἀγαπᾶμε καὶ γαληνεμένη, τὴν ἀγαπᾶμε ἀκόμη ὅταν ἄγρια σηκώνει τ' ἀφρισμένα κύματά της νὰ μᾶς πάρῃ γιὰ πάντα στὴν κρύα ἀγκαλιά της. Ἐμεῖς οἱ ψαράδες αὐτὸ ἔχομε. Φεύγομε μὲ μπονάτσα καὶ γυρίζουμε...

—Μὰ σήμερα εἶναι ἐξαιρετικὰ γαλήνια ἡ πλάνα αὐτὴ θάλασσα, τοῦ εἶπα.

—Πραγματικά, τὰ λόγια τοῦ γέρου μας βγῆκαν σωστά: «Ἕ παιδιὰ—μᾶς εἶπε χθὲς—αὔριο τὸ δειλινὸ θὰ ξεκινήσωμε». Δὲν τὸ πιστέψαμε, νομίζαμε πὼς ἔλεγε πάλι τ' ἀστεῖα του. Μὰ εἶχε δίκηο. Βλέπεις τόσα χρόνια ζωῆς θαλασσινῆς. Ξέρει ὅλα τὰ καπρίτσια τοῦ καιροῦ κι' ὅλα τὰ παιχνίδια τοῦ γιαλοῦ.

Κι' ὁ γέρος καμαρωτὸς παραπέρα ἔστριβε ὑπερήφανα τὸ καταχιονισμένο μουστάκι του.

Ἡ βάρκα, ποὺ εἶχε ἀπὸ πρὶν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς ψαροπούλας της, εἶχε φτάσει κοντά μας.

Ἔκαμαν τὸν σταυρό τους οἱ καλοί μας ψαράδες κι' ἕνας-ἕνας πήγαινε στὴν βάρκα.

—Καλὴ ἀντάμωση θαλασσοποῦλι, μοῦ φωνάζουν.

—Γειά σας παλληκάρια μου, γρήγορα νὰ μᾶς ἔλθετε. Καὶ τὰ δίχτυα σας νὰ εὐλογῆ ὁ Χριστὸς, γιὰ νἆναι πάντα γεμᾶτα.

Καὶ ἡ βάρκα γλύστρησε στὰ ἥσυχα νερά...

Μὰ μήπως δὲν βλέπω καλά; Γιατί εἶναι ὅλα χρυσᾶ;... Εἶναι ὁ ἥλιος, ποὺ μεγαλοπρεπὴς ἔχει γιὰ περικεφαλαία του ἕνα ξανθὸ συννεφάκι καὶ βυθίζεται στὰ νερὰ ποὺ ἔχουν πάρει κι' αὐτὰ τὸ μαγικὸ χρῶμα του.

Ἡ φύση ἔχει πιὸ μεγαλη φαντασία κι' ἀπὸ τοὺς ποιητὲς καὶ ζωγράφους. Ἡ Ἄνοιξη, ἡ Ἑλληνικὴ Ἄνοιξη, εἶναι ἡ μάγισσα. «Μὰ ἔχουμε τὰ μάτια κλειστὰ καὶ δὲν βλέπομε τὶς ὀμορφιὲς τῆς Ἑλλάδας μας.

Καὶ νὰ μιὰ ὡραία εἰκόνα ποὺ ζωγράφισε ἡ φύση.

Μπροστὰ στὰ μάτια μ ου σὲ λίγα λεπτὰ τὸ μαγικὸ πινέλλο της σκορπᾶ τὸ ὄνειρο παντοῦ. Τὴν μικρὴ ψαροποῦλα τὴν ἔχει χρυσώσει μαζὶ μὲ τὶς βαρκοῦλες ποὺ τὴν τριγυρίζουν. Χιονοπλασμένοι γλάροι πετοῦν στὰ ξάρτια της, ποὺ φαίνονται ἀσημένια. Καὶ δείχνει τὰ κορμιὰ τῶν ψαράδων μπρούτζινα. Μέσα στὸ ἥσυχο δειλινὸ εὐωδιασμένο ἀγέρι, ἕνα ἀποχαιρετιστήριο τραγοῦδι ἀκούεται ποὺ συνοδεύεται ἀπὸ τὸ φλοῖσβό τῆς θάλασσας.

Σὲ κάνει δὲ νὰ ζῆς μέσα σ' ἕνα περιτριγυρισμένο ἀπὸ κῦμα πεντάγραμμο τῆς ζωῆς:

Ξεκινᾶ μιὰ ψαροπούλα ἀπ' τὸ γιαλὸ
ξεκινᾶ μιὰ ψαροπούλα
ἀπ' τὴν Πάρο τὴν μικρούλα...

Καὶ ὁ μπάτης ποὺ ψιθυρίζει στὰ φύλλα μαζὶ μὲ τὰ πουλιὰ ποὺ τραγουδοῦν στέλνουν τὸ Γειὰ χαρά σας παλληκάρια στὸ καλό.

ΣΩΣΩΚΑ ΡΟΥΣΣΟΥ

Πάρος

ΟΛΑ ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ

Γιορτάζουνε στὴ χώρα μας τὰ πάντα, τὰ παι- (διά της
οἱ ρεματιὲς, οἱ θάλασσες, οἱ κάμποι, τὰ βου- (νά της·
γλεντοῦνε, στήνουνε χορούς, γυναῖκες, νέοι, (γέροι
γιορτάζουνε τὰ λεύτερα, τὰ λυτρωμένα μέρη.

Σὰν σήμερα, μέρα χρυσῆ, εὐτυχισμένη ὥρα
πέρα στῆς Λαύρας τὴ μονή, διαλάλησαν: Ἡ (χώρα
σύσσωμη ξεσηκώνεται καὶ δυνατὰ φωνάζει
κι' ὅλους τοὺς σκλάβους Ἕλληνες ὀπίσω της (τοὺς κράζει.

Ἕνας δεσπότης σήμερα, στ' ἀνδρικό του τὸ (χέρι,
Σημαία κι' Ἐπανάσταση σήκωσε, γιατὶ ξέρει
πὼς ἡ Ἑλλάδα δὲν μπορεῖ σκλάβα ποτὲ νὰ (ζήσῃ
κι' ἂν ζήσῃ λίγο, δὲν μπορεῖ, σκλάβα νὰ ξε- (ψυχήσῃ.
Εἶναι πλασμένη γιὰ νὰ ζῆ κι' αὐτὴ καὶ τὰ (παιδιά της
ἀσκλάβωτοι κι' ἐλεύθερη: Ζήτω ἡ λευτεριά της.

ΠΑΡΘΕΝΟΠΗ ΟΜΗΡΙΔΟΥ
Θεσσαλονίκη

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Στὰ πλάγια τοῦ βουνοῦ εἶναι κτισμένο τὸ χωριό μου. Ὁλόγυρα τὸ ζώνουν σὰν στεφάνι καταπράσινα δένδρα. Ἀπὸ μακρυὰ τὰ κάτασπρα σπιτάκια του φαίνονται σὰν κοπάδι ἀπὸ πρόβατα ποὺ βόσκουν. Γύρω ἀπὸ τὸ χωριό μου εἶναι καὶ ὑψηλὲς κορυφὲς ποὺ εἶναι γεμᾶτες ἀπὸ μεγάλα πεῦκα. Πάνω στὴν ψηλότερη κορυφὴ εἶναι κτισμένο τὸ ἐξωκκλῆσι. Εἶναι χτυπημένο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνέμους καὶ τὶς βροχές. Χρόνια καὶ χρόνια μένει ἀκόμη ἀσάλευτο σὰν ἕνας φάρος. Δὲν ἔχει καμμία ἱστορία, κανένα περιστατικὸ, ποὺ νὰ τὸ διδάξῃ.

Καὶ ὅμως ὅλοι οἱ χωριανοί μου τὸ ἀγαποῦν καὶ τὸ σέβονται περισότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο. Πάνω στοὺς τοίχους δὲν ὑπάρχουν ἀρχαῖες τοιχογραφίες, ὅμως τὰ μεγάλα του δένδρα καὶ τὰ ὡραῖα λουλουδάκια καὶ ἡ μικρὴ πηγὴ ποὺ εἶναι ἐκεῖ κοντά του, κάνουν τὴν πιὸ ὡραιότερη εἰκόνα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῆ.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἔφυγα ἀπὸ τὸ χωριό μου, ὅλα χάθηκαν. Πόσο ἐπιθυμῶ νάρθη ἡ μέρα ν' ἀνεβῶ στὴν κορυφὴ νὰ προσκυνήσω τὶς λίγες μικρὲς εἰκόνες ποὺ ἔχει. Ὕστερα νὰ καθήσω κάτω ἀπὸ τὰ πλατύφυλλα δένδρα του καὶ νὰ πιῶ λίγο νερὸ ἀπὸ τὴν βρύση του, νὰ ἀκούσω καὶ τὸ χαρούμενο μουρμούρισμα τῆς πηγῆς μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἡσυχία ποὺ δὲν ἀκούγεται πιὰ τίποτε, μόνον τὸ νεράκι ποὺ περνᾶ πάνω ἀπὸ τὰ σκορπισμένα φύλλα.

Νὰ ἀκούσω καὶ τὸ κελάδισμα τοῦ ἀηδονιοῦ καὶ τῶν ἄλλων πουλιῶν, ποὺ τώρα κάνουν τὶς φωλιές των.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΠ. ΚΑΤΣΑΩΡΑΣ
Παιδόπολη Ἅγ. Ἀθανάσιος, Ψυχικὸ

Η ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ

Ὅταν τὸ χέρι του ἁπλώνει μὲ χαρὰ
καὶ τὸν μικρό του ὀβολὸ μ' ἀγάπη δίνει
νειώθει τὸ σῶμα του σὰν νὰ πετάῃ μὲ (φτερὰ
καὶ ἀπ' τὸ δρόμο θέλει πιὰ νὰ ξεμα- (κρύνῃ.

Χιλιάδες ἄγγελοι μὲ μιὰ φωνοῦλα τρα- (γουδοῦν
καὶ μὲ ἀγάπη καὶ στοργὴ τ' ἀκολου- (θοῦν
κι' ἀπὸ κάθε κακὸ τὸ προστατεύουν
καὶ πάντα χαροπὰ τὸ συντροφεύουν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ἈΡ. ΤΣΑΚΑΣ
(Γυμνάσιο Ἰωαννίνων τάξη 5η)

Η ΘΕΟΓΕΝΝΗΤΗ

Ποιὸς τόπος τρέφει δάφνες κι' ἐλιὲς (αἰώνιες;
ποιὰ γῆ μοσκοβολᾶ π' ἀμάραντα λου- (λούδια
κι' ἔχει ἡλίου φῶς κι' ὅταν περνοῦν (χειμῶνες
κι' ἔχει παρηγοριὰ πρωτάκουστα τρα- (γούδια;

Ποιὸς τόπος ἔχει πέτρες ποὺ μιλοῦν (κάτι κι' αὐτές;
ἕν' ἀνθισμένο δένδρο ποτισμένο μ' αἷ- (μα;
σταθμὸς ποὺ σταματοῦνε τὸ διαβάτη (οἱ σκιές;
μυρτιὲς καὶ μανουσάκια ὄμορφα, παρ- (θένα;

Σὲ ποιὰ πατρίδα πλέκονται θεῖα στε- (φάνια;
σὲ ποιὰ μεριὰ ὑμνοῦσαν τὸ τραγοῦδι (τῆς ζωῆς;
καὶ πάντα σέρνουν τὸ χορὸ μὲ περη- (φάνεια
καὶ τοὺς ζηλεύουν ἔθνη καὶ λαοὶ ὅλης (τῆς γῆς;

Σὲ ποιὰ ἀθάνατη μεριὰ ἔχουν στρω- (μένο
ἡ νίκ' ἡ δόξα κι' πανίερη λευτεριὰ
τὸ μυστικὸ τραπέζι πλούσια στολι- (σμένο
καὶ τρῶνε καὶ τσουγκρᾶνε τὰ ποτήρια (τὰ χρυσᾶ;

ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΤΗΣ

Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ σαλιάρα ποὖθελε νὰ γίνη δελφίνι!

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Σήμερα θὰ σᾶς πῶ μιὰ μικρὴ ἱστορία θαλασσινή, ποὺ τὴν ἄκουσα κι' ἐγὼ ἀπὸ ἕναν ψαρὰ χτὲς τὸ βράδυ... Τί γιαγιὰ θἄμουν ἄν δὲ σᾶς ἔλεγα ποῦ καὶ ποῦ καὶ κανένα παραμύθι!

Ἕνα μικρὸ ψαράκι, λοιπὸν, ποὺ τὸ λένε σαλιάρα, καὶ ποὺ εἶναι γεννημένο γιὰ νὰ ζῆ στὰ γαλάζια καὶ διάφανα ἀκρογιάλια, χοροπηδῶντας ὁλόγυρα ἀπ' τὰ παιδάκια ποὺ κάνουν μπάνιο, ζήλεψε τὴ χάρη καὶ τὴ σβελτάδα τοῦ δελφινιοῦ καὶ εἶπε μὲ τὸ νοῦ του:

— Δὲν πάω κι' ἐγὼ στὶς μεγάλες κι' ἀνοιχτὲς θάλασσες; Νὰ δῶ τὰ μακρυνὰ πέλαγα καὶ νὰ ταξιδέψω στὶς πλατειὲς ρούγες τοῦ γαλάζιου πόντου;

Ἦταν, βλέπετε, ξιπασμένη τούτη ἡ σαλιάρα καὶ δὲν καταλάβαινε πὼς δὲν ἔχει τὴ δύναμη γιὰ τέτοιο ταξίδι. Εἶπε τὸ λοιπόν:

— Γιατὶ νὰ κάθουμαι στὰ ρηχὰ νερὰ καὶ νὰ σέρνουμαι σὰν τὸ σκουληκάκι στὴν ἄμμο καὶ στὰ βότσαλα; Μὴν εἶναι τάχα καλύτερο τὸ δελφίνι ἀπὸ μένα;

Ἔτσι, ποὺ λέτε, ἡ καλή μας ἡ σαλιάρα παράτησε τὸ λιθαράκι ὅπου καθόταν καὶ τράβηξε στὰ βαθειά.

Στὴν ἀρχὴ ὅλα πήγαιναν καλά. Κουνοῦσε μὲ χάρη τὴ γλυστερὴ οὐρά της καὶ κοίταζε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ νὰ δῆ ἂν τὴ βλέπουν τ' ἄλλα ψάρια. Κι' ἅμα συναντοῦσε κανένα σπάρο ἢ κανένα σκαθάρι, φούσκωνε περήφανα τὴν κοιλιά της, σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε:

— Τραβάω γιὰ τὴ μεγάλη ζωή... Εἶμαι ἀπὸ σόϊ ἀρχοντικό... Κάμετε τόπο νὰ περάσω.

Ἐκεῖνα γελοῦσαν μὲ τὴν πόζα της, μὰ δὲ μιλοῦσαν, γιατὶ, ὅπως ξέρετε δά, τὰ ψάρια δὲν ἔχουν φωνή. Ἕνας παρδαλόχρωμος γύλος, κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ σκέφτηκε:

— Τί ἔπαθε τούτη ἡ παλιοσαλιάρα; Γιὰ ποῦ τὄβαλε; Σίγουρα θἄχασε καὶ τὸ λίγο μυαλὸ ποὺ τῆς ἀπόμεινε.

Ἡ σαλιάρα, ποὺ νόμιζε πὼς τὴν καμάρωνε, κορδώθηκε περισσότερο, ἄφησε μάλιστα καὶ κάμποσες μπουρμπουλῆθρες ἀπ' τὴ χαρά της.

Προχωροῦσε ὁλοένα ὥσπου δὲν ἔβλεπε πιὰ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, τόσο βαθειὰ ἦταν. Ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ, γιατὶ ἀπὸ τὸν πολὺ δρόμο καὶ τὴν κούραση ἔνοιωσε τὴν κοιλιά της νὰ γουργουρίζη ἀπὸ τὴν πεῖνα. Μὰ ἐκεῖ δὰ ποὺ βρισκότανε, δὲν εἶχε τίποτα νὰ φάη. Σκέφτηκε τότε ν' ἀνέβη στὴν ἐπιφάνεια, μήπως βρῆ τίποτα νὰ χορτάση τὴν πεῖνα της... Μά, ὢ λαχτάρα της! Τί ἦταν ἐκεῖνος ὁ σάλαγος καὶ τὸ κακό;! Ἡ θάλασσα ἦταν φουρτουνιασμένη, τὰ κύματα κυνηγοῦσαν ἀφρισμένα τὸ ἕνα τὸ ἄλλο καὶ σποῦσαν μὲ βουὴ στὰ βράχια τῆς μακρυνῆς παραλίας.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Γιαννάκης βρῆκε πεταμένο στὴν ἄμμο ἕνα μικρὸ γυαλιστερὸ ψαράκι. Τὸ πῆρε καὶ τὸ πῆγε στὴ μητέρα του.

— Μαμά! Μαμά! Βρῆκα ἕνα ψαράκι.

— Δόστο, παιδί μου, στὴ γάτα. Δὲν τὸ βλέπεις ποὺ εἶναι σαλιάρα; Δὲν τρώγεται.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τῆς σαλιάρας ποὺ θέλησε νὰ γίνη δελφίνι. Γιατὶ τὴ θυμήθηκα τώρα, θὰ μὲ ρωτήσετε;

Ἀπὸ κάτι μικροὺς φαντασμένους ποὺ θέλουν νὰ κάνουν τὸν κάργα σὲ κάθε τι, χωρὶς νἄχουν ἀκόμα τὴ δύναμη... Χτὲς τὸ βράδυ, ὁ ἐγγονός μου ὁ Δημητρός, πῆγε νὰ κάνη τὸ γύμνασμα ποὔκανε ὁ μεγαλύτερος ἀδερφός του, κι' ἔπεσε κι' ἔσπασε τὰ μοῦτρα του... Δὲν ξέρει πὼς κάθε τι γίνεται στὴν ὥρα του καὶ μικρὸς καὶ μεγάλος πρέπει νὰ μετρᾶ πρῶτα τὴ δύναμη του προτοῦ κάμη κάτι. Ἀλλοιῶς τὸ πληρώνει σὰν τὴ σαλιάρα πολὺ ἀκριβά.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ μιὰ φτωχὴ γυναῖκα ἔστειλε τὸν γυιό της στὸν μῦλο, γιὰ ν' ἀγοράση λίγο ἀλεῦρι.

Μόλις ὅμως τὸ παιδὶ ἀγόρασε τὸ ἀλεῦρι καὶ γυρνοῦσε στὸ φτωχικό του, φύσηξε δυνατὸς βορρηᾶς καὶ τοῦ σκόρπισε τ' ἀλεῦρι στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα. Καθὼς ὁ μικρὸς δὲν εἶχε πιὰ χρήματα γιὰ ν' ἀγοράση καινούργιο, στενοχωρήθηκε πολὺ καὶ φώναξε :

—Ἄ, κακὲ Βορρηᾶ, θἄρθω νὰ σὲ βρῶ καὶ θὰ σὲ κάμω νὰ μοῦ δώσης πίσω τὸ ἀλεῦρι μου.

Περπάτησε, περπάτησε, ὥσπου ἔφτασε στὸ σπίτι τοῦ Βορρηᾶ.

—Καλημέρα, κὺρ Βορρηᾶ, εἶπε.

—Καλημέρα, μούγγρισε ἄγρια ὁ Βορρηᾶς. «Τί θέλεις;»

—Θέλω τὸ ἀλεῦρι μου. Εἴμαστε φτωχοὶ καὶ μᾶς χρειάζεται.

—Τὸ ἀλεῦρι σου δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλὰ μιὰ καὶ εἶστε φτωχοί, θὰ σοῦ δώσω αὐτὸ τὸ τραπεζομάντηλο· καὶ ὅταν θέλης φαγητὸ θὰ τὸ στρώνης στὸ τραπέζι καὶ θἄχης ὅ,τι πιθυμάει ἡ καρδιά σου.

Ὁ μικρὸς, γεμάτος χαρὰ, πῆρε τὸ τραπεζομάντηλο καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ σπίτι του. Μὰ στὸν δρόμο κουράστηκε καὶ καθὼς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα πανδοχεῖο, μπῆκε μέσα γιὰ νὰ κοιμηθῆ. Ἐκεῖ μιὰ καὶ πεινοῦσε. ἔστρωσε σ' ἕνα τραπέζι τὸ τραπεζομάντηλό του κι' ἀμέσως κάθε λογῆς λιχουδιὰ παρουσιάστηκε μπροστά του. Ὁ ξενοδόχος ὅμως, ποὺ εἶδε τὸ μαγικὸ τραπεζομάντηλο. ζήλεψε καὶ μπῆκε κρυφὰ στὸ δωμάτιο τοῦ παιδιοῦ τὴν νύχτα ποὺ κοιμόταν, τὸ πῆρε κι' ἔβαλε στὴν θέσι του ἕνα ἄλλο, «ἴδιο κι' ἀπαράλλαχτο». Ἔτσι ὁ μικρὸς, ὅταν γύρισε σπίτι του, εἶδε πὼς τὸ τραπεζομάντηλό του δὲν ἦταν πιὰ μαγικό. Δὲν ἀπελπίστηκε ὅμως καὶ ξεκίνησε πάλι γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Βορρηᾶ.

—Θέλω τὸ ἀλεῦρι μου, τοῦ εἶπε. Τὸ δῶρο σου δὲν ἀξίζει τίποτα.

—Τὸ ἀλεῦρι σου δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀπάντησε ὁ Βορρηᾶς. Μὰ θὰ σοῦ δώσω ἕνα μαγεμένο ἀρνί, ποὺ ὅταν θέλης, θὰ τοῦ ζητᾶς καὶ θὰ σοῦ δίνη χρυσάφι.

Τὸ παιδὶ πῆρε τὸ ἀρνὶ κι' ἔφτασε πάλι στὸ πανδοχεῖο γιὰ νὰ κοιμηθῆ. Θέλοντας ὅμως νὰ δοκιμάση τὴν δύναμι τοῦ νέου δώρου, εἶπε στὸ ἀρνί:

—Δῶσε μου χρυσάφι.

Ἀμέσως ἐκεῖνο ἄνοιξε τὸ στόμα του κι' ἄφισε νὰ κατρακυλήσουν ἄφθονα χρυσᾶ νομίσματα.

Ἀλλὰ ὁ ξενοδόχος, ποὺ ἦταν προστά, ζήλεψε καὶ τὴν νύχτα πῆγε στὸ δωμάτιο, ποὺ κοιμόταν ὁ μικρός, πῆρε τ' ἀρνὶ κι' ἔβαλε στὴν θέσι του ἕνα ἄλλο ὅμοιο.

Ἔτσι τὸ παιδὶ ἔχασε τὸ μαγικὸ ἀρνί του. Μὰ πάλι δὲν ἀπελπίστηκε καὶ ξεκίνησε, γιὰ τρίτη φορά, γιὰ τὸ σπίτι τοῦ κὺρ—Βορρηᾶ.

—Δῶσε μου τ' ἀλεῦρι μου, τοῦ εἶπε. Τὸ ἀρνί σου δὲν ἀξίζει τίποτα.

—Τὸ ἀλεῦρι σου δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀλλὰ πάρε αὐτὸ τὸ μαγεμένο ξύλο. Ὅταν θὰ λὲς «θύλο, ξύλο, κτύπα τον» τὸ ξύλο θὰ δέρνη ἄγρια ὅποιον δοκιμάζει νὰ τὸ πάρη. Κι' ὅταν θέλης νὰ σταματήση, θὰ λές «ξύλο, ξύλο, σταμάτα».

Τὸ παιδὶ πῆρε τὸ ξύλο, εὐχαρίστησε τὸν Βορρηᾶ καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ πανδοχεῖο. Ἦταν πιὰ σίγουρο πὼς τὰ δυὸ προηγούμενα δῶρα του τοῦ τὰ εἶχε πάρει ὁ ξενοδόχος·

—Θὰ προσπαθήσω νὰ τὰ πάρω πίσω, σκέφθηκε. Θὰ κάνω πὼς κοιμοῦμαι καὶ θὰ παραφυλάξω μὴν μπῆ κανένας στὸ δωμάτιό μου.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Κι' ὅταν ἔπεσε στὸ κρεββάτι του καὶ πέρασε ἀρκετὴ ὥρα, ἡ πόρτα ἄνοιξε κι' ὁ ξενοδόχος μπῆκε μέσα μὲ προφύλαξη. Εἶδε τὸ ραβδὶ κρεμασμένο στὸν τοῖχο.

—«Ἔχω ἕνα μαγικὸ τραπεζομάντηλο κι' ἕνα μαγικὸ ἀρνί, εἶπε σιγά. Μπορεῖ κι' αὐτὸ τὸ ξύλο νἆναι μαγεμένο. Πρέπει νὰ τὸ πάρω».

Κι' ἀμέσως ἔτρεξε στὸ δάσος, ἔκοψε ἕνα ὅμοιο ξύλο καὶ γύρισε στὸ δωμάτιο, γιὰ νὰ κλέψη τὸ ραβδὶ τοῦ μικροῦ. Μὰ καθὼς τ' ἄγγιξε «Ξύλο, ξύλο, δεῖρε τον» φώναξε τὸ παιδὶ κι' ἀμέσως τὸ ραβδὶ ἄρχισε νὰ χτυπᾶ ἄγρια τὸν κακὸ ξενοδόχο. Ἐκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ κρυφτῆ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ πίσω ἀπ' τὶς καρέκλες, μὰ τὸ ραβδὶ τὸν κυνηγοῦσε παντοῦ καὶ τὸν ἔδερνε ἀλύπητα. Ἀποκαμωμένος ἀπ' τὸ ξύλο ὁ ξενοδόχος ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ παρακαλῆ.

—Σταμάτησέ το... συχώρεσέ με... Σταμάτησέ τον καὶ θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι σοὔκλεψα.

—«Ξύλο, ξύλο, σταμάτα», εἶπε ὁ μικρὸς καὶ τὸ ξύλο σταμάτησε κι' ὁ ξενοδόχος πῆγε κι' ἔφερε ἀμέσως τὸ τραπεζομάντηλο καὶ τὸ ἀρνί.

Η ΑΝΕΜΗ

Τὰ παιδιά γράφουν

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ἦταν ἄνοιξη. Ὅλο τὸ χωριὸ βρέθηκε στὸ πόδι ἐκεῖνο τὸ πρωΐ: Ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, νωρὶς σηκώθηκαν κι' ἑτοιμάσθηκαν γιὰ τὸ δάσος. «Ἔχουμε προσωπικὴ ἐργασία, λέγανε. Θὰ κόψωμε τὴν ξυλεία γιὰ τὸ νέο διδακτήριο!»...

Σὲ λιγάκι τὸ Μεσοχώρι, ποὺ οἱ παποῦδες τοῦ περασμένου αἰῶνα εἶχαν φυτέψει ἀράδα-ἀράδα τετράψηλα ἔλατα καὶ πεῦκα, ποὺ σχημάτιζαν μιὰ καμαρωτὴ δενδροστοιχία, γέμισε ἀπὸ κόσμο ἀνουροξυπνημένο καὶ χαρούμενο!... Πέρα στὴν Ἀνατολὴ τὰ βουνὰ ἀρχίζουν νὰ γλυκοχαράζουν. Ἀφήνομε τὸ χωριὸ καὶ τραβᾶμε γιὰ τὸ βουνό. Πρῶτοι προχωροῦμε ἐμεῖς οἱ μαθητές. Οἱ ἄλλοι μᾶς ἀκολουθοῦν. Μέσα στὰ στήθια μας ἀνεβοκατεβαίνει ὁ ὁλόδροσος ἀέρας τοῦ βουνοῦ. Μπαίνουμε τώρα στὸ πυκνὸ δάσος. Ἀνηφορίζομε κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα βγαίνομε σ' ἕνα ὁλόφωτο κι' ἀνθοστόλιστο λιβάδι. Φάγαμε ὅλοι ἀπάνω στὴν πρασινάδα. Ἡ ψύχρα τρυπᾶ τὰ κόκκαλα. Χαμηλότερα τὸ τοπίο διακρίνεται τώρα καθαρώτερα. Πέρα στὴν Ἀνατολὴ τὸ φῶς γίνεται πιὸ ζωηρό. Ἕνα ὁλόχρυσο κορδόνι σχηματίζεται στὴν κορυφογραμμὴ τοῦ βουνοῦ καὶ χρυσοτρέμει. Σὲ λίγο ὁ ἥλιος προβάλλει ὁλόλαμπρος, ἡ πλάση ὅλη λούζεται, τὸ λιβάδι γεμίζει διαμαντόπετρες καὶ τὰ πουλιὰ δοξολογοῦν τὸν Πλάστη!... Ὅλοι οἱ χωριανοὶ ροβολοῦν στὴν πλαγιὰ τοῦ δάσους. Ἀφοῦ τελειώσανε τὴν ἐργασία τους, φύγανε ἐμεῖς μὲ τοὺς δασκάλους μας φύγαμε τὸ ἡλιοβασίλεμα.

ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΚΥΡΟΥΛΗ
Ε΄ δημοτικὸ σχολεῖο Κομοτινῆς
Τάξη ΣΤ΄

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἀπὸ καιρὸ εἴχαμε τὴν ἐπιθυμία νὰ γνωρίσουμε ἀπὸ κοντὰ τὴ γραφικὴ Ἠπειρωτικὴ παιδόπολη «Ἅγιος Ἀλέξανδρος. Οἱ μέρες περνοῦσαν καὶ ἡ ἐπιθυμία μας δυνάμωνε, ὥσπου μιὰ μέρα τὸ ὄνειρό μας ἔγινε πραγματικότητα!... Ὅλα ἦταν ἕτοιμα, οἱ λεπτομέρειες εἶχαν καθορισθῆ μὲ ἀπόλυτη ἀκρίβεια καὶ μόνο τὴν ἡμέρα δὲν βλέπαμε νὰ ξημερώνη...

Ἡμέρα ἡλιόλουστη, γελαστή!... Ὁ Ἠπειρωτικὸς οὐρανὸς ἦταν κατακάθαρος καὶ κάτω ὁ Ἄραχθος ἀργοκυλοῦσε τὰ γάργαρα νερά του!... Δυὸ μεγάλα αὐτοκίνητα μᾶς περίμεναν στὴν ὡραία πλατεῖα τῆς πόλης, μπροστὰ στὸ ἐντευκτήριο... Σὲ λίγο εἴχαμε ξεκινήσει... Ὅλη ἡ διαδρομὴ ἀπὸ τὴν Ἄρτα ὡς τὴν παιδόπολη, ἦταν γιὰ μᾶς μιὰ μεγάλη ἔκπληξη! Τὸ θουλικὸ γεφύρι τοῦ Ἀράχθου, ἡ εὔφορη πεδιάδα τῆς Ἄρτας, ἡ θέα τῶν Τζουμέρκων καὶ τὸ ὁλοπράσινο χαλί, ποὺ ἦταν ἁπλωμένο σ' ὅλη τὴν ἔκταση, ἐξασκοῦσαν σὲ μᾶς μιὰ ἀκατανίκητη γοητεία... Φθάσαμε!..

Τοποθεσία διαλεγμένη! Δυὸ-τρία βουναλάκια ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, μιὰ ὁλοκάθαρη λιμνούλα ἀπὸ τὴν ἄλλη, ποὺ στὰ νερά της καθρεφτιζόνταν ὁ ἥλιος... Μιὰ μικρὴ βαρκούλα ἀρμένιζε στὰ νερά της!... Τὰ σπιτάκια της ἀραδιασμένα στὴν πλαγιά, κάτασπρα, νοικοκυρεμένα, σοῦ δίναν μιὰ εὐχάριστη ὀπτικὴ ἐντύπωση...

Σὲ λίγο ἔφτασε καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἄρτης Σεραφείμ, ποὺ μᾶς ἀκολουθοῦσε μὲ τὴ συνοδεία του. Μᾶς μίλησε, μὲ τὴ στοργὴ ποὺ τὸν χαρακτηρίζει, γιὰ ἕνα ἐπίκαιρο θέμα...

Ἤπιαμε δροσερὸ νεράκι ἀπὸ τὴν φυσικὴ πηγὴ ποὺ ἦταν πιὸ πέρα, τραγουδήσαμε μὲ χαρὰ διάφορα τραγουδάκια ἐθνικὰ καὶ ἄλλα ποὺ μάθαμε στὸ Κατηχητικό μας, παίξαμε, πηδήσαμε τρέξαμε.

ΕΥΠΡΑΞΙΑ Γ. ΒΛΑΧΟΥ
Μαθήτρια Δ΄ τάξ. Γυμνασίου θηλέων Ἄρτας

ΜΑΗΣ

Καὶ νάτον, πάλι ἔφθασε
μὲ μύρα φορτωμένος
μὲ τῶν πουλιῶν γλυκειὲς
φωνὲς εἶναι τριγυρισμένος.

Τὸν Μάη ἂς γιορτάσουμε
παιδιά μ' ἀγαπημένα,
αὐτὸν ἂς ἀπολαύσουμε
μὲ ἄνθη μυρωμένα.

Τὸν Μη ἄς γιορτάσουμε
μὲ μύριες πασχαλιές
μὲ χελιδόνια, μὲ χαρὲς
μὲ τραγουδιῶν φωνές.

ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗΣ ΜΙΧ.
Μαθητὴς Σεβαστ. Σχολῆς

ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΟ ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙ

Βρίσκομαι σὲ μιὰ ἐκκλησοῦλα, ποὺ ταπεινὴ στὸ βουνὸ κάνει συντροφιὰ ἐ τὰ δέντρα.

Ἀνοίγω τὴν πόρτα καὶ μπαίνω μέσα. Τίποτε δὲ μοῦ κινεῖ τὴν προσοχή. Κανένα μεγαλεῖο τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς πόλης ἢ τοῦ χωριοῦ δὲν ὑπάρχει σ' αὐτὸ τὸ ἐρημικὸ ἐκκλησάκι. Καὶ ὅμως. Κι' αὐτὸ παρουσιάζεται μπροστά μου μὲ τὸ μικρὸ ἀνάστημά του καὶ μ' ὅλη του τὴν ἁπλότητα, ἐπιβλητικό.

Ὁ θόλος του δὲν εἶναι ψηλός. Τὸ ψαλτῆρι του πιάνει ἕνα μικρό, πολὺ μικρὸ χῶρο μὲ δυὸ-τρία βιβλία σκονισμένα καὶ κιτρινισμένα ἀπ' τὴν πολυκαιρία, πάνω στὸ ξύλινο ἀναλόγιο. Τὸ μανουάλι του δὲν εἶναι ἀστραφτερό, ὅπως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. Κεράκια δὲν βρίσκονται ἀναμμένα σ' αὐτό. Ἀναρωτιέμαι: «Ποιὸς ἤθελε νὰ τ' ἀνάψη;»

Τὸ εἰκονοστάσι του, κι' αὐτὸ μαρτυράει τὴ φτώχεια τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἐκκλησιοῦ. Ἁπλὰ ξύλα ροκανισμένα μὲ ἐπιμέλεια, χωρὶς ὅμως πολλὰ στολίσματα, εἶναι τὸ τέμπλο.

Τρεῖς εἰκόνες ποὺ ἐφιλοτέχνησε τὸ χέρι κάποιου ζωγράφου τοῦ παλιοῦ καιροῦ, γιατὶ καὶ τ' ἐκκλησάκι εἶναι παλιό, στέκονται μὲ ἐπιβλητικότητα στὸ φτωχὸ εἰκονοστάσι.

Ἀπ' αὐτὲς τὴν πρώτη θέση κρατοῦν ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τῆς Ἁγίας Πύλης ἡ Μεγαλόχαρη, ποὺ κρατάει τὸ μικρὸ Χριστό της, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ὁ Παντοκράτωρ. Παραδίπλα βρίσκεται ἡ εἰκόνα τοῦ Ἁγίου, ποὺ τ' ὄνομά του φέρει ἡ τόσο συμπαθητικὴ ἐκκλησοῦλα.

Κοιτάζω τὴ Θεοτόκο στὰ μάτια. Κι' ἐκείνη μοῦ φαίνεται σὰν νὰ κοιτάζη ἐμένα.

Βασιλεύει νεκρικὴ σιγή...

Περιμένω νὰ μοῦ μιλήση. Μὰ οὔτε κἂν κινοῦνται τὰ χείλη τοῦ προσώπου, ποὺ ἀπεικονίζει ἡ ξύλινη εἰκόνα.

Μὲ εὐλάβεια τώρα στρέφω τὰ μάτια μου στὸν Παντοκράτορα. Ἀντικρύζω τὸ βλέμμα του νὰ μὲ κοιτάζη μὲ θεϊκὴ αὐστηρότητα.

Τὰ μάτια μου τώρα ἄθελά μου στρέφονται στοὺς τέσσερις τοίχους τῆς ἐκκλησίας τοῦ βουνοῦ. Μὰ καὶ πάλι βρίσκομαι προσηλωμένος στὸ εἰκονοστάσι μὲ τὰ τρία εἰκονίσματα.

Ἀπὸ τὸ στόμα μου μὲ συγκίνηση, μὰ καὶ μὲ φόβο, βγαίνουν δυὸ-τρία λόγια προσευχῆς.

Μὰ νά!! Σὰ νὰ μοῦ φαίνεται πὼς οἱ εἰκόνες δάκρυσαν! Μοῦ φαίνεται πὼς κουνήθηκαν!

Ὅμως τίποτα δὲν συνέβαινε ἀπ' ὅλα αὐτά. Ἁπλῶς ἦταν ἕνα γέλασμα τῶν ματιῶν μου, γιατὶ τὰ εἰκονίσματα ἔμεναν στὸν τόπο τους καὶ πάντοτε κρατοῦσαν τὴν ὄψη ποὺ τοὺς ἔδωσε τὸ πινέλλο τοῦ ζωγράφου.

Τώρα κάνω τὸ σταυρό μου σὰν ἀποχαιρετισμὸ στὰ θεϊκὰ πρόσωπα καὶ γυρνώντας σιγὰ σιγά γιὰ νὰ μὴ διαταράξω τὴν ἡσυχία τοῦ ξωκλησιοῦ, ἀνοίγω τὴν πόρτα καὶ ἀπομακρύνομαι...

Περπατῶ καὶ ἡ σκέψη μου φτερουγίζει ἀκόμη στὸ ἐπιβλητικὸ εἰκονοστάσι μὲ τὶς θεϊκὲς φυσιογνωμίες.

Μοῦ φαίνεται ὅτι βλέπω μπροστά μου τὴν Παναγία, τὸν Παντοκράτορα καὶ τὸν Ἅγιο τῆς ἐκκλησούλας.

Ἔχω προχωρήσει ἀρκετὰ καὶ τὸ ξωκλῆσι ἔχει χαθῆ ἀνάμεσα στὰ δέντρα.

Ι. Β. ΧΩΡΙΑΤΕΛΛΗΣ
Μαθητὴς Β΄ Γυμνασίου Μυτιλήνης

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

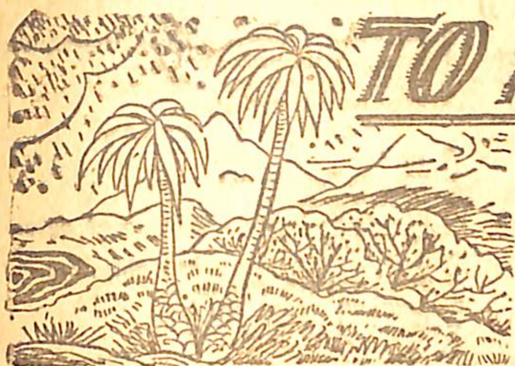
Ἦταν βραδάκι. Καθόμουν μονάχος κοντὰ στὸ παράθυρο. Ὁ ἀέρας φυσοῦσε ἐλαφρὰ στὸ πρόσωπό μου. Κρατοῦσα στὰ χέρια μου ἕνα βιβλίο μὰ δὲν διάβαζα. Ὁ νοῦς μου ταξίδευε σὲ ἄλλους τόπους. Καὶ τί δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό μου. Διάφορες σκηνὲς ἀπὸ τὰ μικρότερά μου χρόνια, ἀπὸ τὸ σχολεῖο κ.λ.π. Μὰ αὐτὸ ποὺ σᾶς γράφω τώρα δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ: Προχωροῦσαμε μιὰ καλοκαιριάτικη ἡμέρα μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Πήγαινα νὰ περάσω λίγες ἡμέρες μὲ τὴ θείτσα μου σ' ἕνα χωριουδάκι τῆς Θεσσαλίας. Νέες τοποθεσίες ἀνοίγονταν μπροστά μου. Μερικὰ μικρὰ σπιτάκια μᾶς εἰδοποίησαν ὅτι θὰ μπαίναμε σὲ κάποιο χωριό. Καὶ σὲ λίγο πρόβαλλε μπροστά μας.

Μὰ καθὼς κοιτούσαμε εἴδαμε μιὰ εἰκόνα ἀπαίσια. Σπίτια γκρεμισμένα, καὶ καμένα. Χαλάσματα σπιτιῶν ποὺ μὲ τόσο κόπο εἶχε χτίσει ὁ Ἕλληνας ἐργάτης ἀφῆκε στὸ διάβα του ὁ συμμοριτισμός. Περιουσίες ὁλόκληρες κατεστραμμένες. Προσπαθῶ τώρα νὰ ξεχάσω τὴν εἰκόνα αὐτὴ ποὺ μοῦ προξενεῖ τόση θλίψη. Καὶ σκέπτομαι: Θὰ μείνουν ἄραγε ἔτσι, δὲν θὰ ἀνορθωθοῦν πάλι; Μὰ εἶμαι βέβαιος πὼς τὸ κράτος θὰ βοηθήση ξανὰ τοὺς χωρικοὺς νὰ τὰ ξαναχτίσουν. Μὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις τρέχω στὸ ἄλλο δωμάτιο ποὺ μοῦ φωνάζει ἡ μητέρα μου γιὰ φαγητό.

ΦΩΤΙΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου Καρδίτσης

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὅταν τελείωσαν ὅλες αὐτὲς οἱ ἐργασίες, ὁ μηχανικὸς ἀσχολήθηκε μὲ τὸ νὰ φράξη τὴν ἔξοδο πρὸς τὸ λιμάνι: τὴ μεγάλη ἐκείνη τρύπα δηλαδή, ἀπ' ὅπου τὰ νερὰ χύνονταν μέσα στὸ μακρὺ διάδρομο ποὺ ἔβγαζε στὸ τωρινὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Γι' αὐτὸ ἔφραξαν ἐκείνη τὴν εἴσοδο μὲ μεγάλα κομμάτια ἀπὸ βράχους ποὺ τὰ τσιμεντάρισαν ἔπειτα γερά. Στὸ ἔξω μέρος ἔρριξαν χῶμα καὶ φύτεψαν θάμνα καὶ χαμόκλαδα, ἔτσι ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποθέση κανεὶς πὼς κάποτε, ἐκεῖ, ἦταν μιὰ εἴσοδος ποὺ ἔβγαζε στὴ σπηλιά.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἡ μόνη εἴσοδος τώρα τῆς κατοικίας τους, ἦταν ἡ πόρτα ὅπου ἦταν γερὰ δεμένη ἡ ἀνεμόσκαλα. Ὅταν σήκωναν τὴν ἀνεμόσκαλα τὸ γρανίτινο παλάτι ἦταν πιὰ ἀπόρθητο κάστρο.

Ἡ ἀνεμόσκαλα δὲν πήγαινε κατευθεῖαν ἀπὸ κάτω ὡς τὸ γρανίτινο παλάτι. Εὐτυχῶς εἶχαν ἀνακαλύψει στὸ Βράχο δυὸ προεξοχές, δυὸ μικρὲς φυσικὲς ταράτσες. Ἔτσι ἕνα μέρος τῆς ἀνεμόσκαλας στερεώθηκε στὴν πρώτη ταράτσα, ἀπ' ὅπου ξεκινοῦσε τὸ δεύτερο μέρος τῆς ἀνεμόσκαλας ποὺ ἔφτανε ὡς τὴ δεύτερη ταράτσα. Ἀπὸ κεῖ, τὸ τρίτο μέρος ἔφτανε ὡς τὴν πόρτα. Ἔτσι οἱ ἄποικοι δὲν ἦταν ἀναγκασμένοι ν' ἀνεβαίνουν μονομιᾶς ὅλο ἐκεῖνο τὸ τεράστιο ὕψος. Ἔφταναν στὴν πρώτη ταράτσα, ξεκουράζονταν κι' ἀπὸ κεῖ πήγαιναν στὴ δεύτερη καὶ τέλος ἀνέβαιναν σπίτι τους.

Τὸ ἀστεῖο εἶναι πὼς κι' ὁ Τὸπ εἶχε συνηθίσει ν' ἀνεβαίνη τὴν ἀνεμόσκαλα, ὅπως τὸ καταφέρνουν ἄλλωστε πολλὰ σκυλιὰ στὰ ἱπποδρόμια. Συνήθως ὅμως τὸν ἀνέβαζε ὁ Πένκροφ ἀγκαλιά, πρᾶγμα ποὺ τὸ προτιμοῦσε.

Ὁ μηχανικὸς τοὺς ὑποσχέθηκε νὰ φτιάση τὴν ἐρχομένη ἄνοιξη ἕνα ὑδραυλικὸ ἀσανσὲρ ποὺ θὰ τοὺς ἀνέβαζε χωρὶς κόπο. Σὲ λίγο θὰ τοὺς ἔκλειναν στὴν κατοικία τους τὰ κρύα κι' οἱ βροχὲς κι' ἔτσι δὲν ἦταν ἀναγκαῖο νὰ φτιαστῆ τώρα τὸ ἀσανσέρ. Ὅπως εἴπαμε, ὁ κ. Σμὶθ εἶχε σκοπὸ νὰ ξανανεβάση ἀργότερα τὰ νερὰ τῆς λίμνης, ὑψώνοντας ἕνα φράγμα στὸ μέρος ποὺ τὸ εἶχε τινάξει μὲ νιτρογλυκερίνη. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως ἕνα μικρὸ ἄνοιγμα κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν νερῶν τῆς λίμνης, ἔφερνε ὡς τὸ γρανίτινο παλάτι ἕνα μικρὸ ρυάκι μὲ καθαρὸ νερό, ποὺ ἀφοῦ ἀκολουθοῦσε τὸν ὑπόγειο διάδρομο, χυνόταν στὸ πηγάδι, σὲ μιὰν ἄκρη τῆς σπηλιᾶς, ποὺ οἱ ἄποικοι τὸ εἶχαν ζώσει μὲ κάγκελα.

Ἔτσι εἶχαν στὴν κατοικία τους ὅσο νερὸ ἤθελαν.

Ξαφνικά, μιὰ μέρα ξέσπασε ὁ χειμώνας!

Ἄρχισε μὲ μιὰ φοβερὴ νεροποντὴ καὶ οἱ ἄποικοι κάθησαν κλεισμένοι στὸ γρανίτινο παλάτι, νὰ κοιτάζουν τὸ ὑπέροχο θέαμα ποὺ παρουσίαζε ὁ ὠκεανὸς καθὼς τὸν ἔδερνε ἡ βροχή.

Ὕστερα ἄρχισαν νὰ δουλεύουν στὸ ξυλουργεῖο γιὰ νὰ φτιάσουν γερὰ παντζούρια γιὰ τὰ παράθυρά τους, καὶ πορτόφυλλα γιὰ τὴν πόρτα τους.

Τὸ πρῶτο βράδυ ποὺ κάθησαν στὴν τραπεζαρία μὲ τὰ παντζούρια κλειστά, αἰσθάνθηκαν πὼς ἦταν πραγματικὰ στὸ σπίτι τους. Μόνο ποὺ ὁ φωτισμὸς τους ἦταν πολὺ ἐλεεινός: εἶχαν ἕνα εἶδος λυχνάρι ὅπου ἕνα φυτίλι ἀπὸ φυτικὲς ἶνες ἔκαιγε βουτηγμένο στὸ λυωμένο λίπος τοῦ θαλάσσιου τέρατος.

— Μόλις καλωσυνέψη λίγο, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, θὰ βγοῦμε νὰ πᾶμε νὰ κυνηγήσουμε φῶκιες! Πρέπει νὰ φτιάσουμε κεριά. Ὕστερ' ἀπὸ πέντε μέρες σταμάτησε ἡ δυνατὴ βροχὴ καὶ βγῆκε λίγος ἥλιος.

Οἱ ἄποικοι τότε κατέβηκαν καὶ πῆγαν στὸ νησάκι τῆς Σωτηρίας, ὅπου σκότωσαν ἀρκετὰ εὔκολα ὀχτὼ μεγάλες φῶκιες. Τὶς ἔγδαραν καὶ δὲν κουβάλησαν στὸ γρανίτινο παλάτι παρὰ τὸ δέρμα καὶ τὸ λίπος τους. (Μὲ τὸ δέρμα, ὁ Πένκροφ ὑποσχέθηκε νὰ τοὺς φτιάση παπούτσια, γιατὶ ὁ ναυτικὸς ἦταν πολυτεχνίτης). Μόλις γύρισαν στὸ Γρανίτινο παλάτι ἔπιασε καὶ πάλι ἡ βροχή, Κι' ἔτσι ἔφτιασαν τὰ κεριά, κλεισμένοι στὸ σπίτι τους.

Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ βράσουν τὸ λίπος μὲ θειϊκὸ ὀξὺ κι' ἀπὸ τὴ γλυκερίνη ποὺ ἔφτιαναν ἔτσι, μὲ τὸ βραστὸ νερό, χώρισαν τὰ τρία λιπαρὰ ὀξέα, τὴν ὀλεΐνη δηλαδὴ τὴν μαργαρίνη καὶ τὴν στεαρίνη.

Μὲ τὰ δυὸ τελευταῖα ἔγιναν τὰ κεριά. Κάπου τετρακόσια χοντρὰ κεριά, ποὺ τὸ φυτίλι τους ἦταν ἀπὸ φυτικὲς ἶνες. Φυσικὰ τὸ φυτίλι δὲν ἦταν βουτηγμένο σὲ βορικὸ ὀξύ, ὅπως γίνεται μὲ τὰ κεριὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ γι' αὐτὸ κάπνιζε λιγάκι. Ὁ Πένκροφ, ὅσο οἱ ἄλλοι βοηθοῦσαν τὸν Κύρο Σμὶθ στὴν κατασκευὴ τῶν κεριῶν, ἔφτιανε διάφορα σιδερένια κηροπήγια, ποὺ στερεώνονται στὸν τοῖχο. (Ἀλήθεια, εἶχε στήσει τὸ ἀμμώνι σὲ ἕνα δωμάτιο τῆς σπηλιᾶς καθὼς καὶ τὸ φυσερό τους, κι' ἔτσι εἶχαν τέλειο σιδεράδικο). Ἄλλα γιὰ ἕνα, ἄλλα γιὰ δύο κι' ἄλλα γιὰ τρία κεριά. Γιὰ τὴν τραπεζαρία τους μάλιστα, ἔφτιασε ἕνα πολύφωτο ὅπου μποροῦσαν νὰ στηθοῦν ἕξη κεριά! Αὐτὸ βέβαια θὰ τὸ ἄναβαν ὁλόκληρο στὶς ἐπίσημες περιστάσεις καὶ στὶς γιορτές. Στοὺς διαδρόμους ἔφεγγαν ὁλονυχτὶς λυχνάρια ἀπὸ λίπος. Ὁ Κύρος Σμὶθ τοὺς ἐξήγησε πὼς δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ κάνουν οἰκονομία στὸ φωτισμό: καὶ χωρὶς θειϊκὸν ὀξύ, μὲ λίπος φώκιας καὶ ἀσβέστη μποροῦσε νὰ τοὺς φτιάση ὅσα κεριὰ ἤθελαν. Ἔτσι τὸ Γρανίτινο παλάτι ἦταν λαμπροφωτισμένο τὶς νύχτες... Τί εὐχάριστα ποὺ περνοῦσαν οἱ ἄποικοι ἐκείνη τὴν πρώτη περίοδο τῶν βροχῶν! Πὼς ἀλήθεια περνοῦσαν οἱ ὧρες χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν!

Γιατὶ μέσα στὸ γρανίτινο παλάτι ἔκαναν τώρα μιὰ δουλειὰ ποὺ τοὺς εὐχαριστοῦσε ἐξαιρετικά: Εἶχαν στήσει ἕναν μικρὸ ταρσανὰ κι' ἔφτιαναν μιὰ βαρκούλα! Μιὰ μέρα ποὺ εἶχε πάψει ἡ βροχή, κατέβηκαν κι' ἔκοψαν μεγάλα κομμάτια φλούδα ἀπὸ ἕνα δέντρο ποὺ λέγεται «ντάγκλας». Ἀπὸ τὴ φλούδα αὐτοῦ τοῦ δέντρου, ποὺ εἶναι ἐξαιρετικὰ χοντρὴ καὶ στερεή, οἱ ἰθαγενεῖς φτιάνουν τὶς πιρόγες τους.

Κι' ὁ Πένκροφ ἀνέλαβε νὰ φτιάση ἕνα εἶδος μικρῆς πιρόγας, ἕνα «μονόξυλο», μέσα σὲ πέντε μέρες.

— Σὲ πέντε μέρες θὰ φτιάσης ὁλόκληρη βάρκα; ἀπόρησε ὁ Νάβ.

— Ναί, λευκέ μου ἄγγελε! τοῦ εἶπε ὁ ναυτικός. Σὲ πέντε καὶ σὲ λιγώτερες!

— Καὶ θὰ μᾶς χωράει ὅλους μέσα;

— Ὅλους, καὶ τὸν Τόπ!

— Καὶ θὰ μποροῦμε νὰ ξανοιχτοῦμε στὸ πέλαγος μ' αὐτό;

— Ὄχι, βέβαια! εἶπε ὁ Γεδεών. Τὸ χρειαζόμαστε κυρίως γιὰ νὰ πλέουμε στὰ ποτάμια καὶ τὰ ποταμάκια, τώρα ποὺ φουσκώνουν μὲ τὶς βροχές, καθὼς καὶ στὰ μέρη ποὺ τὸ σκέπασε τὸ νερὸ καὶ τὰ ἔκανε λίμνες. Μᾶς εἶναι ἀπαραίτητο ἕνα βαρκάκι γιὰ τὸ κυνήγι!

— Κύριε Σπίλετ, εἶπε ὁ ναυτικός. Θὰ σᾶς κάνω ἐγὼ μιὰ πιρόγα ποὺ θὰ μπορῆ νὰ ταξιδέψη καὶ στὴ θάλασσα! Ὄχι βέβαια στ' ἀνοιχτά, ἀλλὰ κοντὰ στὴν ἀκτή. Γιατὶ δὲν θἄχω πανί, θὰ πηγαίνη μόνο μὲ κουπιά!

— Ἐξασφαλίσαμε καὶ τὴν... ἀκτοπλοΐα μας! εἶπε ὁ Ἔρμπερτ.

— Γέλα, γέλα, πείραζέ με! τοῦ εἶπε ὁ Πένκροφ γελώντας καὶ ὁ ἴδιος. Ὅταν ὅμως θὰ σὲ κάνω ναύαρχο στὸ πλοῖο, θὰ δῆς πὼς θὰ καμαρώνης.

Ὅμως ὁ ναυτικὸς ἔπεσε ἔξω στοὺς ὑπολογισμούς του: τὸ βαρκάκι δὲν τελείωσε σὲ πέντε μέρες.... ἀλλὰ σὲ τέσσαρες! Δὲν ἔφταιγε αὐτὸς ἂν οἱ σύντροφοί του ἐργαζόντουσαν σὰ δαιμονισμένοι...

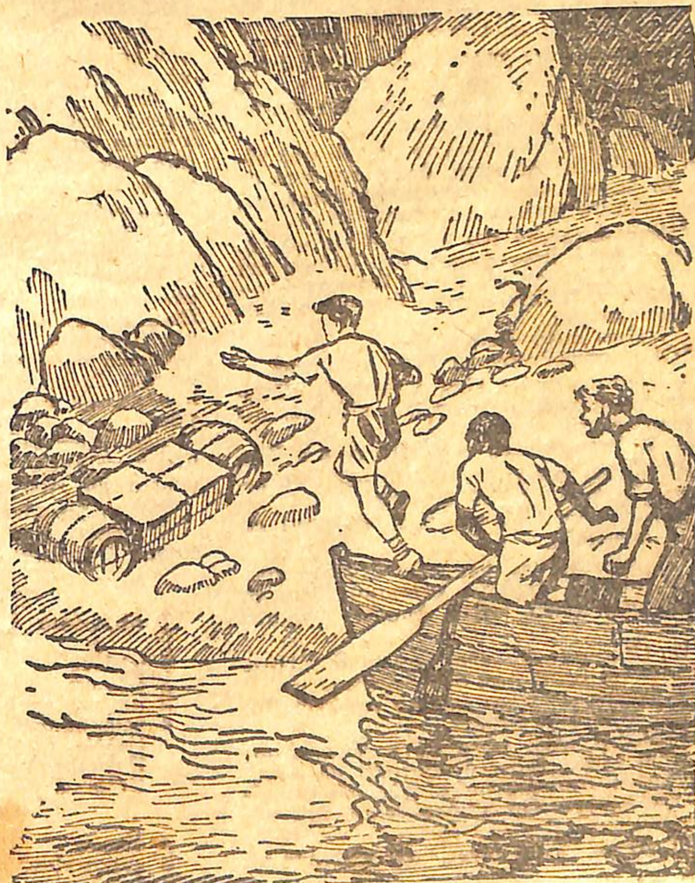
Κι' ἔτσι μιὰ μέρα, στὰ μέσα τοῦ Ἰουλίου ποὺ εἶχε σταματήσει ἡ βροχή, ἔρριξαν τὸ βαρκάκι τους στὴ θάλασσα... ποὺ γέμισε ἀμέσως νερό.

— Τὸ πλεούμενό σου, Πένκροφ, κάνει νερά! εἶπε ἀπελπισμένος ὁ Νάβ.

— Πὼς φαίνεται πὼς δὲν εἶσαι θαλασσινός, καϋμένε μου Νάβ! Ἔτσι κάνουν πάντα νερὰ οἱ βάρκες ὡς νὰ φουσκώση τὸ ξύλο καὶ νὰ σφίξη! Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες θὰ εἶναι ἐν τάξει!

Πράγματι. Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες, ξημέρωσε μιὰ μέρα ποὺ ἦταν χαρὰ θεοῦ!

—Ἕτοιμοι γιὰ τὸ ταξίδι, κύρι Σμίθ!

Στὴν παραλία φαινόταν κάτι σὰν κιβώτιο μισοχωμένο στὴν ἄμμο.

Κουβάλησαν τὰ σύνεργα γιὰ νὰ φτιάξουν τὰ κεριά.

εἶπε ὁ ναυτικός. Μποροῦμε νὰ μπαρκάρουμε!

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Ἐκείνη ἡ μέρα, ἔμελλε νὰ μείνη ἀλησμόνητη στοὺς ἀποίκους. Ἡ θάλασσα ἦταν λάδι. Ὁ Νὰβ πῆρε τὸ ἕνα κουπί, κι' ὁ Ἕρμπερτ τὸ ἄλλο.

Ὅσο γιὰ τὸν ναυτικό, καθόταν δικαιωματικὰ στὸ τιμόνι, ἔχοντας δεξιὰ κι' ἀριστερά του τὸν κ. Σμὶθ καὶ τὸν δημοσιογράφο.

Τὸ μονόξυλό τους ἔσκιζε γοργὰ τὴν ἥσυχη θάλασσα. Πέρασαν τὸ κανάλι ποὺ χωρίζει τὸ νησὶ τῆς Σωτηρίας ἀπὸ τὴ Λίκολν, καὶ τράβηξαν κατὰ τὰ ἀκρωτήρια τοῦ Ράμφους. Εἶχαν σκοπὸ νὰ διπλαρώσουν τὸν Κάβο, καὶ νὰ σταματήσουν γιὰ νὰ φᾶνε στὴν ἀκτὴ τοῦ νησιοῦ.

Τί ὡραία ἐκδρομὴ ποὺ ἦταν ἀλήθεια!

Τὸ κρύο ἦταν τσουχτερό, καὶ οἱ ἄποικοι μὲ τὰ μισολυωμένα τους ροῦχα, τὸ ἔνιωθαν πολύ. Ἀλλὰ ἦταν τόσο εὐχαριστημένοι ποὺ δὲν τοὺς ἔμελλε...

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ μὲ τὸ μολύβι στὰ χέρια, σχεδίαζε τὴν ἀκτή, ὅπως φαινόταν ἀπὸ τὴ βάρκα, κι' ὁ Πένκροφ καμάρωνε, σὰ νἄχε φτιάση κανένα ὑπερωκεάνειο.

Μόλις ἔστριψαν τὸν κάβο, εἶδαν πὼς ἐκείνη ἡ ἀκτὴ ἦταν ἔρημη, ὅλο βράχια καὶ ἄμμο... Ἔψαχναν νὰ βροῦν ἕνα κατάλληλο μέρος ν' ἀράξουν, ὅταν ξαφνικὰ ὁ Ἕρμπερτ φώναξε:

Τί εἶναι αὐτὸ ἐκεῖ;

—Ὅλοι σηκώθηκαν νὰ δοῦν καλύτερα.

— Πραγματικά,! εἶπε ὁ ναυτικός. Στὴν παραλία φαίνεται κάτι σάν... κιβώτιο, μισοχωμένο στὸν ἄμμο.

— Βλέπω καθαρὰ τί εἶναι! εἶπε ὁ Πένκροφ. Εἶνναι πραγματικὰ ἕνα τεράστιο κιβώτιο, δεμέννο σὲ δυὸ βαρέλια!

— Γρήγορα στὴν παραλία Πένκροφ! εἶπε ὁ μηχανικός.

Ὁ ναυτικὸς δὲν περίμενε δεύτερη κουβέντα. Μὲ ἕνα ἐπιδέξιο χειρισμὸ ἔφερε τὴ βάρκα στὴν ἀκτή, καὶ οἱ ἄποικοι πήδησαν ἔξω.

Ὁ Πένκροφ δὲν εἶχε γελαστῆ. Ἦταν ἕνα κιβώτιο δεμένο σὲ δυὸ βαρέλια.

— Θἄγινε φαίνεται κάποιο ναυάγιο ἐδῶ κοντά! εἶπε ὁ Ἕρμπερτ.

— Μὰ τί νάχη μέσα αὐτὸ τὸ κιβώτιο; Τί νάχη μέσα; ἔκανε ὁ ναυτικὸς μὲ δικαιολογημένη ἀνυπομονησία. Τὸ κιβώτιο εἶναι καρφωμένο. Θὰ τ' ἀνοίξω μὲ μιὰ πέτρα !

Ὁ κύριος Σμίθ ὅμως, τοῦ κράτησε τὸ χέρι.

— Πένκροφ, τοῦ εἶπε, δὲ μπορεῖς νὰ συγκρατήσης τὴν ἀνυπομονησία σου γιὰ λίγο; εἶναι κρίμα νὰ χαλάσουμε τὸ κιβώτιο !

—Μά, κύριε Κύρο, εἶπε ὁ ναυτικός, ἴσως νὰ εἶναι κεῖ μέσα ὅ,τι μᾶς λείπει! Γιὰ σκεφθῆτε!

—Θὰ τὸ μάθουμε σὲ λίγη ὥρα, εἶπε ὁ μηχανικός. Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ ρυμουλκήσουμε αὐτὸ τὸ κιβώτιο μὲ τὰ βαρέλια ὥς τὸ Γρανίτινο παλάτι καὶ νὰ τὸ ἀνοίξουμε ἐκεῖ κανονικά, χωρὶς νὰ τὸ σπάσουμε. Αφοῦ φαίνεται πὼς πλέει στὸ νερό!

Ἦταν ἡ ὥρα τῆς φουσκονεριᾶς, κι' ἡ θάλασσα ἔφτανε σχεδὸν ὥς τὸ ναυάγιο. Ἔτσι οἱ ἄποικοι δὲν εἶχαν παρὰ νὰ σκάψουν λίγο μὲ τὰ κουπιά τους τὴν ἄμμο τῆς παραλίας, γιὰ νὰ φέρουν τὴν κάσα μὲ τὰ βαρέλια ὥς ἐκεῖ ποὺ ἔπλεε.

Ὅταν βεβαιώθηκαν πὼς δὲν διέτρεχε κίνδυνο νὰ βυθιστῆ, τὴν ἔδεσαν στερεὰ στὴ βάρκα κι' ἄρχισαν νὰ τραβοῦν κουπὶ γιὰ νὰ γυρίσουν.

Ποτὲ δὲν τράβηξαν κουπὶ μὲ τόση ὄρεξη. Ἡ βάρκα κυριολεκτικὰ πετοῦσε πάνω στὴ θάλασσα. Καὶ σὲ λιγώτερο χρονικὸ διάστημα ἀπὸ ὅτι ἔκαναν νὰ φτάσουν στὸν πηγαιμό, ἔφταναν κι' ἄραζαν μπροστὰ στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Τὸ τράβηξαν τὸ ναυάγιο στὴν παραλία καὶ σὲ λίγο, ὅταν τραβήχτηκαν τὰ νερά, βρέθηκε στὴν ξέρα.

Στὸ μεταξὺ ὁ Νὰβ ἀνέβηκε μὲ τὴν ἀνεμόσκαλα κι' ἔφερε τὰ ἐργαλεῖα ποὺ χρειάζονταν γιὰ νὰ μὴ χαλάσουν τὸ ὡραῖο ἐκεῖνο σιδερόφρακτο κιβώτιο ποὺ ἔμοιαζε μὲ τεράστιο μπαοῦλο.

Πρῶτα, ἔλυσαν τὰ δυὸ βαρέλια ποὺ ἦταν καὶ ὁλοκαίνουργια, καὶ θὰ μποροῦσαν νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν.

Ἔπειτα, τίναξαν τὶς κλειδαριὲς μὲ μιὰ πένσα, καὶ σήκωσαν τὸ σκέπασμα. Τὸ κιβώτιο ὅμως εἶχε ἕνα δεύτερο σκέπασμα ἀπὸ λεπτὴ λαμαρίνα γιὰ νὰ μὴ πειράξη τὸ νερὸ τὸ περιεχόμενό του.

— Νάχε λέει μέσα... εἶπε ὁ ναυτικός.

— Τί πρᾶγμα, Πένκροφ;

— Τίποτα... Ἔτσι τὸ εἶπα.

Ἔκοψαν τὴ λαμαρίνα γύρω - γύρω καὶ τὴν σήκωσαν. Καὶ τότε, ὁ Κύρος Σμὶθ, ἔβγαζε ἕνα - ἕνα τὰ πράγματα ποὺ ὑπῆρχαν μέσα καὶ τ' ἀπόθετε στὴν ἄμμο. Σὲ κάθε νέο πρᾶγμα ποὺ ἔβλεπαν, ὁ Πένκροφ φώναζε ζήτω, ὁ Ἕρμπερτ χτυποῦσε παλαμάκια κι' ὁ Νὰβ χοροπηδοῦσε σὰ... νέγρος.

Εἶχε μέσα βιβλία ποὺ ἔκαναν τὸν Ἕρμπερτ νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ χαρά, καὶ μαγειρικὰ σκεύη ποὺ ὁ Νὰβ... τὰ φιλοῦσε!

Καὶ τί δὲν εἶχε μέσα! Καὶ τί δὲν εἶχε!

Ὡστόσο, νὰ ὁ κατάλογος, ὅπως τὸν ἔφτιασε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

Ἐργαλεῖα

2 τσεκούρια ξυλοκόπου
2 » ξυλουργοῦ
3 πλάνες
3 σφυριὰ
2 μεγάλα πριόνια
4 χειροπρίονα
Πολλὲς τανάλιες, πένσες, λίμες, κλπ.
Καρφιὰ σὲ ὅλα τὰ μεγέθη
Βελόνες, κλωστές, ψαλλίδια.

Ὅπλα

4 δίκανα
3 καραμπίνες γιὰ μεγάλο κυνήγι
3 ξιφολόγχες
2 μεγάλα πιστόλια
2 βαρελάκια μπαρούτι
Ἄφθονα φυσίγγια γιὰ τὰ ὅπλα.

Ρουχισμὸς

2 ντουζίνες χοντρὰ μάλλινα πουκάμισα
1 ντουζίνα παντάλόνια
3 ντουζίνες μάλλινες κάλτσες
2 ντουζίνες ἀσπρόρουχα.

Μαγειρικὰ σκεύη

2 τηγάνια
6 κατσαρόλες ἐμαγιὲ
3 πιατέλες ἐμαγιὲ
10 κατσαρόλες ἀπὸ ἀλουμίνιο σὲ διάφορα μεγέθη
2 μεγάλες τσαγιέρες ἀπὸ ἀλουμίνιο
1 μικρὸ φορητὸ φοῦρνο
6 μαχαίρια τραπεζιοῦ
6 κουτάλια, 5 πηρούνια

Ἄλλα ἐργαλεῖα

1 τηλεσκόπιο
1 ζευγάρι κυάλια ναυτικὰ
1 κουτὶ μὲ διαβῆτες κ.λ.π.
1 πυξίδα
1 θερμόμετρο
1 βαρόμετρο
1 κουτὶ ποὺ εἶχε ὅτι χρειάζεται γιὰ νὰ βγοῦν καὶ νὰ ντουπλαριστοῦν φωτογραφίες, καὶ μιὰ ἐξαίρετη φωτογραφικὴ μηχανὴ
1 φακὸς δυνατός.

Βιβλία

1 Ἁγία Γραφὴ καὶ τὰ Εὐαγγέλια
1 μεγάλο ἄτλαντα
1 τεράστιο λεξικὸ γιὰ ὅλες τὶς διαλέκτους τῆς Πολυνησίας
1 λεξικὸ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν σὲ ἕξη τόμους
Ἄφθονο χαρτὶ
2 ντουζίνες χοντρὰ τετράδια
5 κουτιὰ μολύβια. Πέννες, μελάνι σὲ μεγάλη ἀφθονία.

—Ὀφείλουμε νὰ ὁμολογήσουμε εἶπε ὁ δημοσιογράφος ὅταν τελείωσε ὁ κατάλογος, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ τοῦ κιβωτίου ἦταν ἕνας πολὺ πρακτικὸς ἄνθρωπος. Ἐργαλεῖα, ροῦχα, ὅπλα, σκεύη, τίποτε δὲν λεπει !

— Θἄλεγε κανεὶς πὼς περίμενε πὼς θὰ ναυαγήση! εἶπε ὁ ναυτικός.

—Ἀλήθεια! ἔκανε ὁ μηχανικὸς συλλογισμένος...

— Ἐμένα μοῦ φαίνεται, εἶπε ὁ Ἕρμπερτ, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ τοῦ κιβωτίου πρέπει νὰ ἦταν κανένας πολὺ ἰδιότροπος καὶ ἰδιόρρυθμος Ἐγγλέζος, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ προβλέπουν τὰ πάντα, καὶ νὰ εἶναι πάντα ἕτοιμοι. Λοιπὸν ὅταν θὰ ταξίδευε σὲ τοῦτες τὶς θάλασσες μὲ κανένα μικρὸ σκάφος, θὰ εἶχε ἑτοιμάση ἀπὸ πρὶν ἕνα κιβώτιο μὲ ὅλα τὰ εἴδη πρώτης ἀνάγκης ποὺ μπορεῖ νὰ χρειαστῆ ἕνας ναυαγὸς σ' ἕνα ἐρημονῆσι. Ναυάγησε ἢ φοβήθηκε πὼς θὰ ναυαγήση; Πάντως ἔριξε τὴν κάσα στὴ θάλασσα, κι' ἡ θάλασσα τὴν ἔφερε στὴν ἀκτή...

— Εἶναι ἡ μόνη πιθανὴ ἐξήνηση, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Ὅπως ὅμως δὲν εἴδαμε ἴχνος ναυαγίου, φαίνεται πὼς βιάστηκε νὰ ρίξη τὴν κάσα στὴ θάλασσα.

— Καὶ τόσο τὸ καλύτερο γιὰ μᾶς!

— Ὅλα καλά, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ κιβώτιο μὲ τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ κι' ὅλα τὰ σύνεργά της, τὶ χρειαζόταν; Τί νὰ τὶς κάνη κανεὶς τὶς φωτογραφίες σ' ἕνα ἐρημονῆσι; ρώτησε ὁ Πένκροφ.

— Μπορεῖ νάχε μανία μὲ τὶς φωτογραφίες, εἶπε ὁ Ἕρμπερτ.

—Ἀντὶ γι' αὐτὸ τὸ κιβώτιο ποὺ πιάνει τόσο τόπο, θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν ἕνα σωρὸ πράγματα, πολὺ πιὸ χρήσιμα γιὰ μᾶς! ἔκανε μὲ παράπονο ὁ ναυτικός.

— Πένκροφ, καποιανοῦ τοῦ χάρισαν γάϊδαρο, καὶ τὸν κοίταζε στὰ δόντια! εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Σπίλετ, ἔκανε ὁ ἀγαθὸς ναυτικός, ἀλλὰ συλλογιζόμουν πὼς θὰ μποροῦσε νὰ σκεφτόταν καὶ μένα λιγάκι αὐτὸς ὁ κύριος ὅταν ἔφτιανε τὸ δέμα!

— Τί θέλεις νὰ πῆς; ρώτησε ὁ Ἕρμπερτ. Τὶ ἔλπιζες πὼς θἄβρισκες μέσα;

— Λίγο καπνό! ὁμολόγησε ὁ Πένκροφ. Μοῦ λείπει αὐτὸ τὸ ἀναθεματισμένο βοτάνι ὅσο δὲ λέγεται!

Μὰ δὲ σοὔχει κοπεῖ ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ τὸ πάθος τοῦ καπνίσματος; ρώτη-

σε ὁ κ. Σπίλετ. Ἐμένα δὲ μοῦ λείπει πιὰ διόλου.

Μούχει κοπεῖ, εἶν' ἀλήθεια, εἶπε ὁ —Πένκροφ. Ἀλλὰ μόλις εἶδα τὴν κάσα, μοῦ ξανάνοιξαν, βλέπετε, οἱ καϋμοί...

— Σὰν τὰ μωρά, ποὺ ὅταν βλέπουν σακούλα, ζητᾶνε καραμέλα! γέλασε ὁ Ἔρμπερτ.

— Μὲ πειράζεις καὶ καλὰ κάνεις! παραδέχτηκε ὁ Πένκροφ. Ἄ! κακὸ πρᾶγμα νάχη κανεὶς ἕνα τέτοιο ἐλάττωμα. Τὸ νησὶ Λίγκολν θὰ μοῦ χρησιμέψη ἴσως στὸ νὰ διορθωθῶ...

— Μοῦ φαίνεται, εἶπε ξαφνικὰ ὁ Κύρος Σμίθ, πὼς θάπρεπε νὰ κοιτάξουμε τὶς μάρκες πάνω στὰ πράγματα ποὺ ἦταν μὲς στὴν κάσα, γιὰ ν' ἀνακαλύψουμε τὴν ἐθνικότητα τοῦ... ναυαγοῦ εὐεργέτη μας!

— Αὐτὸ εἶναι μιὰ θαυμάσια ἰδέα, ἀγαπητέ μου Κύρο! εἶπε ὁ Γεδεών.

Ὡστόσο οὔτε τὰ ὅπλα, οὔτε τὰ ροῦχα, οὔτε τὰ κάθε λογῆς ἐργαλεῖα εἶχαν ἔστω καὶ τὴν παραμικρὴ μάρκα! Τὰ βιβλία ἦταν ὅλα ἐγγλέζικα, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀναφέρουν ἐκδότη, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν θαυμάσιο μεγάλο «Ἄτλαντα», ποὺ ἦταν γαλλικός.

Ἔτσι, λοιπόν. δὲν ὑπῆρχε τίποτα σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα ποὺ νὰ δείχνη τί προελεύσεως ἦταν.

Πάντως ἦταν τόσο πολύτιμα ὅλα! Θάλεγε κανεὶς πὼς ἡ Θεία Πρόνοια ἤθελε νὰ τοὺς ἀνταμείψη γιὰ τὴν ἐπινοητικότητά τους καὶ γιὰ τὸ θάρρος τους, καὶ τοὺς ἔστελνε ξαφνικὰ ὅ,τι θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς εἶναι πιὸ χρήσιμο! Ὁ Ἔρμπερτ, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, πρὶν πέσουν νὰ κοιμηθοῦν — ἀλήθεια! στὸν ἐνθουσιασμό τους δείπνησαν πολὺ πρόχειρα — εἶπε στὸν μηχανικό:

— Δὲν μᾶς διαβάζετε, κύριε Σμίθ, κάτι ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή; Ὅταν ἤμουν μικρός, ἡ μητέρα μου ἔλεγε πὼς ἂν ἀνοίξη κανεὶς τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ διαβάση στὴν τύχη τὴν πρώτη φράση ποὺ θὰ πέση στὰ μάτια του, ἡ φράση αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα ποὺ τὸν ἀπασχολεῖ.

Ὁ Κύρος Σμίθ, χωρὶς δεύτερη κουβέντα, ἄνοιξε τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ διάβασε δυνατὰ μιὰ μικρὴ φράση ποὺ ἦταν σημειωμένη μὲ μιὰ ἐλαφριὰ μολυβιά:

«Ὁ ζητῶν εὑρίσκει...».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17ον
ΕΝΑ ΣΠΥΡΙ ΣΙΤΑΡΙ

Ἀργοπορημένα, κάπως, ὁ χειμώνας ξέσπασε ἐπιτέλους γιὰ καλὰ μὲ ἀτελείωτες βροχὲς καὶ ἄνεμο. Οἱ ἄποικοι ὅμως κλεισμένοι στὸ ὡραῖο τους σπίτι, στὸ ἀνάκτορό τους τὸ γρανίτινο, ἦταν περίφημα προφυλαγμένοι ἀπὸ τὴν μανία τῶν στοιχείων.

Μὲ τὰ καινούργια τους ἐργαλεῖα, δούλευαν ὅλη μέρα στὸ ξυλουργεῖο γιὰ νὰ φτιάνουν ἔπιπλα.

Καὶ τί δὲν ἔφτιαναν!

Πρῶτα-πρῶτα ντουλάπι, πιατοθῆκες καὶ τραπέζι γιὰ τὴν κουζίνα.

Ἔπειτα ἕνα μεγάλο τραπέζι, καρέκλες, μιὰ μικρὴ βιβλιοθήκη, ἐταζέρες γιὰ τὴν τραπεζαρία.

Κρεββάτια γιὰ ὅλους.

Κι' ἀφοῦ τελείωσαν τὰ ἀπαραίτητα, διασκέδαζαν νὰ φτιάνουν κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα, περιττά, ἀλλὰ ποὺ συμπλήρωναν τὴν κομψὴ ἐπίπλωση τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ.

Ὁ Πένκροφ ἦταν ὁ πιὸ ἐπιδέξιος ἀπ' ὅλους. Εἶχε γίνει περίφημος λεπτουργός, κι' ἀπὸ τὰ χέρια του ἔβγαιναν χαριτωμένα ἔπιπλα.

Μόνος του ἔφτιασε ἕνα ὡραιότατο γραφεῖο, μὲ πολλὰ συρτάρια, γιὰ τὸ μηχανικό, καὶ τοῦ τὸ χάρισε στὴ γιορτή του.

Δούλευαν καὶ στὸ σιδεράδικο. Τελειοποίησαν τὰ κηροπηγιά τους κι' ἔφτιασαν φουρνέλα γιὰ τὴν κουζίνα, κι' ἕνα τέλειο φοῦρνο.

Στὸ μέρος ποὺ χυνόταν τὸ ρυάκι ποὺ τοὺς ἔδινε πόσιμο νερὸ μέσα στὸ πηγάδι, ἐγκατέστησαν ἕνα τελειότατο λουτρό.

Ὅταν ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα ποὺ ἔμειναν κλεισμένοι στὸ Γρανίτινο Παλάτι βγῆκε ξανὰ ὁ ἥλιος καὶ κατέβηκαν ξανὰ κάτω, οἱ γνώσεις τοῦ Ἔρμπερτ εἶχαν τόσο πλουτιστῆ στὴ Βοτανικὴ χάρη στὸ ἑξάτομο λεξικὸ τῆς φυσικῆς, ποὺ τοὺς ὡδήγησε νὰ κόψουν τὶς ρίζες τῆς «δράκαινας» γιὰ νὰ φτιάσουν μπύρα.

Ἐπίσης ἀπὸ τὸ χυμὸ τοῦ «ζαχαρούχου σφενδάμνου», ποὺ ἔτρεχε μὲ ἀφθονία ἀπὸ τὸ κέντρο ὅταν τοῦ ἔκαναν ἕνα σκίσιμο μὲ τὸ τσεκούρι, ἔφτιασαν ζάχαρη περίφημη, λιγάκι σκούρα, ἀλλὰ καλή, σὰν τὴ ζάχαρη τοῦ ζαχαροκάλαμου.

Ὁ ἴδιος χυμὸς ποὺ τὸν ἄφησαν νὰ πάθη ζύμωση, τοὺς ἔδωσε ἕνα ἔξοχο ρούμι, μὲ τὸ ὁποῖο γέμισαν πολλὲς μπουκάλες.

Στὴν παραλία τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, ἀκριβῶς ἐκεῖ ποὺ κατέβαιναν, ἔφτιασαν ἕνα στρειδοτροφεῖο, ποὺ τοὺς ἔδινε ἄφθονα καὶ καλὰ στρείδια καθημερινά.

Τὸ μόνο ποὺ τοὺς ἔλειπε... ἦταν τὸ ψωμί!

Ἴσως στὰ μεγάλα δάση τοῦ Φὰρ Οὐέστ, νὰ ὑπῆρχαν ψωμόδεντρα, ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα δὲν εἶχαν τίποτα ποὺ νὰ ἀντικαθιστᾶ τὸ ψωμί...

Ἀκόμη καὶ ὁ Κύρος Σμίθ, μὲ ὅλη του τὴν ἐξυπνάδα, δὲν κατώρθωσε νὰ φτιάση ἐκεῖνο ποὺ βρῆκε ἐντελῶς τυχαῖα ὁ Ἔρμπερτ στὴ φόδρα τοῦ σακακιοῦ του.

Ἦταν μιὰ Κυριακή, καὶ οἱ ἄποικοι ἦταν μαζεμένοι στὴν τραπεζαρία, ὅταν ξαφνικὰ ὁ Ἔρμπερτ φώναξε:

— Γιὰ κοιτάξτε, κύριε Κύρο, τί βρῆκα στὴ φόδρα τῆς τσέπης μου ποὺ ξυλώθηκε! Ἕνα σπυρὶ σιτάρι!

Ἦταν πολὺ φυσικὸ νὰ ἔχη μείνει ἐκεῖ, γιατὶ ὁ Ἔρμπερτ εἶχε συχνὰ σιτάρι στὶς τσέπες του, γιὰ νὰ τὸ δίνη στὰ πουλιά.

— Ἕνα σπυρὶ σιτάρι; φώναξε ὁ μηχανικός.

— Ναί... Ἕνα καὶ μοναδικό!

— Καὶ τί νὰ τὸ κάνουμε ἕνα σπυρὶ σιτάρι; εἶπε γελώντας ὁ Πένκροφ. Σωθήκαμε!

— Σωθήκαμε πράγματι, Πένκροφ. Θὰ φτιάσουμε ἀπὸ αὐτὸ ψωμί.

Πῆρε τὸ σπυρὶ ἀπὸ τὸν Ἔρμπερτ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ τὸ πετάξη, τὸ κοίταξε προσεκτικά, εἶδε πὼς ἦταν σὲ καλὴ κατάσταση καὶ ρώτησε τὸν Πένκροφ:

— Ξέρεις πόσα στάχυα βγαίνουν, Πένκροφ ἀπὸ ἕνα σπυρὶ σιτάρι;

— Ἕνα, φαντάζομαι, κύριε Κύρο!

— Ὄχι, Πένκροφ, δέκα. Καὶ ξέρεις πόσα σπυριὰ ἔχει τὸ κάθε στάχυ;

— Ὄχι, δὲν ξέρω!

— Κάπου ὀγδόντα. Ἔτσι, ἂν φυτέψουμε αὐτὸ τὸ σπυρί, τὴν πρώτη φορὰ θὰ πιάσουμε ὀχτακόσιους κόκκους, ποὺ ἂν τοὺς φυτέψουμε, τὴ δεύτερη φορά, θὰ πιάσουμε ἑξακόσιες σαράντα χιλιάδες.Τὴν τρίτη πεντακόσια δώδεκα ἑκατομμύρια, καὶ τὴν τέταρτη πάνω ἀπὸ τετρακόσια δισεκατομμύρια κόκκους σταριοῦ. Τί λές, Πένκροφ;

Οἱ ἄποικοι ἔμειναν σιωπηλοί. Αὐτοὶ οἱ ἀριθμοὶ τοὺς εἶχαν κόψει τὴ μιλιά. Ἦταν σωστοὶ ὡστόσο!

— Ὥστε.... Σὲ τέσσερα χρόνια θὰ ἔχουμε τόσο στάρι, ποὺ δὲν θὰ ξέρουμε τί νὰ τὸ κάνουμε! εἶπε σιγὰ ὁ ναυτικός.

— Ὄχι σὲ τέσσερα χρόνια, φίλε μου, εἶπε ὁ μηχανικός. Σὲ δυό. Γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ νησί, μποροῦμε νάχουμε δυὸ σοδειὲς τὸ χρόνο. Λοιπόν, Πένκροφ;

— Λοιπόν, κύριε Σμίθ, εἶμαι ἕνα ζωντόβολο, νὰ τί εἶμαι! ἔκανε ὁ ναυτικός. Ποτὲ δὲν κάθομαι νὰ συλλογιστῶ λιγάκι, σὰν τοῦ λόγου σου!

— Λοιπόν, Ἔρμπερτ, τὸ σημερινό σου εὕρημα, ἀξίζει ὅ,τι κι' ἂν πῆς! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

— Πρέπει νὰ φυτέψουμε τὸ σπυρὶ τὸ γρηγορώτερο! εἶπε ὁ Ἔρμπερτ.

—Καὶ μὲ μεγάλη προσοχή!

— Ἀρκεῖ νὰ φυτρώση! εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Ἔγνοια σου καὶ θὰ φυτρώση! εἶπε ὁ μηχανικός.

Τὸ φύτεψαν σ' ἕνα κασονάκι, μέσα σὲ καλὸ χῶμα, ποὺ ὁ Πένκροφ πῆγε καὶ τόφερε ἀπὸ μακρυά. Καὶ ἀπὸ τότε, δὲν περνοῦσε μέρα χωρὶς νὰ πάη ὁ ναυτικὸς νὰ δῆ τί γινόταν τὸ «χωράφι» του, ὅπως ἔλεγε. Ἀλλοίμονο δὲ ἂν εὕρισκε κανένα μυρμήγκι ἢ ἄλλο ἔντομο! Τὸ σκότωνε ἀλύπητα.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου — ποὺ ἦταν ὁ πιὸ κρύος μήνας στὸ νησὶ Λίγκολν—ἔπιασαν τὰ μεγάλα κρύα κι' οἱ παγωνιές. Τὸ θερμόμετρο κατέβηκε ὣς τὸ 7 ὑπὸ τὸ μηδέν.

Στὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ τῆς Εὐχαριστίας σχηματίσθηκαν κρύσταλλα ἀπὸ πάγο, καὶ ἡ ἐπιφάνεια τῆς λίμνης πάγωσε.

Ὅταν πάγωσε καὶ τὸ ποτάμι ἐντελῶς, οἱ ἄποικοι ἔφτιασαν ἕνα πρόχειρο ἕλκυθρο καὶ κουβάλησαν τὶς τρεῖς μέρες ποὺ ἔκανε καλοκαιρία, τεράστιες ποσότητες πετροκάρβουνο στὸ Γρανίτινο Παλάτι. Γιατὶ τώρα ἄναβαν φωτιὰ στὸ τζάκι ὅλων τῶν δωματίων — ὁ μηχανικὸς εἶχε φτιάσει ἕνα σύστημα ἀπὸ καπνοδόχους, ποὺ ἐπικοινωνοῦσαν ὅλες μὲ τὴ μεγάλη καπνοδόχο τῆς κουζίνας, κι' ὁ καπνὸς ἔφευγε ἀπὸ ἐκεῖ.

Τὸ πετροκάρβουνο ἔκανε θαυμάσια θερμότητα καὶ μέσα στὸ Γρανίτινο Παλάτι οἱ ἄποικοι δὲν κρύωναν. Γιατὶ τὰ ροῦχα ποὺ εἶχαν δὲν ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ τοὺς προφυλάξουν ἀπὸ τὰ μεγάλα κρύα: στὴν κάσα δὲν εἶχαν βρῆ παρὰ μάλλινα πουκάμισα.

Ὁ Κύρος Σμὶθ τοὺς εἶπε πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς βρῆ ἄλλος χειμώνας ἔτσι: στὸ μέλλον θὰ φρόντιζαν νὰ ἔχουν ζακέτες ἀπὸ δέρμα ζώων, φανέλλες, μάλλινες ζακέτες κλπ.

— Ἂν εἴχαμε μαλλί, θὰ σᾶς ἔπλεκα ἀπ' ὅλα! εἶπε ὁ Νάβ. Ξέρω καὶ πλέκω θαυμάσια.

— Θάχουμε καὶ μαλλί! ὑποσχέθηκε ὁ μηχανικός. Ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ ἄγρια πρόβατα καὶ ἀγριοκάτσικα στὸ νησί. Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ τὰ ἐξημερώσουμε.

Ἡ θερμοκρασία εἶχε φθάσει τοὺς 13 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν, τὸ κρύο ἦταν τσουχτερό, ἀλλὰ οἱ ἄποικοι κάθονταν στὴ ζέστα τους στὸ Γρανίτινο Παλάτι, καὶ περνοῦσαν πολὺ εὐχάριστα τὶς μέρες τους εἴτε στὸ ξυλουργεῖο, εἴτε στὸ σιδεράδικο, εἴτε μελετώντας τὰ περίφημα βιβλία τοῦ ναυαγίου.

(Ἀκολουθεῖ)

Σχεδιάγραμμα τοῦ «Γρανίτινου Παλατιοῦ» ὅπως τελικὰ διαρρυθμίσθηκε.

Στὸ προηγούμενο μιλήσαμε γιὰ τὶς σβάρνες καὶ τοὺς σκαριφῆρες ποὺ καθὼς εἴδαμε συμπληρώνουν τὴ δουλειὰ τοῦ ἀλετριοῦ, γιατί θρυμματίζουν τὸ χῶμα, τὸ ἰσοπεδώνουν καὶ ξεριζώνουν τ' ἀγριόχορτα καὶ τὰ ζιζάνια

Ὡστόσο ὑπάρχει ἕνα τελειότατο μικρὸ μηχάνημα ποὺ ἀντικαθιστᾶ σβάρνα, σκαριφῆρα κι' ὅλ' αὐτά, καὶ κάνει τὴ γῆ ἕτοιμη γιὰ τὸ σπόρο. Τὸ μηχάνημα αὐτό, εἶναι ἡ σκαφτικὴ φρέζα.

Ὅποιος ἔζησε σὲ χωριό, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἔχῃ παρατηρήσει πόσο τέλεια σκάβει τὸ χῶμα ὁ τυφλοπόντικας. Τὸ ζωαράκι αὐτὸ θρυμματίζει τὴ γῆ σὰν τὸν καλύτερο γεωργό... Κι' ὄχι μονάχα ὁ τυφλοπόντικας, ἀλλὰ καὶ τὸ κοινὸ κουνέλι ὅταν σκάβει μὲ τὰ νύχια του τὴ γῆ κομματιάζει περίφημα τὸ χῶμα...

Βλέποντας αὐτὸ μερικοὶ ξένοι μηχανικοί, συλλογίστηκαν νὰ φτιάσουν ἕνα μηχάνημα, ποὺ νὰ κάνῃ τὴν ἴδια δουλειὰ ποὺ κάνουν τὰ νύχια τῶν ζώων: γι' αὐτὸ δὲν εἶχαν παρὰ νὰ κλείσουν σ' ἕνα σιδερένιο κίλυνδρο, ἕνα σύστημα ἀπὸ ἀγκίστρια. Καθὼς κυλοῦσε ὁ κίλυνδρος, τ' ἀγκίστρια ἔσκαβαν τὸ χῶμα κι' ἔτσι γεννήθηκε τὸ σπουδαιότατο αὐτὸ γεωργικὸ ἐργαλεῖο ποὺ λέγεται σκαφτικὴ φρέζα.

Εἶναι τόσο ἔξυπνα φτιαγμένη, ποὺ καθὼς περνάει, τὸ χῶμα θρυμματίζεται καὶ ἀνακατώνεται ἐντελῶς, τὰ δὲ ἀγκίστρια, ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ μποροῦν νὰ στριφογυρίζουν γύρω ἀπὸ τὸ ἐμπόδιο ποὺ θὰ συναντήσουν, π.χ. μιὰ πέτρα. Τὸ τραβοῦν ἔπειτα ἀπὸ τὸ χῶμα, τὸ γυρίζουν πίσω, καὶ τὸ ξαναχώνουν ἰσοπεδώνοντας τὸ χωράφι. Τὰ δὲ ἀγκύστρια εἶναι τόσο εὔκαμπτα, ποὺ ὄχι μοναχὰ δὲν σπάζουν, ἀλλὰ ἀντίθετα, ἀκονίζονται μόνα τους μὲ τὴ χρήση.

Τ' ἀγκύστρια, δηλαδὴ ἡ φρέζα, τοποθετοῦνται στὸ πίσω μέρος ἑνὸς μικροῦ δίτροχου τρακτέρ. Στὶς μικρὲς φρέζες, ὁ κινητήρας εἶναι μονοκύλινδρος. Κάνει 1500 στροφὲς τὸ λεπτό. Ὅλο μαζὶ τὸ μηχάνημα, ζήτημα ἂν ζυγίζῃ 195 ὀκάδες.

Ἡ φρέζα μπορεῖ νὰ κομματιάσῃ τὸ χῶμα ὡς βάθος 30 ἑκατοστ. καὶ πλάτος 40—70 ἑκ. Μπορεῖ νὰ περάσῃ χωράφι 5—9 στρεμμάτων τὴν ἡμέρα. Καὶ ἡ πιὸ ἁπλὴ φρέζα, κάνει τὴ δουλειὰ 20 ἐργατῶν.

Ὅταν βγάλουμε τὴ φρέζα, μποροῦμε μὲ τὸν κινητήρα της νὰ κινητοποιήσουμε μιὰ ἀντλία, μιὰ μικρὴ ἀλωνιστικὴ μηχανή, καθὼς καὶ ἕνα πλῆθος ἄλλα μικρὰ γεωργικὰ μηχανήματα.

Βέβαια, κοστίζει λιγάκι ἀκριβά, ἀλλὰ ἂν μποροῦσαν οἱ γεωργοί μας νάσκαβαν τὰ λιοστάσια τους μὲ σκαφτικὲς φρέζες, θὰ εἴχαμε τριπλάσια σοδιὰ ἀπὸ ἐληὲς ἀπ' ὅτι ἔχουμε σήμερα.

Καὶ στὸ κάτω κάτω, ἀπὸ ὅλα τὰ γεωργικὰ μηχανήματα ποὺ κινοῦνται μὲ βενζίνη, εἶναι τὸ πιὸ φτηνό.

ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

Στὸ προηγούμενο, μιλήσαμε γιὰ τὸ σκάλισμα τοῦ καλαμποκιοῦ καὶ γιὰ τὸ πότισμα.

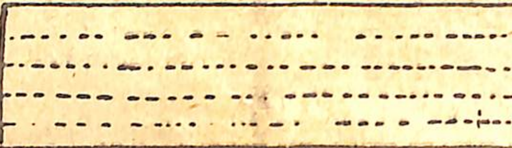
Δὲν εἶναι ὅμως οἱ μόνες φροντίδες ποὺ πρέπει νὰ δώσουμε στὸ καλαμπόκι. Χρειάζεται ἀκόμη:

Π α ρ ά χ ω μ α (κουτρούλιασμα ἢ κουμούλωμα). Ὅταν τὰ φυτὰ φτάσουν σὲ ὕψος 30—40 πόντων, τὰ τσαπίζουμε γιὰ δεύτερη φορά, βαθύτερα ἀπὸ τὴν πρώτη. Τότε γίνεται καὶ τὸ παράχωμα: μαζεύουμε δηλαδὴ ἀπαλὸ χῶμα γύρω κι' ἀπάνω στὴ ρίζα τοῦ φυτοῦ, γιὰ νὰ στερεωθῇ τὸ καλαμπόκι καλύτερα μέσα στὸ χῶμα, καὶ γιὰ νὰ φυλάγωνται οἱ ρίζες του ἀπὸ τὴν ξηρασία ἢ τὴ μεγάλη ὑγρασία. Τὰ φυτὰ ποὺ παραχώνονται, βγάζουν ρίζες κι' ἀπὸ τὸν κόμπο τῆς καλαμποκιᾶς ποὺ χώνεται μέσα στὸ ἔδαφος, κι' ἔτσι τὸ καλαμπόκι θρέφεται καλύτερα.

Ἀ δ έ ρ φ ω μ α τ ο ῦ κ α λ α μ π ο κ ι ο ῦ. Τὸ καλαμπόκι πετάει παρακλάδια

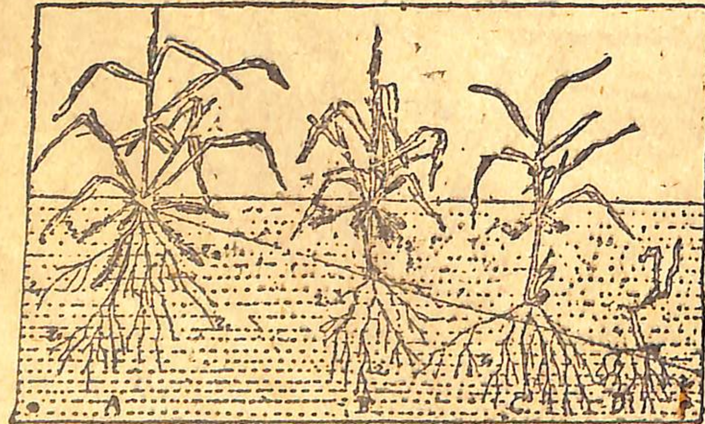

Εἰκ. 3. ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΠΟΡΑΣ
(Εἰς λάκκους — στὰ πεταχτὰ — κατὰ γραμμὰς)

ἀπὸ τοὺς κάτω κόμπους του, ἀδερφώνει, ὅπως λένε. Γιὰ νὰ μὴν ἀδυνατίζῃ λοιπὸν τὸ κεντρικὸ στέλεχος τοῦ φυτοῦ εἶναι καλὸ νὰ κόβουμε τὰ παρακλάδια αὐτά, ὅπως καὶ τὶς ρίζες ποὺ δὲν ἔχουν ρόκες. Ὅταν οἱ ρίζες ἔχουν πολλὲς ρόκες, κόβουμε τὶς πιὸ ἀδύνατες γιὰ νὰ δυναμώσουν οἱ ἄλλες. Δὲν πρέπει νὰ μένουν παραπάνω ἀπὸ 2 ρόκες στὴν κάθε ρίζα.

Κ ο ρ υ φ ο κ ο π ή. Ὅταν τὸ στάχυ τοῦ καλαμποκιοῦ (ἡ ρόκα) δένῃ, οἱ φοῦντες στὴν κορυφὴ ἀρχίζουν νὰ μαραίνωνται. Εἶναι καιρὸς νὰ κοποῦν σὲ ὕψος 1—2 φύλων πάνω ἀπὸ τὴν τελευταία ρόκα. Ἡ κορυφοκοπὴ ἐλαττώνει λίγο τὴν ἀπόδοση, ἀλλὰ ὁ καρπὸς ὡριμάζει πιὸ γρήγορα. Ἔχουμε δὲ μεγάλη ὠφέλεια, γιατὶ οἱ φοῦντες εἶναι πολὺ καλὴ τροφὴ γιὰ τὰ ζῶα. Πρέπει μόνο νὰ ξεραθοῦν καλὰ στὸν ἥλιο, γιατὶ ὅταν τὰ ζῶα τὶς φᾶνε φρέσκες, μπορεῖ νὰ πάθουν τὰ νεφρά τους. Ἡ κορυφοκοπὴ δὲν πρέπει νὰ γίνεται ὅταν οἱ τρίχες τῆς ρόκας ἀρχίζουν νὰ μακραίνουν καὶ νὰ χάνουν τὴ γυαλάδα τους.

Γίνεται μὲ τὸ χέρι, ἢ μὲ μαχαιράκι.

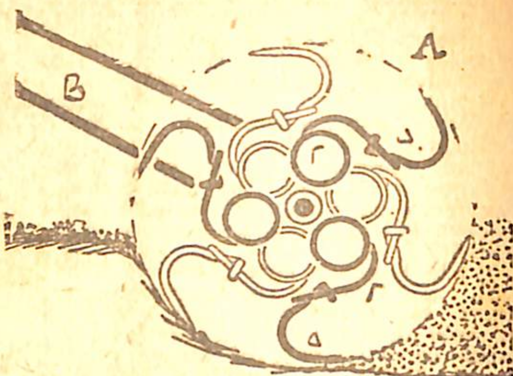

Εἰκ. 4. ΣΠΟΡΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΑΘΗ. Τὸ πρῶτο ἐσπάρθηκε πολὺ κοντὰ στὴν ἐπιφάνεια καὶ τὸ φυτὸ θὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ ξηρασία. Τὸ δεύτερο ἐσπάρθηκε κανονικά. Τὸ τρίτο βαθειὰ καὶ δυσκολεύτηκε νὰ βγῇ στὴν ἐπιφάνεια. Τὸ τέταρτο πολὺ βαθειὰ καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ βγῇ στὸν ἀέρα, προτοῦ ἐξαντλήσῃ τὰ ἀποθέματα τῆς τροφῆς του.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ: ΤΟ ΘΕΡΙΣΜΑ

Εἴμαστε στὸ θεριστὴ καὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα θερίζουν τώρα τὸ σιτάρι μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ τὶς θεριστικὲς μηχανές.

Δὲν πρέπει νὰ περιμένουμε νὰ ὡριμάσουν

Εἰκ. 1. ΠΩΣ ΔΟΥΛΕΥΕΙ Η ΣΚΑΦΤΙΚΗ ΦΡΕΖΑ

καλὰ οἱ σπόροι γιὰ ν' ἀρχίσουμε τὸ θέρισμα, γιατὶ οἱ τελευταῖοι ποὺ θὰ θεριστοῦν, θὰ τινάξουν κι' ἔτσι θὰ πάῃ χαμένο ἕνα μέρος τῆς σοδειᾶς. Ἡ κατάλληλη ἐποχή, εἶναι ὅταν ἡ καλαμιὰ ἔχει χάσει τὸ πρασινωπό της χρῶμα καὶ οἱ περισσότεροι σπόροι δὲν σπάζουν ὅταν τοὺς σφίγγουμε στὰ δάχτυλα. Τὸ νύχι, πρέπει νὰ τυπώνεται στὸ σπόρο σὰ μέσα σὲ κερί. Προσοχή, νὰ μὴν ἀρχίσουμε ὅταν οἱ σπόροι εἶναι ἀκόμη στὸ γάλα!

Μόλις θεριστοῦν τὰ στάχυα, τσερενιάζουμε τὰ δέματα, δηλαδὴ φτιάνουμε μ' αὐτὰ μικρὲς θυμωνιὲς ποὺ λέγονται τσερένια.

Ἀναλόγως, ἂν θ' ἀλωνίσουμε γρήγορα ἢ ὄχι ἀμέσως, φτιάνουμε μικρὰ ἢ μεγάλα τσερένια.

Τὸ ἀλώνισμα γίνεται μὲ τὸ πάτημα τῶν ποδιῶν τῶν ζώων, ἢ μὲ τὴ δουκάνα, ἢ μὲ τὶς ἀλωνιστικὲς μηχανές (θὰ μιλήσουμε γι' αὐτὰ μὲ τὴ σειρά). Ἀφοῦ τελειώσῃ τὸ λύχνισμα (ξεχωρίσουμε δηλαδὴ τὸν καρπὸ ἀπὸ τ' ἄχερα), εἶναι καιρὸς νὰ φυλάξουμε τὸ στάρι. Ἐδῶ χρειάζεται μεγάλη προσοχή, γιατὶ πρέπει νὰ εἶναι ἐντελῶς ξερό. Καὶ λίγη ὑγρασία νὰ βαστάῃ, θ' ἀνάψῃ στὴν ἀποθήκη, καὶ ὄχι μόνο τὸ βάρος του θὰ λιγοστέψῃ, ἀλλὰ καὶ ἡ ποιότητά του θὰ χαλάσῃ.

Οἱ ἀποθῆκες πρέπει νἆναι στεγνὲς καὶ ν' ἀερίζωνται εὔκολα. Σήμερα τὶς φτιάνουν ἀπὸ τσιμέντο, κι' ἔτσι ἀποφεύγουμε τὰ ἔντομα.

Ὅταν πρωτομπάσουμε τὸ στάρι στὴν ἀποθήκη, καλὸ εἶναι κάμποσες μέρες νὰ τὸ γυρίζουμε μὲ τὸ φτυάρι. Ἐπίσης νὰ τὸ γυρίζουμε ἂν βλέπουμε ὅτι ζεσταίνεται.

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Τὰ λαχανικὰ σπέρνονται κατὰ τρεῖς τρόπους:

1ον. Σ τ ὰ π ε τ α χ τ ά. Δηλαδὴ ρίχνουμε στὸ σκαμμένο χῶμα τοὺς σπόρους, κανονικά, σὲ ὅλη τὴν ἐπιφάνεια μὲ τὸ χέρι, κι' ἔπειτα τοὺς σκεπάζουμε. Αὐτὸ γίνεται γιὰ τὰ σπανάκια, τὰ ρεπάνια, καὶ τὰ καρόττα.

2. Κ α τ ὰ γ ρ α μ μ έ ς. Αὐτὸς εἶναι ὁ πιὸ συνηθισμένος τρόπος, καὶ ὁ καλύτερος. Χαράζουμε γραμμὲς μὲ σπάγγο, ἀνοίγουμε αὐλάκι καὶ ρίχνουμε τὸ σπόρο κατὰ μῆκος ἀπ' αὐτὲς τὶς γραμμὲς καὶ μέσα στὸ αὐλάκι.

Ἔτσι μᾶς χρειάζεται λιγότερος σπόρος, καὶ μᾶς εἶναι πιὸ εὔκολο νὰ καθαρίσουμε τὸ ἔδαφος ἀπὸ τ' ἀγριόχορτα.

3ον. Σ ὲ μ ι κ ρ ο ὺ ς λ ά κ κ ο υ ς. Σκάβουμε μικροὺς λάκκους, καὶ στὸν καθένα ρίχνουμε 4—5 σπόρους. Αὐτὸ γίνεται γιὰ τὰ ὄσπρια κυρίως: φασόλια, μπιζέλια, κουκιά, κ.λ.π. Ὁ ἕνας λάκκος εἶναι καλὸ ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τὸν ἄλλον κάπου 40 ἑκατ. τοῦ μ. Γιὰ νὰ φυτρώσουν καλύτερα οἱ σπόροι, τοὺς μουσκεύουμε σὲ χλιαρὸ νερὸ (θερμοκρασία 20 βαθμῶν) 12 ὧρες πρὶν τοὺς σπείρουμε.

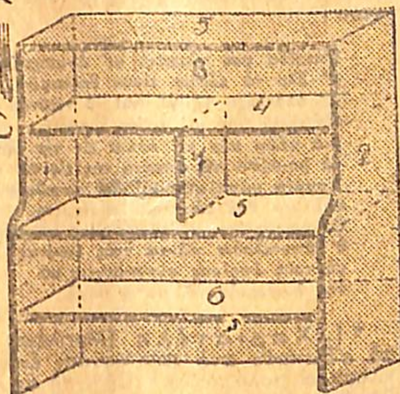
Τοὺς σπόρους τῶν καρόττων τοὺς τρίβουμε δυνατὰ μὲ τὰ χέρια γιὰ νὰ φύγουν οἱ τριχίτσες ποὺ ἐμποδίζουν τὸ χῶμα νὰ ἔρθῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸ σπόρο.

Μποροῦμε νὰ σπείρουμε, εἴτε ἀπ' εὐθείας τὰ λαχανικά, εἴτε σπέρνοντάς τα πρῶτα σὲ σπορεῖο.

Σπέρνουμε ἀ π ε υ θ ε ί α ς τὰ λαχανικὰ καθὼς καὶ τὰ ραπάνια, τὰ σπανάκια.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΑΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΤΗΝ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ΜΟΝΟΙ ΣΑΣ

Ἔπειτα ἀπὸ τὸ καρροτσάκι, τὸ καρεκλάκι καὶ τὸ τραπεζάκι, ποὺ τὰ σχέδιά τους σᾶς δώσαμε, νὰ σήμερα καὶ ἡ βιβλιοθήκη, ποὺ συμπληρώνει ἕνα κύκλο χρησίμων κατασκευῶν. Ἔτσι, λοιπόν, καὶ πάλι θὰ κόψετε τὰ ξύλα στὴ φόρμα καὶ τὰ μέτρα τοῦ πίνακα. Ἀπὸ σανίδα πάχους 5 ἑκατοστῶν γιὰ τὰ κομμάτια 1—2—3, 3 ἑκατοστῶν γιὰ τὰ κομμάτια 4—5—6—7, καὶ κόντρα πλακὲ γιὰ τὸ κομμάτι 8. Ἀρχίζετε τὸ κάρφωμα ἢ βίδωμα τῶν κομματιῶν μὲ τὴν ἑξῆς σειρά: Τὸ 1 ἐπάνω στὸ 4—5—6, τὸ 2 ἐπάνω στὸ 4—5—6, τὸ 7 ἐπάνω στὸ 4—5 καὶ τέλος τὸ 8 ἐπάνω στὸ 1—2—3. Καὶ τώρα λίγη προσοχὴ καὶ καλὴ διάθεση. Μὲ λίγο κόπο ἡ βιβλιοθήκη σας θὰ εἶναι ἕτοιμη.

(3) 0.25 — 1 μ.
(4) 0.25 — 0.97 εκ.
(5) 0.30 — 0.97 εκ.
(6) 0.30 — 0.97 εκ.
(7) 0.25 — 0.50 εκ.
(2) 0.30
(1) 0.25 — 1.35 μ
(8) 1.35 μ — 1 μ

τὰ κουκιά, τὰ μπιζέλια, τὰ κολοκύθια, τὶς μπάμιες, τὰ παντζάρια.

Σπέρνουμε πρῶτα σὲ σ π ο ρ ε ῖ ο ὡρισμένα λαχανικὰ ποὺ ἔχουν ἀνάγκη νὰ μεταφυτευθοῦν ἀργότερα, ὅπως οἱ ντομάτες, τὰ πράσσα, κλπ. Γι' αὐτὰ θὰ μιλήσουμε ἐκτενῶς ἀργότερα.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΣΠΟΡΑ

Τὸ πιὸ δύσκολο γιὰ τὸν ἀρχάριο, εἶναι νὰ κανονίση τὸ βάθος ποὺ πρέπει νὰ σπαρθοῦν οἱ σπόροι.

Γενικά, οἱ σπόροι πρέπει νὰ σκεπάζωνται μὲ λίγο μόνο χῶμα.

Λένε ὅτι τὸ πάχος τοῦ χώματος μὲ τὸ ὁποῖο σκεπάζουμε τοὺς σπόρους πρέπει νὰ εἶναι τέσσερες φορὲς μεγαλείτερο ἀπὸ τὸ πάχος τοῦ σπόρου ποὺ σπέρνομε.

Γιὰ νὰ πέσουν ὁμοιόμορφα σ' ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους οἱ μικροὶ σπόροι, τοὺς ἀνακατεύομε μὲ λίγη ἄμμο. Ὁ σπόρος γίνεται ἔτσι βαρύτερος καὶ εἶναι εὐκολώτερο νὰ σπαρθῆ.

Ἀφοῦ ρίξουμε τοὺς σπόρους, τοὺς σκεπάζουμε μὲ τὸ ρεστέλο. Προσέχουμε ὅμως νὰ μὴν ἀνακατέψωμε παρὰ μόνον τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους, ὄχι βαθύτερα ἀπὸ ἕνα πόντο.

Ἂν φοβόμαστε μὴ κάψη ὁ ἥλιος τὸ φυτό, ἢ ἂν τὸ χῶμα εἶναι σκληρὸ καὶ ὄχι καλὰ ἰσοπεδωμένο, ἀφοῦ σκεπάσουμε τὸν σπόρο μὲ τὸ ρεστέλο, ρίχνουμε κι' ἕνα λεπτὸ στρῶμα φυτόχωμα, ὡς ἕνα πόντο.

Στὴν σπορὰ κατὰ γραμμές, χωρίζουμε τὸν κῆπο μας μὲ σπάγγους, κι' ἀνοίγουμε αὐλάκι βαθὺ 4 πόντους. Ἐκεῖ ρίχνουμε τὸν σπόρο καὶ τὸν σκεπάζουμε μὲ χῶμα πάχος 4 φορὲς τὸ μέγεθος τοῦ σπόρου.

Στὸ σπορεῖο, ὁ σπόρος σπέρνεται ἀραιά. Τὸ χῶμα πρέπει νὰ εἶναι πλούσιο, καὶ καλὰ ποτισμένο, ἕξη μέρες πρὶν ἀπ' τὴ σπορά. Μετὰ τὴν σπορά, ποτίζουμε πάλι. Τὰ λαχανικὰ ποὺ σπάρθηκαν στὸ σπορεῖο, φυτεύονται κατόπι σὲ γραμμὲς ὅπως θὰ ἐξηγήσουμε στὸ ἐρχόμενο.

ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

Ἡ κουνέλα γεννάει 5—6 φορὲς τὸ χρόνο ἀπὸ 5—10 κουνελάκια. Σκεφθῆτε λοιπὸν ἀπὸ μιὰ μοναχὰ κουνέλα!

Φυσικὰ δὲν ζοῦν ὅλα τὰ κουνελάκια. Εἶναι ζῶα ποὺ ψοφοῦν εὔκολα.

Ἂν ὅμως ἔχουν τὴν περιποίησή τους, μεγαλώνουν καλὰ καὶ γρήγορα. Τὰ θυλυκὰ ἀρχίζουν νὰ γεννοῦν ἀπὸ τὸν ἕκτο μῆνα.

Καλὸ εἶναι νἄχουμε τὰ κουνέλια μας σὲ χωριστὰ κελλιά. (Θα δοῦμε στο ἐρχόμενο πόσο εὔκολο εἶναι νὰ φτιάνουμε μόνοι μας τὰ κελλιὰ τῶν κουνελιῶν). Τὰ καθαρίζουμε κάθε δέκα μέρες.

Στὴν κουνέλα ποὺ εἶναι νὰ γεννήση, βάζουμε ἄφθονα καὶ καθαρὰ χόρτα. Μιὰ ἑβδομάδα πρίν, ἡ κουνέλα ἀρχίζει νὰ ἑτοιμάζη μόνη της τὴ φωληά της μὲ χόρτο, καὶ νὰ τὴ στρώνη μὲ τρίχες ποὺ τὶς μαδάει ἀπὸ τὴν κοιλιά της.

Ἐκεῖ ποὺ μένουν τὰ κουνέλια, δὲν πρέπει νὰ μπαίνουν σκυλιὰ καὶ γάτες, γιατὶ τὰ φοβίζουν. Δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλοῦμε τὴν κουνέλα γιὰ νὰ δοῦμε τὰ κουνελάκια. Πρέπει νὰ τῆς ἔχουμε ἄφθονα φρέσκα χόρτα καὶ νερό, γιατὶ ἀπὸ τὴ δίψα της, μπορεῖ νὰ σκοτώση κουνελάκι γιὰ νὰ τὸ φάη.

Τὴν ὥρα ποὺ τρώει τὰ χόρτα της, μποροῦμε νὰ ἐπωφεληθοῦμε γιὰ νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὴν φωληὰ καὶ νὰ σηκώσουμε τὰ ψόφια κουνελάκια. Αὐτὰ εἶναι γυμνὰ καὶ τυφλά. Μόνο ὕστερα ἀπὸ 10 μέρες ἀρχίζουν νὰ βλέπουν.

Τὸ κελλὶ θὰ τὸ καθαρίσουμε μόνο ὕστερ' ἀπὸ δώδεκα μέρες, γιὰ νὰ μὴν τρομάξη ἡ κουνέλα.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

★ Γιῶργο Νικολαΐδη (Ψυχικό): Πήραμε καὶ συνεργασία καὶ σπαζοκεφαλιές. Εὐχαριστοῦμε.

★ Χαρ. Ἀρ. Τσάκα (Ἰωάννινα): Τὸ ποίημά σου, ὅπως πάντα, ἀρκετὰ καλό. Μὰ ἀμφιβάλουμε ἂν εἶναι δικό σου.

* Καὶ ἡ ἔκθεσή σου πολὺ καλή, Εὐάγγελε Σάββα Σάρρο (Ψυχικό). Ἀλλὰ ὅταν τὴν πήραμε ἦταν πιὰ ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου. Εἶχε χάσει τὴν ἐπικαιρότητά της.

* Μιχ. Τσίτσο (Ἰωάννινα): Πολὺ καλὴ ἡ ἐπιστολή σου καὶ ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ ποίημά σου. Μπράβο. Κάποιο ἀπὸ τὰ δυὸ θὰ δημοσιευθῆ. * Σωστὲς οἱ παρατηρήσεις σου, Ἀρσένιε Σ. Χρυσικόπουλε (Λευκίμμη—Κέρκυρα) καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Καὶ βέβαια: «Ἀντὶ τὰ παιδιὰ νὰ γράφουν συγχαρητήριες ἐπιστολές, θὰ ἔπρεπε καλύτερα νὰ φροντίζουν γιὰ τὴ διάδοση τῆς «Παιδοοπόλεως». Τὸ σταυρόλεξό σου πολὺ καλό. * Ὁ «Γυρισμός» σου, Χαράλαμπε Βελλιαρούτη, ὄχι ἄσχημος. Ἀλλὰ ἔχει τεχνικὲς ἐλλείψεις. Μὴ σταματήσης τὶς προσπάθειές σου. Θὰ μπορέσης νὰ γράψης κάτι καλό. * Εὐχαριστοῦμε, Γιῶργο Χαρδαλιᾶ, γιὰ τὸ τόσο καλό σου γράμμα. Μᾶς συγκίνησε βαθειά. * Κορνηλία Καρούλη καὶ Μασσιγγούλα Πεΐδου, (Κομοτινή): Ἀπὸ τὶς ἐκθέσεις σας θὰ δημοσιευθοῦν δυὸ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου, Εὐπρα ξθ61ὲ ὅ σου, Εὐπραξία Γ. Βλάχου (Ἄρτα). Δημοσιεύεται. * Κυριάκο Πανόπουλε, (Σῦρο): Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι δικά σου αὐτὰ τὰ ποιήματα. Θὰ τὰ ἔχης, βέβαια, ἀπὸ κάπου ἀντιγράψει. Ἂν, ὅμως, εἶναι δικά σου, νὰ τὰ ξαναστείλης.* Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου, Φώτιε Βογιατζῆ (Καρδίτσα). Πῆρε τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Νῖκο Κουφάκη (Μυτιλήνη): Θὰ πῆρες, βέβαια, τὴν ἀπάντηση, γιὰ τὴν ὁποίαν μᾶς γράφεις τόσα παράπονα. * Σωσώκα Ρ. (Πάρον): Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου «Τὸ ξεκίνημα τῶν ψαράδων». Μπράβο! * Αλ. Μακρυλάκη: Ὅταν θὰ πᾶς στὸ χωριό σου μπορεῖς νὰ γραφῆς συνδρομητὴς μὲ 10.000 δραχμὲς τὸ χρόνο. Ἔχε ὑπ' ὄψη σου, πὼς κρίσεις γιὰ τὸ διαγωνισμὸ δὲν γίνονται ἀπὸ τώρα. Θὰ γίνουν μὲ τὴν ἀνακοίνωση τῶν ἀποτελεσμάτων. * Γαννούλα Καλιαντζῆ: Καλὸ τὸ ποίημά σου. Ἔχει πολὺ αἴσθημα. * Κων. Γιαμπουράνη (Κόρινθο), Νέστορα Ντομάνη (Μυτιλήνη), Θόδωρε Καραγιαννίδη, Πασχάλη Τσίμα, Σταῦρο Δ. Μακρυλάκη (Μυτιλήνη), Πασχάλη Κλωναράκη (Μυτιλήνη) πήραμε τὶς «Σπαζοκεφαλιές» καὶ εὐχαριστοῦμε. * Κυριακὴ Φωτοπούλου (Χώρα Τριφυλίας): Καλὰ καὶ τὰ δυὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες. Τὸ ἕνα θὰ δημοσιευθῆ. * Παρθενόπη Ὁμηρίδου (Θεσσαλονίκη): Πολὺ καλοὶ οἱ στίχοι σου. Μπράβο. * Ν. Βασιλόπουλε (Μάραθο): Ἐλάβαμε τὶς «ἐρωτήσεις». Πολὺ κοινὲς καὶ πάρα πολὺ γνωστές. Στεῖλε μας κάτι πιὸ πρωτότυπο! * Λυπούμεθα πολύ, φίλε Μίχ. Παντελιδάκη (μαθητὴ Σεβαστοπουλείου Σχολῆς) γιατὶ δὲν πήραμε ἐγκαίρως τὸ ἀριστούργημα ποὺ μᾶς ἔστειλες. Ἔχεις πολὺ ταλέντο. Ἡ ζωγραφική σου πολὺ καλή. * Ἄλλη μιὰ φορὰ μπράβο, Δημήτρη Φασούλη (Λέρο). Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά του. Μὰ εἶναι δικό σου; Ἂν ναί, μπράβο σου.

* Λεωνίδα Ζώγα, καλὴ ἡ ἔκθεσή σου. Ἀλλὰ εἴπαμε καὶ σὲ ἄλλους. Ὄχι ὅλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια θέματα. Βοῆτε κάτι ἄλλο πρωτοτυπώτερο. Οἱ «Σπαζοκεφαλιές» σου πῆραν τὸ δρόμο τους. * Νῖκο Μπάτη (Σάμο): Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ δείχνεις γιὰ τὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ. Εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους φίλους μας. Τὸ ποίημά σου εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον· ἔχει ὅμως τὸ βασικὸ ἐλάττωμα νὰ εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο. Παραθέτουμε ἐδῶ τὸ πρῶτο του μέρος, ποὺ εἶναι καὶ τὸ καλύτερο :

Πατρίδα μου γλυκειὰ κι' ἀγαπημένη,
σ' ὅλο τὸ κόσμο εἶσαι δοξασμένη..
Σ' ὁλόκληρη τὴ γῆ καὶ τὸ ντουνιὰ
δὲν ηὗρα σὰν κι' ἐσένα πουθενά,
μιὰ χώρα σὰν κι' ἐσένα εἰς τὴν ὄψη,
νὰ μοιάζουν τὰ σπαθιά της εἰς τὴν κόψη.
Καμμία χώρα, σὰν κι' ἐσὲ φωτολουσμένη
καὶ σὰν ἐσὲ νὰ εἶναι φημισμένη.
Οἱ ἥρωές σου σ' ὅλους τοὺς αἰῶνας
θ' ἀποτελοῦνε πάντα τοὺς κανόνας
μὲ τοὺς ὁποίους συνυπάρχεις σὺ
τῆς λευτεριᾶς αἰώνια ἡ πηγή.

* Ι. Χωριατέλη (Μυτιλήνη) : Καὶ τὸ «Ἐμπρὸς στὸ εἰκονοστάσι ἑνὸς ἐξωκκλησιοῦ» πολὺ καλό ! Πῆρε τὴ σειρά του. Ἄλλη μιὰ φορὰ σὲ συγχαίρομε. * Τζανέτο Καραμιχαλᾶκο (Καλαμάτα): Καὶ τὰ δυὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες, «25 Μαρτίου» καὶ «Πασχαλινὸ», πολὺ καλά. Τὰ πήραμε ὅμως στὶς 3 Μαΐου καὶ καταλαβαίνεις τώρα πόσο εἶναι ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου. Τὸ ποίημα ποὺ μᾶς στέλνεις, φυσικά, δὲν τὸ στέλενις γιὰ δικό σου. Γιατὶ εἶναι ποίημα τοῦ Παλαμᾶ, τροποποιημένο κάπως στὴν ἀντιγραφή. Νὰ καὶ οἱ πραγματικοὶ στίχοι τοῦ Παλαμᾶ :

Αὐτὸ κρατάει ἀνάλαφρο, μέσ' τὴν ἀνεμοζάλη
τὸ ἀπὸ τοῦ κόσμου τὴ βουή, πρεσβυτικὸ κεφάλι
αὐτὸ τὸ λόγο, θὰ σᾶς πῶ, δὲν ἔχω ἄλλο κανένα
μεθῦστε μὲ τ' ἀθάνατο κρασὶ τοῦ Εἰκοσιένα.

* Θωμᾶ Σκύζιο (Πάτρα): Ἡ εὐγνωμοσύνη στὴ Βασίλισσα ὅλων μας καὶ ἰδιαίτερα τῶν παιδιῶν τῶν παιδοπόλεων, πρέπει νὰ εἶναι αἰώνια. * Σπῦρο Κατσαώρα καὶ Νῖκο Γιαννίδη: Πολὺ καλὲς οἱ ἐκθέσεις σας. Πῆραν τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Βλάσιε Παπαδῆμο (Μυτιλήνη), Ρήγα Κων. Κωστόπουλε (Κρέσταινα), Θρασύβουλε Βλάση (Κέρκυρα), Παυσανία Μυλωνᾶ, Εὐάγγελε Λαμπίρη (Μέτσοβο), Βασίλη Λαγέ (Μέτσοβο) : Πήραμε τὶς «Σπαζοκεφαλιές» σας. Εὐχαριστοῦμε θερμά. * Τὸ ποίημά σου, Κων Θεοδώρου (Ἰωάννινα), εἶναι ἐξαιρετικό, ὅταν λάβη κανεὶς ὑπ' ὄψη ὅτι εἶσαι μόνο στὴν ΣΤ΄ τάξη τοῦ δημοτικοῦ. Δημισιεύομε ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο :

Μὲς σὲ δένδρα εἶναι κτισμένο
τὸ χωριὸ τὸ εὐλογημένο.
Τὰ μικρὰ καὶ ἄσπρα του σπιτάκια
φαίνονται σὰν νᾶναι προβατάκια.

* Ἡ ἔκθεσή σου Ἀντώνη Γρηγορίου Σέλκο (Ψυχικὸ), καλὴ καὶ παίρνει καὶ αὐτὴ τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου, Μαρία Ν. Μαρούλη. Δὲν βρίσκομε λόγια νὰ σ' εὐχαριστήσωμε. * Κωνσταντῖνε Τζίνα (Πύργο Βασιλίσσης), δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ δεύτερο ἀπὸ τὰ τετράστιχά σου, ποὺ εἶναι ἀφιερωμένο στὸ Γράμμο :

Χαρὰ τὸν τριγυρίζει πέρα ὡς πέρα,
τὸ Γράμμο τὸν τρανὸ καμαρωτὸ
καὶ δοξασμένη ἀπ' τὸ γενναῖο μας στρατὸ
κυματίζει λαμπερὰ ἐκεῖ ψηλὰ ἡ σημαία.

* Σ' εὐχαριστοῦμε, Εὐστ. Δάγλαρη (Κρέσταινα), γιὰ ὅλα καὶ περιμένουμε. * Καὶ σένα σ' εὐχαριστοῦμε, Χρῖστο Δημητριάδη (Ἀγροτοπαιδόπολη Θεσσαλονίκης). * Πασχάλη Βουντίδη: Δυστυχῶς ἡ «Παιδόπολις» δὲν εἶναι ἀκόμη σὲ θέση νὰ σοῦ φανῆ χρήσιμη σ' αὐτὰ ποὺ μᾶς γράφεις. Γιῶργο Τόσκα (Καστρὶ): Τὸ πρῶτο τετράστιχο ἀπὸ τὸ ποίημά σου εἶναι καλὸ καί τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ :

Πάει ὁ βαρὺς χειμῶνας
ἦρθε ἡ ἄνοιξη ἡ γλυκειά,
ποὺ ἀνθίζουνε τὰ δέντρα
καὶ ἡ γῆ μοσχοβολᾶ.

Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πρῶτο, ποὺ εἶναι καλό, μοῦ φαίνεται πὼς κάπου τὸ ἔχω ξαναδιαβάσει. Τί λές; Ἔχω ἄδικο; * Καλὰ ὅλα σου τὰ ποιήματα, Γιῶργο Πανορμίτη. Ἔχεις ποιητικὴ φλέβα. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ πρῶτο μέρος τῶν «Ἀθάνατων νεκρῶν»:

Ἀθάνατοι νεκροί, ποὺ πέσατε
γιὰ τῆς Πατρίδος τὴν Ἐλευθερία,
σᾶς δέχτηκε ἀθανάτων Πάνθεο
καὶ σᾶς ἀγκάλιασε ἡ Ἀθανασία.

Ἐσεῖς, ποὺ μὲ τὸ αἷμα σας ἐγράψατε
χρυσὲς σελίδες εἰς τὴν ἱστορία,
χαρίσατε στὴν ἔνδοξη τὴν χώρα μας
τὴ μυριοπόθητη Ἐλευθερία.

Θὰ δημοσιευθῆ καὶ τὸ ἐπίγραμμα. * Βασίλη Ι. Ζήτα, Κων. Ι. Στάμου (Ἀταλάντη), Γιῶργο Παπαοικονόμου (Μυτιλήνη), Σταῦρο Κουτσούνη (Μυτιλήνη), Πέτρο Μητράκα (Μυτιλήνη), Ἑλενίτσα Σακελλαριάδου (Καρδίτσα), «Ὁ Λέων» (Κυπαρισσία), Δ. Γκιζάνη, Μιχ. Καρακασίδη (Μυτιλήνη), Εὐάγγελε Μέγγουλα, Χαράλαμπε Τσάκα (Γιάννενα), Νῖκο Κουφάκη (Μυτιλήνη) : Πήραμε τὶς «Σπαζοκεφαλιές». Εὐχαριστοῦμε πολύ. * Σ. Κιουτσούκη : Καλὸ, ἀλλὰ μεγάλο. Γράψε κάτι πιὸ σύντομο! Καὶ ἔχε ὑπ' ὄψη σου πὼς «ἐν τῷ εὖ τὸ πολύ». * Ἰωάννη Κορύδη : Καλό. Παίρνει τὴ σειρά του! * Ἀναστάση Μπίζιέ: Θέλουμε κάτι καλύτερο ἀπὸ σένα. Αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνεις εἶναι μιὰ ξερὴ περιγραφή. * Νικ. Δημ. Ἥμελε : Δημοσιεύομε ἐδῶ τοὺς στίχους σου :

Μόνο εἰς τὴν «Παιδόπολιν»
συνδρομητὴς θὰ μένω
γιατὶ εἶναι περιοδικὸ
σοφία γεμισμένο.

Οἱ φίλοι του εἶναι πολλοὶ
εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
καὶ ἴσως νὰ εἶχε πιὸ πολλοὺς
ἂν ἦταν νὰ ἐκδίδεται
«συχνὰ κάθε ἑβδομάδα».

Ἔχεις περιεχόμενα
ποὺ λέγουν τοῦ καθένα
νὰ σ' ἀγαπάη πιὸ πολύ,
«Παιδόπολι», ἐσένα.

Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. * Κων. Κάλο (Πάτρα) : Πήραμε τὸ ποίημά σου. Προσπάθησε ὅμως νὰ μᾶς γράψης κάτι καλύτερο καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλης. * Δὲν εἶναι ἄσχημο τὸ ποίημά σου, Κοσμᾶ Κάππη. Θέλει λίγο διόρθωμα. Ἂν τὸ καταφέρουμε θὰ μπῆ μὲ τὴ σειρά του, στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Τὸ ποίημα δὲν εἶναι δικό σου, Παναγιώτη Ν. Μπιστόλα. Οἱ ἐκθέσεις σου καλές. Ἀλλὰ ὄχι δημοσιεύσιμες. * Ξενοφῶντα Σπυράκο (Ἅγιο Κήρυκα): Καλό. Παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὸ... τυπογραφεῖο. * Δημήτριε Παπαδολιᾶ (Σπάρτη): Θὰ προσπαθήσωμε τὴν ἀθλητικὴ στήλη νὰ τὴν κάμουμε τακτική. Οἱ σπαζοκεφαλιὲς δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας. * Ὥστε, φίλε κ. Νῖκο Παπᾶ (τριτάξιο δημοτικὸ σχολεῖο Ἀγριᾶς), «ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος διαβάζετε εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν «Παιδόπολιν»; Ἡ πρωτοβουλία σας εἶναι ἄξια νὰ ἐξαρθῆ ἀπὸ τὴ στήλη αὐτή. Μία ἀπὸ τὶς ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν σας θὰ πάρη τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Σάββα Ἀποστολίδη (Κομοτηνή): Τὸ «Πάθημα τοῦ Τάκη» ἔχει πολὺ καλὸ διάλογο, ἀλλὰ τὸ θέμα του χωρὶς κανένα ἐνδιαφέρον. Καὶ πολὺ ἀπίθανο. Οἱ «Σπαζοκεφαλιές» σου πῆραν τὸ δρόμο τους. * Δέσποινα Κατσούλη (Νέα Λιόσια): Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου. Μπράβο σου. Ἡ πρόοδός σου εἶναι μεγάλη. Ἡ «Ἡμέρα τοῦ πένθους διὰ τὸ παιδομάζωμα» θὰ πάρη τὴ σειρά της στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ σὲ συγχαίρουμε γιὰ ὅσα γράφεις γιὰ τὴ λατρευτή μας Βασίλισσα. * Πολὺ καλὸ τὸ «Παιδομάζωμά» σου Νῖκο Φραγκάκη (Καρδίτσα). Ἐξαιρετικὰ καλογραμμένο. Θὰ πάρη τὴ σειρά του. Εἴμαστε περήφανοι γιατὶ εἶναι τόσο εὐχαριστημένος ὁ πατέρας σου ἀπὸ τὴ Γεωργική μας στήλη. * Ἀνδρέα Ζουμπάκη (Ἐπιτά-

λιο): Μὴν στενοχωρεῖσαι ἂν δὲν παίρνης γρήγορα ἀπάντηση· εἶναι τεχνικὴ ἡ δυσχέρεια. Τόσο, λοιπόν, σοῦ στοίχισε ἡ ἀργοπορία ποὺ μᾶς γράφεις σὲ στίχους τὸ παράπονό σου;

Γιατί, μὰ γιατὶ
Τόσο πολὺ ἀργεῖ
γιὰ νὰ γραφεῖ
ἡ δική μου ἀπάντησι!

Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι καλό. Σοῦ ἀπαντήσαμε καὶ πάλι. Αὐτὴ ἡ «Ἐλευθεράδα» ποῦ τὴν σκέφτηκες καὶ ἐπιμένεις μάλιστα νὰ μᾶς τὴν ξαναστείλης; Τὸ ἄλλο θέμα χιλιοειπωμένο. Στεῖλε μας κἄτι ἄλλο. * Φαντάζομαι πὼς πῆρες τώρα τὴν ἀπάντησί μας, Βασίλη Ἀγγελόπουλε (Ζαχάρω Ὀλυμπίας). Τὸ λέμε καὶ σὲ σὲ καὶ σὲ ὅλους πὼς δὲν εἶναι εὔκολο, μόλις πάρουμε τὸ γράμμα σας νὰ δημοσιεύσουμε καὶ τὴν ἀπάντηση. Αὐτὸ πρέπει ὅλοι νὰ τὸ καταλάβετε καὶ νὰ κάνετε μικρὴ ὑπομονή. Ἡ «Νύχτα μυστηρίου» δὲν εἶναι κακή, ἀλλὰ δὲν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν γιατὶ εἶναι γραμμένη καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ. Ἡ «Ἄνοιξη» σου καλή. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὰ δυὸ πρῶτα τετράστιχα:

Νάτη, ἔρχεται, προβάλλει,
μία κόρη ντροπαλή,
φέρνει πίσω καὶ μαζί της
τὴ χαρὰ καὶ τὴ ζωή.

Νάτη, ἔρχεται, τὴν βλέπω,
τὴν αἰσθάνομαι, παιδιά.
Ἔρχεται πρῶτα στὰ δέντρα
φέρνει πίσω τὰ πουλιά.

Μὰ ρωτᾶμε: Εἶναι δικό σου; Τὰ αἰνίγματα κλπ. δόθηκαν στὸ συντάκτη μας. * Εὐγένειο Χατζηευγενίδη (Καβάλλα): Εὐχαριστοῦμε θερμῶς. Γιὰ τὰ φύλλα σᾶς ἀπαντήσαμε ἰδιαιτέρως. * Ἀλέξανδρε Μακρυλάκη: Αὐτὴ ἡ «Κουκουβάγια» σου χωρὶς νόημα. Γιατὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία; Δὲν καταλάβαμε. * Νέστορα Ντουμάνη (Μυτιλήνη): Πολὺ προσωπικὸ αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνεις. Καὶ νὰ μιλᾶς ὁ ἴδιος γιὰ τὸν ἑαυτό σου δὲν πάει! Δὲν νομίζεις καὶ σύ; Διώρθωσέ το, λοιπὸν καὶ ξανὰ στεῖλέ το. * Λεωνίδα Ζώγα: Ἀδύνατο νὰ βροῦμε ἄκρη σ' αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες. Ὅλα ἀνάκατα· καὶ στὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ γραμμένα. Εἴμαστε, δυστυχῶς, ὑποχρεωμένοι νὰ μὴ τὰ λάβουμε ὑπ' ὄψη μας. Ἄλλη φορά: Κάθε θέμα ξεχωριστὰ καὶ γραμμένο μόνο στὴ μιὰ ὄψη τῆς σελίδας. Καὶ παντοῦ τὸ ὄνομά σας καὶ τὴ διεύθυνσή σας. * Μυτιληναῖο: Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου. Ἔχει ὅμως ἕνα βασικὸ ἐλάττωμα: Πολὺ μεγάλη. Καὶ αὐτὸ δυσκολεύει τὴ δημοσίευσή της. Ἂν μπορέσουμε νὰ τὴν κόψουμε λίγο... * Νέστορα Ντουμάνη, Πασχάλη Κλωναράκη, Μύρτα Κομνηνοῦ, Γεώργιε Σταθόπουλε (Καλαμάτα), Κ. Παπαδημητρίου: Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σας. Εὐχαριστοῦμε. * Γιῶργο Τόσκα: Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου πρὸς τὸν ἐξάδελφό σου. Ἀλλὰ δὲν θὰ δημοσιευθῆ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἄλλα ζητήματα, καὶ γιατὶ εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ. * Μιχάλη Παντελιδάκη (Ἀθήνα): Μπράβο. Πολὺ καλὴ ἡ «Σημαία». * Γρηγόρη Παληογιώργη: Ἐπήραμε τὴ συνεργασία σου. Ὄχι καλή. Τὶ τὰ ἤθελες αὐτὰ τὰ «σκισήματα» τῶν βουνῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν»; Προσπάθησε νὰ γράψης κἄτι καλύτερο καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλης. * Πολὺ συγκινητικὸ τὸ «Ὄνειρο τῆς Μάννας», ἀγαπητή μας φίλη Δήμητρα Ἀποστολοπούλου (Ζαχάρω). Εἶναι πολὺ καλό. Τὰ συγχαρητήριά μας. * Πραγματικά, Ἀλ. Μακρυλάκη (Μυτιλήνη), σὲ κάθε ταχυδρομεῖο καὶ ἀπὸ ἕνα σου γράμμα.. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὸ δρόμο τους. Ὅσο γιὰ τὴν προσωπική σου συνεννόηση μὲ τὸ φίλο σου διὰ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ, δὲν μποροῦμε γιὰ τὴν ὥρα νὰ κάμωμε τίποτα ἀπολύτως. Τὸ ποίημά σου πάλι ὄχι καλό, ἀλλὰ καλύτερο ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξη:

Ἦρθες πάλι καλοκαίρι
μὲ τὸ δροσᾶτο σου ἀγέρι
μὲ τὶς μέρες τὶς πολλὲς
μὲ τὶς δροσερές πηγὲς
καὶ τὶς ζέστες τὶς θερμές.

Δὲν σου λέω τίποτε, βέβαια, γιὰ τὸ «δροσᾶτο» ἀγέρι τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἀλλὰ αὐτὲς τὶς «ζέστες τὶς θερμὲς» τὶ τὶς ἤθελες; Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα; * Ἡρακλῆ Μπερμέρη (Δωροθέα Ἀρδέας): Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια. * Εὐάγγελον Νικ. Κολλιόν (μαθητὴν Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς—Ἰωάννινα): Τὰ ποιήματά σου δὲν εἶναι καλά. Εἶναι μέτρια καὶ ἀφελῆ. Δείχνουν ὅμως πὼς μιὰ μέρα θὰ μπορέσης νὰ γράψης πολὺ καλύτερα. Ἔτσι τουλάχιστον ἐλπίζω καὶ τὸ εὔχομαι. Δὲς καὶ σὺ τώρα τοὺς στίχους σου τυπωμένους:

Ἕναν περίπατο κάνω
σὲ λιβάδι ἀνθόσπαρτο φθάνω.
Καὶ ψηλὰ σὲ μιὰ πέτρα κουμπῶ
καὶ ἀέρα τοῦ Μάη ρουφῶ.

* Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλὰ λόγια σου γιὰ τὸ περιοδικό μας, φίλε Νικόλαε Χ. Κυριακόπουλε (Ἀταλάντη). Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας. * Εὐχαριστηθήκαμε πολύ, Γαννάκη Χριστίδη (Ἰωσηφόγλειο) γιατὶ τὸ «Περὶ φιλίας» ἦταν δικό σου. Μπράβο σου. Τὰ συγχαρητήριά μας. Καὶ ἡ δεύτερη εἶναι πολὺ καλή. Θὰ πάρη τὴ σειρά της γιὰ δημοσίευση. * Ἄγγελε Φ. Στάλιε (Ἀγιάσο Λέσβου), Ἀργύρη Δ. Μπατσούρη (Ἀταλάντη): Οἱ σπαζοκεφαλιές σας δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας. * Καὶ ἡ νέα σου ἔκθεση, Ἐλευθέριε Καβανόζη, εἶναι καλή. Ἀλλὰ θίγεις θέμα ποὺ δὲν εἶναι καθόλου πρωτότυπο. Καὶ μπαίνεις στὰ οἰκόπεδα τοῦ Πάτερ Ἱερωνύμου καὶ προσπαθεῖς νὰ μᾶς κάμης χριστιανικὴ διδασκαλία. Δὲν νομίζεις πὼς εἶσαι μικρὸς ἀκόμη γι' αὐτό; Καὶ ὁ Χριστὸς δίδαξε δωδεκαετής, ἀλλὰ εἶπε πράγματα ποὺ προξένησαν κατάπληξη στοὺς ἱερεῖς τοῦ ναοῦ. Ἐνῶ ἐσὺ μᾶς λὲς πασίγνωστα πράγματα. Στεῖλε μας, λοιπόν, ἄλλη ἔκθεση. Κάποια θὰ πετύχης, γιατὶ, καθὼς βλέπουμε, ξέρεις νὰ γράφης. * Διαβάσαμε τὴν ἐπιστολή σου στὴν κυρία Ἑλένη Πάρη, ἀγαπητὲ Γιῶργο Δελῆ, ἡ ὁποία καὶ σ' εὐχαριστεῖ γιὰ τὶς καλές σου κρίσεις σχετικὰ μὲ τὴν ὄμορφη καὶ ἔνδοξη πόλη σας, τὴ Σπάρτη. Εἴμαστε κι' ἐμεῖς περήφανοι γιατὶ τόσο πολὺ σοῦ ἀρέσει ἡ «Παιδόπολις». * Δὲν εἶναι καθόλου τεχνικὸ τὸ ποίημά σου, φίλε Ζαφείριε Μέκο. Καὶ γιὰ νὰ πεισθῆς καὶ σύ, δημοσιεύομε τὰ δύο πρῶτα τετράστιχα τοῦ ποιήματός σου «Πρὸς τὸν στρατόν μας»:

Μέριασες τοὺς βράχους νὰ διαβῆς
καὶ διάβηκες, στρατέ μας, πάντα νικητής.
Ἡ θρυλικὴ φουστανέλλα σου παντοῦ ἁπλώθηκε
καὶ ἡ φήμη της καὶ ἡ φήμη σου παντοῦ ἀκούσθηκε.

Ἅπλωσες παντοῦ τὴ λαμπάδα
τὸ ἀκοίμητο φῶς π' ἔχει ἡ Ἑλλάδα,
χάριν σ' ἐσᾶς, καλοί μας στρατιῶτες
ποὺ φανήκατε καλοὶ πατριῶτες.

* Σοῦ εἴμαστε εὐγνώμονες ποὺ μᾶς συγχωρεῖς γιὰ τὸ λάθος τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς τάξης τοῦ σχολείου σου, Χρῖστο Ἰ. Μαυρογέννη. Λυποῦμαι μόνο ποὺ δὲν κρατάω χειρόγραφα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ βγάλω συμπέρασμα πὼς τὸ «Χρῖστος» γίνηκε «Ἀπόστολος» καὶ πῶς ἡ τρίτη τάξη τοῦ Γυμνασίου ἔγινε τρίτη Δημοτικοῦ. Ἀλλὰ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ πρέπει νὰ πῶ κἄτι σὲ ὅλους τοὺς φίλους μας: Γράφετε καθαρὰ τὸ ὄνομά σας. Δὲν εἶναι οὔτε ἡ πρώτη, οὔτε ἡ δεύτερη φορὰ ποὺ προσπαθῶ νὰ μαντέψω ὄχι μόνο τὸ ἐπώνυμό σας, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομά σας. Ἅμα γράφετε καθαρὰ καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα δὲν ἀφίνετε σὲ μένα νὰ «μαντέψω» ἂν εἴσαστε στὸ Δημοτικὸ ἢ τὸ Γυμνάσιο, λάθη δὲν γίνονται. Ὁ Μονόλογος πολὺ καλός. Παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». * Ε. Δουλγεράκη (Ἡράκλειο): Ἂν τὸ ὄνομά σου δὲν τὸ λέμε ἐδῶ σωστά, δὲν φταῖμε ἐμεῖς, ἀλλὰ ἐσὺ ποὺ δὲν τὸ καθαρογράφεις. Μπορεῖς νὰ στείλης τὴν ἔκθεσή σου ὅπως νομίζης. Στὴν προκήρυξη λέμε σαφῶς: Μιὰ κόλλα χαρτιοῦ διαγωνισμοῦ, δηλαδὴ καὶ τὶς 4 σελίδες. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὸ δρόμο τους. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε.

Ὁ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Ὁ διαγωνισμὸς τῆς «Παιδοπόλεως»

Στὸ 7ο φύλλο τῆς «Παιδοπόλεως» προκηρύχθηκε ὁ πρῶτος διαγωνισμός μας. Πρὶν λάβη κανεὶς μέρος στὸ διαγωνισμὸ αὐτό, πρέπει νὰ διαβάση προσεκτικὰ τοὺς ὅρους συμμετοχῆς (7ο τεῦχος, σελ. 166).

Ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῆς ἐκθέσεως λήγει στὶς 30 Ἰουνίου.

Τὶς νεώτερες ἐκθέσεις ποὺ πήραμε— ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ δημοσιεύσαμε τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστολέων φίλων μας στὰ προηγούμενα τεύχη μας — ἔστειλαν οἱ: Ἰάκωβος Ἐμμανουὴλ Ψαρρᾶς (Νάξος), ὁ φίλος μας ποὺ ἀρχίζει τὴν ἔκθεσή του μὲ τὴ φράση «Εἶναι κατεστραμμένο ἐντελῶς» ἀλλὰ δὲν ὑπογράφει, ὅπως εἶχε ὑποχρέωση τὴν ἔκθεσή του (νὰ μᾶς στείλη ἀμέσως τὴν διεύθυνσή του), Κωνστ. Ἀϊβατζίδης (Σισμανόγλειο), Γεώργιος Ι. Τόσκας (διόρθωση), Σπυρίδων Τζάλλας (Παιδόπολη Καστρὶ), Μιχάλης Τηλιακοῦ (Ρόδος), Χαράλαμπος Παρασκευᾶ Μισαρίδης, Γεώργιος Σπ. Μπαρμπερόπουλος (Κυπαρισσία), Βασίλειος Ἀχιλ. Σιδηρόπουλος (Θεσσαλονίκη), Ἐλευθέριος Σφακτὸς (Πειραιᾶς), Γεώργιος Ἀθαν. Ντίσιος καὶ Γεώργιος Δημ. Ζῆδρος (Παιδόπολις «Ἅγιος Ἀλέξανδρος» — Ἅγιος Ἀνδρέας), Βασίλειος Ἰωάννου Πλάτανος (Μυτιλήνη), Νικόλαος Διονυσίου Τριανταφυλλόπουλος (Χαλκίδα), Κων. Ἀλ. Σπανὸς (Φιλιατρὰ Μεσσηνίας), Νικόλαος Κουφάκης (Μυτιλήνη), Δημ. Κεκκίδης (Βυρώνεια Σιδηρόκαστρου), Κων. Ζ. Σαρδέλης (Μύτικα — Αἰτωλοακαρνανίας), Ἀλέξανδρος Δημ. Κουτσομητρόπουλος (Γρεβενὰ), Βασίλειος Παντελῆ Νίκου (Παιδόπολις «Ἅγιος Παῦλος» — Καστρί), Κωνσταντῖνος Χρ. Γιαμπουράνης (Παλαιὰ Κόρινθο), Σταῦρος Ἰωάννου Γκαγκάλης (Κέρκυρα), Γεώργιος Χρ. Νικολαΐδης (Ψυχικό), Κυριακὴ Ἰωάννου Φωτοπούλου (Χώρα — Τριφυλίας), Κωνσταντῖνος Παναγιώτου Παζαρακιώτης (Τρίκαλα), Πέτρος Μητράκας (Παιδόπολις «Ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος»), Νέστωρ Δημ. Ντουμάνης, Σωτήριος Νικ. Γκανάσου (Σκάρφεια Λοκρίδας), Παναγιώτης Τσιώλης (Καρδίτσα), Δημ. Ν. Ἀθανασόπουλος (Κυπαρισσία), Ἐμμ. Ἰωάν. Δουλγεράκης (Ἡράκλειο — Κρήτη), Αἰκατερίνη Βιολιντζῆ (Σκάρφεια Μώλου Λαμίας), Θεόφιλος Ἀθαν. Χαρτονιάδης, Ἡρακλῆς Κ. Φλῶρος (Παιδόπολις Στυλίδας), Εὐτυχία Γρηγορίου Κανελλοπούλου, Φίλιππος Παναγιώτου Κουκοῦνος (Ν. Σμύρνη) (διόρθωση ὀνόματος), Ἰωάννης Στ. Ραμμόπουλος (Παλαιοσέλιο — Κόνιτσας), Κ. Δημ. Παπαδημητρίου (Παιδόπολις Μυτηλήνης), Παναγιώτης Χρίστου Τσίρκας (Ἀσπληπιεῖον Βούλας), Ἐλευθέριος Ἀριστοτέλους Μπότσαρης (Γαλατᾶς — Πρεβέζης), Βασίλειος Μιχ. Ἀναστασιάδης (Λάρισα), Σοφία Κωνστ. Γεωργοπούλου (Ἀθήνα), Παρασκευούλα Νικολάου Κρίνου (Αἴγιον), Κωνσταντῖνος Βασ. Καραστάθης (Ἀταλάντη), Παναγιώτης Θεοδ. Γιαννιτσόπουλος (Πάτρα), Κων. Δημ. Κατσούκης (Μελισσόπετρα Κόνιτσας), Θεόδωρος Γεωρ. Σιούτης (Καστρὶ), Ἀθ. Ι. Κορμιζῆς (Ἀλεξανδρούπολις), Νίκη Σερ. Σεραφενιτινίδου (Μυτιλήνη), Γεώργιος Διαμ. Χατζότογλου (Καστρὶ), Κώστας Χαρ. Φίλος (Ἀμφιλοχία), Στάμος Γεωργ. Πεφάνη (Πρέβεζα), Διονύσιος Σπ. Πιερρᾶτος (Ἀθήνα), Ἀναστάσιος Θεοδ. Ἐμμανουὴλ (Γλυφάδα—Δαφνοχωρίου Δωρίδος) Χρῖστος Μεθοδίου Μπίντσης (Ἔδεσσα), Εὐάγγελος Πασχάλη Κράπης (Πειραιᾶ), Κωνσταντῖνος Ἀθανασίου Τσακίρης (Ξάνθη).

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ποὺ βρίσκονται στὴν περιφέρεια Ἀθηνῶν καὶ ποὺ θὰ ἐπαναπατρισθοῦν, ἐξέφρασαν στὶς ἐντεταλμένες κυρίες τοῦ Ἐράνου τὴν ἐπιθυμία νὰ ὀργανωθῆ μιὰ γιορτή, στὴν ὁποία νὰ ἐκδηλώσουν τὴν εὐγνωμοσύνη τους στὶς ἔνοπλες δυνάμεις, γιατὶ μὲ τὴν αὐτοθυσία τους ἐλευθέρωσαν τὰ χωριά τους καὶ τοὺς δίνουν ἔτσι τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ, στὴ Βασίλισσα γιὰ τὸ στοργικό της ἐνδιαφέρον ποὺ τόσο πολύπλευρο ἐκδηλώθηκε, καὶ στὸ λαὸ ποὺ μὲ τὴν πρόθυμη συμμετοχή του στὸν ἔρανο συνετέλεσε στὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τῆς Βασιλίσσης.

Ἐπίσης τὰ παιδιὰ παρεκάλεσαν νὰ τοὺς δοθῆ κάποια εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσουν ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ διαμαρτυρία τους γιὰ τὸ παιδομάζωμα καὶ τὴν κατακράτηση τῶν ἀπαχθέντων στὶς χῶρες τοῦ παραπετάσματος.

Οἱ ἐντεταλμένες κυρίες κατόπιν αὐτοῦ ἀπεφάσισαν νὰ ὀργανώσουν, μὲ τὴ συνεργασία τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, κατὰ τὶς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Ἰουνίου — ἡ ἡμέρα θὰ ὁρισθῆ ὁριστικῶς ἀπὸ τοὺς Βασιλεῖς, μετὰ τὴν ἐπιστροφή τους ἀπὸ τὴν περιοδεία τους — μιὰ μεγάλη συγκέντρωση 3000 παιδιῶν στὴν πλατεῖα τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Ἐκεῖ θὰ παραταχθοῦν παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων καὶ μαθητὲς καὶ μαθήτριες τῶν Γυμνασίων καὶ δημοτικῶν σχολείων τῆς πρωτευούσης.

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων θὰ καταθέσουν στέφανον στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ ἕνα ἀπ' αὐτὰ θὰ ἀπαγγείλη προσφώνηση Εὐγνωμοσύνης γιὰ ὅσους τὰ ἐπροστάτευσαν καὶ διαμαρτυρίας διὰ τὸ παιδομάζωμα.

Στὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων θὰ ἀπαντήση μὲ ἀντιφώνηση ἕνας ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων.

Στὴ γιορτὴ θὰ παραστῆ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΡΟΥ

Ἡ πρωτομαγιὰ στὴν Παιδόπολη τῆς Λέρου (Βασιλικὲς τεχνικὲς σχολὲς) γιορτάστηκε ἐφέτος μὲ πολὺ κέφι. Τὰ παιδιὰ πρὶν καλὰ-καλὰ φέξη, σηκώθηκαν, ἑτοιμάστηκαν, πῆραν τὸ πρωϊνό τους, μπῆκαν σὲ γραμμή, πῆραν ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τὶς τελευταῖες ὁδηγίες, ἔκαναν τὴν προσευχή τους, τραγούδησαν τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο καὶ ξεκίνησαν. Μιὰ ὁμάδα — οἱ πρόσκοποι — μὲ τὶς στολές τους ἦταν τὸ καμάρι ὅλης τῆς παιδοπόλεως. Τὰ παιδιὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἔκαμαν τὶς ὁμάδες τους, τὰ παιδιὰ τοῦ Γυμνασίου μιὰ ὁμάδα ὅλη-ὅλη καὶ οἱ μαθητεὶ τῶν πολυτεχνείων ἄλλη μιά.

Στὴν ἐξοχὴ ἔπαιξαν, τραγούδησαν, ἔφαγαν καὶ γενικὰ πέρασαν μιὰ μέρα ἐξαιρετικὰ εὐχάριστη.

ΤΟ ΡΟΖ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ

Κι' ἦτανε μιὰ φορὰ ἕνας Ρήγας ἄρ-
(χοντας·
μιὰ κόρη εἶχε, μὴ στάξη καὶ μὴ βρέξη·
κι' ἦταν ἡ ρηγοπούλα του πεντάμορφη
κι' ἦρθε ὁ καιρός, ἄντρα της νὰ δια-
(λέξη.

Ἔστειλε ὁ Ρήγας κήρυκες, καὶ κήρυ-
(ξαν
νὰ 'ρθοῦν τὰ παλληκάρια ποὺ ἦταν
(ἄξια,
κι' ἤρθανε βασιλιάδες, πριγκιπόπουλα
μὲ δῶρα, μὲ χρυσάφια, μὲ μετάξια,

Κι' ἤρθανε μὲ καμῆλες καὶ μ' ἐλέφαν-
(τες,
μὲ παπαγάλους ξωτικούς, μὲ ἀηδόνια.
Κι' ἦρθε κι' ὁ νιός, μὲ τὴν καρδιὰ τὴν
(πέτρινη,
ποτὲ δὲν εἶχε νοιώσει τὴ συμπόνια.

Κανένα ἡ ρηγοπούλα δὲν ἐδιάλεξε
κι' εἶπε: Ἐκεῖνον ἄντρα της θὰ πάρη
ποὺ, τὰ στοιχεία ἀψηφώντας καὶ τοὺς
(δράκοντες,
θὰ τῆς τὸ βρῆ τὸ ρὸζ μαργαριτάρι!

Καὶ σκόρπισαν· καὶ πᾶν στεριὲς καὶ
(θάλασσες
στὰ πέρατα τῆς γῆς. Τύχη τους μαύρη!
Τὶς μάγισσες ρωτώντας, ὁ καθένας
(τους
τὸ ρὸζ μαργαριτάρι ψάχνει νἄβρη.

Καὶ πάει κι' ὁ νιὸς μὲ τὴν καρδιὰ τὴν
(πέτρινη
περνάει ψηλὰ βουνά, θάλασσες, δάση
καὶ σμήγει μὲ στοιχειά, μάγους καὶ
(δράκοντες,
μερόνυχτα, χωρὶς νὰ ξαποστάση.

Κι' ἀλαφιασμένος, νικημένος κι' ἄπρα-
(γος,
τίποτα πιὰ μὴν ἔχοντας νὰ ἐλπίση,
τὰ τσακισμένα σέρνοντας τὰ πόδια
(του
σὲ κάποιο ἐρημικὸ φτάνει ξωκλήσι.

Σπρώχνει τὴν πόρτα τὴ μικρὴ καί,
(σέρνοντας
τὸ βῆμα του τὸ χιλιοκουρασμένο,
δίχως κουράγιο πιὰ καὶ δίχως δύνομη,
σωριάζεται μπρὸς στὸν Ἐσταυρωμένο!

Καὶ στὸ Χριστὸ τὰ μάτια του στη-
(λώνοντας,
πάνω στὴν πιὸ μεγάλη ἀπελπισιά του,
τρεμουλιαστὰ ψυθύριζαν τὰ χείλη του
μιὰ προσευχή, βαθιὰ ἀπὸ τὴν καρδιά
(του.

Τῆς προσευχῆς ἡ κάθε λέξη βάλσαμο
στὴν πέτρινη καρδιά του ἀργοσταλά-
(ζει,
κι' ἡ πέτρα της, ποὺ τὴν θαρροῦσε ἀ-
(ράγιστη,
πυρώνει, μαλακώνει, λιώνει, σπάζει!

Κι' αὐτὸς ποὺ ἦταν ἀγέλαστος κι' ἀ-
(δάκρυτος,
ξεσπάει σ' ἕνα κλάμα—μὰ τὶ κλάμα!
Κι' οἱ ρόδινες ἀκτίνες ἀπ' τὸ ἡλιόγερμα
Τὰ δάκρυά του ροδίζουνε. Κι' ὢ θαῦμα!

Καθὼς κυλοῦν τὰ δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια
(του,
καφτὲς σταλαγματιές, ἀνάρια—ἀνάρια,
στῆς ἐκκλησιᾶς τὰ μάρμαρα σταλάζον-
(τας,
γίνονται χίλια ρὸζ μαργαριτάρια!

Τότε σὲ μιὰ στιγμὴ μόνο, κατάλαβε
τὰ ὅσα δὲν εἶχε καταλάβει χρόνια,
τὸ θαῦμα τῆς καρδιᾶς του ποὺ μαλά-
(κωσε
καὶ γέμισε μ' ἀγάπη καὶ συμπόνια.

Μαζεύει ὅσα μαργαριτάρια ρόδινα
καὶ τρέχει, δρόμο ἀφήνει δρόμο παίρ-
(νει...
καὶ φτάνει καί, μπροστά της γονατί-
(ζοντας,
χοῦφτες μαργαριτάρια ρὸζ τῆς φέρνει...
... ...
Κι' ἦταν αὐτὸς καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα,
παντρεύτηκαν καὶ ζῆσαν πολλὰ χρόνια,
ξέροντας πῶς θὰ γίννουν μύρια θάματα,
σὰν ἔχουν στὴν καρδιά τους τὴ συμπό-
(νια!...

Α. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκεῖ ποὺ ἔπεσαν οἱ τριακόσιοι

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 272)

νός. Ἀλλοιῶς τὸ τελευταῖο βόλι θὰ τὸ χρησιμοποιοῦσα γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

Ὁ Ὀμὲρ συγκινεῖται... Θέλει νὰ τὸν σώση!...

Σὲ λίγο μπαίνει κι' ὁ Κιοσσὲ μέσα...

Προσπαθεῖ νὰ πάρη λόγια ἀπὸ τὸ δεσμώτη:

— Τί γίνεται μὲ τοὺς χριστιανούς;

— Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἔχουν ξεσηκωθῆ καὶ ζητᾶνε τὴν ἐλευθερία τους. Θὰ σᾶς ἀφανίσουν!...

Ὁ Ὀμὲρ κι' ὁ Κιοσσὲ προσπαθοῦν νὰ τὸν μαλακώσουν...

— Ἡ Τουρκία δὲν πεθαίνει... Ἐμεῖς θὰ σὲ σκοτώσουμε καὶ θὰ πᾶς χαμένος χωρὶς νὰ μπορέσης νὰ ἐλευθερώσης τὴν Πατρίδα σου...

— Ἡ Ἑλλάδα ἔχει πολλοὺς Διάκους. Ἂς εἶναι καλὰ ὁ Δυσσέας!...

Ὁ Ὀμὲρ δὲν θέλει εἰλικρινὰ νὰ σκοτώση τὸ Διάκο!

Καὶ τὸν ξαναρωτᾶ:

— Γίνεσαι Τοῦρκος, Διάκο μου;...

— Ἐγώ, ἀπαντᾶ ὁ Διάκος, Γραικὸς γεννήθηκα, Γραικὸς θὲ νὰ πεθάνω...

— Ἔλα, τέλος, νὰ μᾶς δουλέψης... Θὰ ἔχης τιμές, λεφτά, ὅ,τι θέλεις...

— Καὶ νὰ ἔρθω κοντά σας, δὲν θὰ σᾶς δουλέψω...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα στὸ γραφεῖο τοῦ Ὀμὲρ ὁ Χαλήλμπεης, μεγάλος κτηματίας τῆς Λαμίας... Ἀκούει τὸν Ὀμὲρ καὶ ἀγριεύει...

— Δίνω ὅ,τι μοῦ ζητήσετε γιὰ νὰ θανατωθῆ ὁ Διάκος, ὁ τρομερὸς κλέφτης.

— Δικός σου, εἶπε ὁ Ὀμέρ...

Καὶ τὸν πῆρε ὁ Χαλήλμπεης...

Τὸν ὡδήγησαν δέσμιο στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου γιὰ νὰ τὸν σουβλίσουν κι' αὐτὸς τραγουδάει:

Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρη
Τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαδιὰ καὶ βγάζει ἡ γῆ
(χορτάρι...

Τὸν σουβλίζουν... Κι' ἀνάβουν φωτιά... Καὶ ξεψυχάει σιγὰ-σιγά, ἤρεμα, ἡρωϊκά...

Ἱστορικὸς Μ.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Δικτυωτό

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μεγάλος Ἕλληνας ποιητής: 2) Ἐπιστήμη. 3) Σκεπάζει τὸ κεφάλι.

2) Συναρμολόγηση συλλαβῶν

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ παρακάτω συλλαβὲς ὥστε νὰ ἀποτελεσθοῦν τὰ ὀνόματα τεσσάρων προφητῶν:

Ε—Η—ΑΒ—ΑΣ—ΜΙ—ΣΥ—ΡΕ—Ι—ΑΙ—ΒΑ—ΜΕ—ΚΟΥΜ ΩΝ—ΑΣ.

3) Λεξίγριφος

Στοιχεῖο, γρᾶμμα κι' ἄνθη
θὰ ἐξαφανισθοῦν
μέσ' σὲ καπνοὺς καὶ φλόγες
ἁπλῶς ἂν ἑνωθοῦν.

4) Αἴνιγμα

Χτυπῶ, ὅλο χτυπῶ
δίχως νὰ σοῦ πῶ.
Κι' ὅταν θὰ πάψω νὰ χτυπῶ
χάνεσαι εἰς τὸ λεπτό.

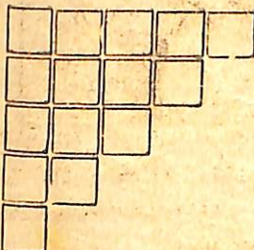
Δημήτρ. Γκιζάνης

5) Ρόμβος

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) Σύμφωνο. 2) Πρακτορεῖο εἰδήσεων. 3) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 4) Σῆμα κινδύνου. 5) Σύμφωνο.

Γ. Μπεύτσης

6) Τρίγωνο

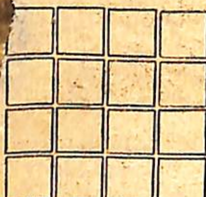

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ 1) Δημητριακό. 2) Γνωστὴ μάρκα σοκολάτας. 3) Κάποιος. 4) Ἀναφ. ἀντωνυμία. 5) Σύμφωνο.

Δ. Παπαδολιᾶς—Σπάρτη

7) Ἀριθμητικό

Τοποθετῆστε στὸ παρακάτω ...τράγωνο τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2, ... 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, ... 14, 15, 16, κατὰ τέτοιο τρό... ὥστε τὸ ἄθροισμά τους ὁρι...α, κάθετα καὶ διαγώνια ...ι 34.

... Δημητρακαράκος, Ἀθήνα.

8) Κρυπτογραφικό

1) 1, 2, 3, 4, 5. 1, 5, 7, 3, 8 = Τὴν ἔχετε μπροστά σας.
2) 7, 2, 4, 3 = Δίχως αὐτό, ἡ σαλάτα δὲν τρώγεται.
3) 4, 2, 4, 2 = Τὴν χρησιμοποιοῦσαν τὰ παλιὰ χρόνια γιὰ φωτισμό.
4) 1, 5, 4, 3 = Μέλος τοῦ σώματος
5) 8, 5, 8 = Κτητικὴ ἀντωνυμία.
6) 1, 2, 8, 2 = Κάθε μιά.
7) 1, 5, 7, 3, 8 — Δὲν εἶναι χωριό.

Σωσώκα Ρ. τῆς Πάρου

Σταυρόλεξο ἀριθ. 12.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Σὲ καμμιὰ περίπτωση.— Μετάλλινο δοχεῖο. 2) Χώρα τῆς Ἀσίας. 3) Σύνδεσμος.— Γυναικεῖο τουρκικὸ ὄνομα.— Νότα. 4) Μὲ τὴν κουβέντα περνᾶ χωρὶς νὰ τὴν καταλάβουμε.— Δικά σου.— Ὁ καθένας. 5) Τοπικὸ ἐπίρρημα.— Ἀρχαῖος Θεός. 6) Δὲν εἶναι πολλές.— Ὁ ἀριθμὸς 16 7) Πρόθεση.— Μόριο.— Μηρυκαστικὸ στὴν καθαρεύουσα. 8) Καθώς.— Ἀθηναϊκὴ συνοικία κοντὰ στὸ Ζάππειο.— Αἰτιατικὴ προσωπικῆς ἀντωνυμίας. 9) Ἐπιθετικός, ἀπότομος. 10) Ὁμηρικὸς ἥρωας.— Ὄχι μακρυά.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἔτσι αἰσθάνομαι ὅταν χτυπήσω.— Μᾶς εἶναι πάντα εὐπρόσδεκτα. 2) Ἕνας ἀπὸ τοὺς «Τρεῖς σωματοφύλακας», 3) Κάτι.— Δημιουργεῖται ἀπ' τὴν ἔλλειψη ἀσχολίας,— Σύμφωνο καὶ φωνῆεν. 4) Δὲν εἶναι πολλά.— Περιέχουν σπουδαῖες θρεπτικὲς οὐσίες.— Ἡ δεσποινὶς Ἀγγλικά. 5) Δυὸ φορές.— Τὴν θαυμάζομε καλύτερα ἀπὸ ψηλὰ (θηλ) 6) Τῶν αὐτῶν διαστάσεων.— Χρησιμώτατο ζῶο στὴ δημοτική 7) Ἐνεργεῖ ἀεροπορικὲς συγκοινωνίες.— Γρᾶμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Κτητικὴ ἀντωνυμία. 8) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό.— Ὁλόκληρη.— Νότα. 9) Προλέγει τὰ μέλλοντα. 10) Θεὰ τῶν Ἀρχαίων Αἰγυπτίων.— Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν πρέπει νὰ τὰ πειράζουμε.

9) Τὰ χρυσόψαρα

Σὲ μιὰ στέρνα ὑπῆρχαν ἀρκετὰ χρυσόψαρα. Πολλαπλασιάστηκαν τόσο ὥστε νὰ μὴ χωροῦν καὶ τὰ 60 % μεταφέρθηκαν σὲ ἄλλη στέρνα. Στὴν πρώτη στέρνα ἔμειναν 12 χρυσόψαρα. Πόσα μεταφέρθησαν στὴν ἄλλη στέρνα;

ΛΥΣΕΙΣ 11ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Μαγικὸ τετράγωνο

Ἔτσι πρέπει νὰ τοποθετηθοῦν τὰ γράμματα γιὰ νὰ δίνουν τὴ σωστὴ λύση:

Δ	Ο	Ξ	Α
Ο	Λ	Α	Ι
Ξ	Α	Ν	Α
Α	Ι	Α	Σ

2) Μία περίεργη γλῶσσα

Εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν κωφαλάλων

3) Λεξίγριφος

ΑΡΤΑ — ΞΕΡΞΗΣ=ΑΡΤΑΞΕΡΞΗΣ

4) Αἴνιγμα

Ἡ τράπουλα.

5) Σκάλα

Α Ρ Η Σ
Α Ι Μ Ο Σ
Α Ν Α Ν Α Σ
Α Ν Ν Ι Β Α Σ
Α Ι Γ Υ Π Τ Ο Σ
Α Σ Κ Λ Η Π Ι Ο Σ
Α Ρ Τ Α Ξ Ε Ρ Ξ Η Σ

6) Πρόβλημα

Ἀπὸ δοχεῖο τῶν 10 ὀκάδων, γεμίζουν δυὸ φορὲς τὸ δοχεῖο τῶν 3 ὀκάδων καὶ τὸ ἀδειάζουν στὸ δοχεῖο τῶν 7. Ξαναγεμίζουν τὸ δοχεῖο τῶν 3 καὶ ρίχνουν μιὰ ὀκὰ στὸ δοχεῖο τῶν 7 ὥστε νὰ γεμίσῃ. Ἔχουν τώρα 1 ὀκᾶ στὸ δοχεῖο τῶν 10, 7 ὀκάδες στὸ δοχεῖο τῶν 7 καὶ 2 ὀκάδες στὸ δοχεῖο τῶν 3. Τὶς 7 ὀκάδες τὶς ἀδειάζουν μέσα στὸ δοχεῖο τῶν 10 καὶ τὶς 2 ὀκάδες ποὺ ἔχουν μείνει στὸ δοχεῖο τῶν 3, τὶς ἀδειάζουν στὸ δοχεῖο τῶν 7. Ἔπειτα γεμίζουν ἀπὸ τὸ δοχεῖο τῶν 10 ποὺ περιέχει 8 ὀκάδες, τὸ δοχεῖο τῶν 3. Ἔτσι στὸ δοχεῖο τῶν 7 ὑπάρχουν τώρα 5 ὀκάτες καὶ στὸ δοχεῖο τῶν 10 οἱ ἄλλες 5 ὀκάδες.

7) Ἀναγραμματισμός.

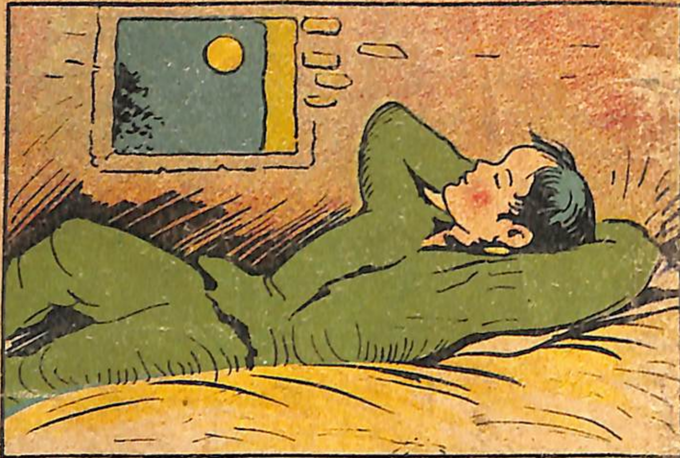
ΘΗΡΑ—ΗΡΑ

Λύση σταυρολέξου ἀριθ. 11.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΓΡΟΣ, 2) ΑΡΣΕΝΙΟΣ, 3) ΚΙΜΩΝ, 4) ΔΗΜΟΤΙΚΗ, 5) ΤΡΙΤΑ, 6) ΘΕΑΣ. 7) ΤΣΑΪ, 8) ΡΑΣΟΝ, 9) ΗΡΑΚΛΕΙΣ, 18) ΜΑΪΟΣ, 11) ΙΔΙΩΤΙΚΑ, 12) ΣΙΝΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΤΡΟΜΟΣ, 2) ΕΡΜΗΣ, 3) ΘΗΣΕΙΟΝ, 4) ΒΕΛΟ, 5) ΑΡΝΗΣΙΣ, 6) ΤΙΜΙΟΣ, 7) ΤΖΑΜΙΑ, 8) ΑΣΚΗΤΗΣ, 9) ΛΙΤΑ, 10) ΡΩΜΑΙΟΙ, 11) ΚΙΡΚΗ, 12) ΣΙΝΕΑΚ'

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

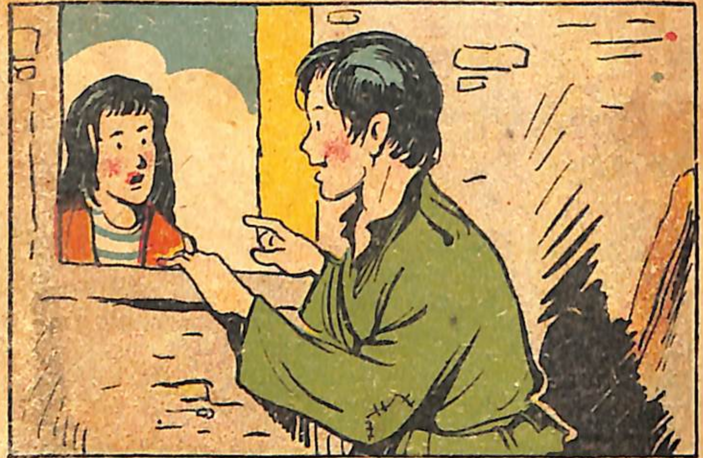
(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

55) Ὁ Βασίλης ἀποσύρθηκε τελευταῖος γιὰ ὕπνο. Δὲ δέχτηκε νὰ ... θῆ στὴ βελέντζα ποὺ τοὔστρωσε ἡ κυρὰ Θανάσαινα κοντὰ στὴ φωτιά.

— Θὰ μὲ ξυπνήσης μὲ τὶς δουλειές σου, πρωῒ-πρωΐ, τῆς εἶπε. Προτιμῶ νὰ ξαπλωθῶ στὸν ἀχερῶνα ποὖναι ζεστά.

— Ὅπως θὲς, γιόκα μου, εἶπε ἡ γυναίκα.

Κι' ὁ Βασίλης ξαπλώθηκε πάνω στἄχυρα, ἐνῶ ἀπὸ τὸ παραθυράκι τοῦ σταύλου τὸν ἔλουζε τὸ φεγγάρι... Κι' ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος. Τὸ ὄμμα του ἦταν καρφωμένο στὸ χρυσὸ δίσκο τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τὸ μυαλὸ ποιὸς ξέρει τί σκεπτόταν.

56) Κατὰ τὰ χαράματα μιὰ φωνὴ ξύπνησε τὸ νέο ἀγόρι.

— Μήτρη !

Ξαφνιάστηκε· ποιὸς τὸν φωνάζει μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα στὸ Κλειδί; Σήκωσε τὰ μάτια κι' εἶδε στὴ θυρίδα τ' ἀδύνατο συμπαθητικὸ μουτράκι τῆς Ραΐκας

— Τί θὲς ἐδῶ ἐσύ; ρώτησε.

— Κρύφτηκα στὸ σταῦλο γιατὶ ἤθελα νὰ σοῦ πῶ κάτι, Τσέϊκο.

— Ἔξω ἀπ' τὸ Κλειδί, στὸ χάνι τοῦ Βλάση, εἶναι κομιτατζῆδες. Τοὺς εἶδα ψὲς βράδυ... Θὰ πῆραν εἴδηση τοὺς ξένους ποὺ πᾶν στὸ Βάλτο. Γι' αὐτὸ γύρισα νὰ στὸ πῶ. Ἂν τοὺς πᾶς ἐκεῖ, θὰ τὸ πῶ στὸν καπετὰν Ἄγρα

57) Τ' ἀγόρι πετάχτηκε μὲ μιᾶς ἐπάνω. Βγῆκε ἀπ' τὸ κατῶϊ κι' ἅρπαξε τὴ Ράϊκα ἀπὸ τοὺς ὤμους.

— Μὴν εἶπες ἐσὺ πουθενὰ γιὰ τὸ μήνυμα ποὔστειλα στὸν κὺρ Θανάση. Τί ξέρεις γιὰ ξένους;

Τὰ μάτια τῆς μικρῆς βούρκωσαν.

— Δὲν εἶμαι... ἔκαμε νὰ πῆ, μὰ τὰ χείλη της σφίχτηκαν μὲ πεῖσμα.

— Τί ἤθελα νὰ μπλεχτῶ μαζί σου, εἶπε τ' ἀγόρι. Ἂν κάμης κουβέντα στὸ θειό σου θὰ σὲ σκοτώσω· τ' ἀκοῦς;

Τὸ κορίτσι ἔκλαιγε τώρα μὲ λυγμοὺς δυνατούς. Μὰ στὸ τέλος εἶπε:

— Θὰ πάω νὰ δῶ τί ἀπόγιναν καὶ θἄρθω νὰ σοῦ πῶ, Βασίλη.

58) Ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἡ μικρὴ Βουλγάρα μπῆκε στὸ χάνι τοῦ Βλάση καὶ ζήτησε λίγο νερό...

Ἕνας ἀπ' τοὺς Βούλγαρους ποὺ τρωγόπιναν μέσα, σηκώθηκε καὶ τὴν ἅρπαξε βάναυσα καὶ τῆς ἔδωσε δυὸ χαστούκια...

— Ποῦ ζητιάνευες πάλι γρουσούζικο κι' ἄφησες τοὺς χοίρους ἀμολυτούς;

Ἡ μικρὴ ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια τοῦ θείου της.

— Θὰ μοῦ πῆς ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι ἢ θὰ γίνω φονιᾶς;

Μιὰ ἀκτίνα μίσους φάνηκε στὰ μάτια τῆς Ραΐκας.

— Ἄστην Ἀποστόλ, εἶπε ἕνας ἄλλος κομιτατζῆς. Ἴσως ξέρει νὰ μᾶς πῆ κάτι χρήσιμο.

59) Ὁ Ἀποστὸλ Πετκὼφ μέρεψε μὲ μιᾶς.

— Μήπως εἶδες στὸ Κλειδὶ τίποτε ξενοφερμένους; ρώτησε τὴ Ράϊκα.

Ἡ παιδούλα τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς δυὸ μιὰ στιγμή.

— Φύγαν, εἶπε.

— Κατὰ ποῦ μωρή; Πόσοι ἦσαν;

— Οὔ, πολλοί... Πᾶνε κατὰ τὸ γιοφύρι... Ἀξημέρωτα κίνησαν.

Κι' ἔδειξε μὲ τὸ βρώμικο χέρι της πέρα τὸ μονοπάτι, μακρυὰ ἀπὸ τὸ Κλειδί.

Σὲ λίγο τὸ χάνι ἄδειασε κι' ἡ μικρὴ Ράϊκα τοὺς κοιτοῦσε ἀπὸ τὴν πόρτα μ' ἕνα χαμόγελο πονηρὸ νὰ κατηφορίζουν στὶς λάσπες.

60) Τὴν ἄλλη νύχτα κίνησε πάλι ἡ μακριὰ ἀλυσσίδα. Μπροστὰ ὁ Βασίλης, πίσω οἱ ἄντρες. Ὕστερα ἀπὸ μιᾶς ὥρας πορεία σίμωσαν σ' ἕνα γεφύρι.

— Σταθῆτε, εἶπε τ' ἀγόρι. Θὰ πάω νὰ δῶ ἂν ὑπάρχη Τοῦρκος φρουρός.

Σὰ γάτα, πότε στὰ τέσσερα, πότε σερνάμενος στὴν κοιλιά, ὁ Βασίλης προχώρησε μόνος. Σβέλτος κι' ἀλαφρὸς προχωροῦσε στὸ σκοτάδι...

Ἄξαφνα ἕνα οὔρλιασμα λύκου ἀκούστηκε. Τ' ἀγόρι ἀπάντησε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο.

— Ἐλεύθερα, φώναξε στὰ παλληκάρια, περνᾶμε... Κίνδυνος δὲν ὑπάρχει ἀφοῦ ἀκούστηκε τὸ οὔρλιασμα τοῦ λύκου.

(Συνεχίζεται)